

extraordinară. Unele din ele aveau 10 metri de la gură și pînă la extremitatea cozii. Ca înălțime, aveau 4 m. 40 de la suprafața pământului.

Iguanodonul era herbivor, după cum se vede din conformația dinților lui cari sunt crestați la vârf. Dinții lui, mai ales la specia din Belgia, ajungea pînă la numărul 92.

Coastele acestor reptile erau foarte mari și închideau în ele niște plămîni de o mărime puțin obișnuită. Membrele anterioare erau mult mai scurte de cât membrele posterioare și se terminau cu o labă

cu cinci degete; degetul cel mic avea o ghiară mare și puternică.

Iguanodonul se târa pe pământ cu ajutorul membrelor posterioare. El era bipez ca și oamenii. Când înota se servea de cele patru membre și de coadă. Aceasta, puțin mai lungă de cât restul corpului, avea pînă la 5 metri și se compunea din vre-o 50 de vertebre. Coadă, ca și aceea a crocodililor, era foarte turcită pe margini și se mișca la dreapta și la stînga, dînd mai multă ușurință și înțelă înotului.

zură că era o tînață femeie, care venea repede în spre ei.

— A!.. este Jenny!.. exclamă Nelly.

Așa dar, nu ne-ai părăsit? Ce frumos din partea d-tale!..

Era în adevăr dînsa. Dar, vai, cât de mult era schimbată!.. Umărul drept îi sîngera, purtând o tăetură adîncă; pielea ei așa de fin, pielea ei superbă, de bronz antic, își schimbase cu totul culoarea.

Suspine înăbușite îi zguduiau pieptul și lacrimile curgeau șiroie din ochii ei de gazelă.

— Jenny!... sărmana mea, Jenny!... Dumnezeule.. Ce s'a petrecut oare?.. exclamă Nelly, plină de milă.

Biata copilă, emoționată pînă în fundul iimei, întinse frățește brațele indigenei.

Atunci, din gâtleele sale de mută, din gura sa, care nu putea scoate nici un sunet articulat, izbucniră niște strigăte sfâșietoare, niște strigăte a căror tonalitate sălbatecă te făcea să te înfiorî.

— Cum?... Ești singură?... întrebă Nelly. Unde sunt bărbaii, cari împreună cu d-ta, ne-au salvat? Unul dintre ei era fratele, și cel-lalt soțul d-tale, nu-i așa, buna mea Nelly?

Nenorocita clătină din cap dezolată, și începu să facă niște semne expresive, care erau lesne de înțeles.

— Ah! ghicesc acum totul, miss Nelly, exclamă Totor, cu vocea vibrândă de emoție.

«Bandiții aceia i-au făcut să plătească scump libertatea noastră... Au fost uciși amîndoi. Ea chiar n'a scăpat de moarte de cât printr-o minune... Vedeți cum îi sîngerează corpul!

Da, așa era, Totor avea dreptate. Bieții negri dovediseră încă odată, că recur oștința era o virtute neagră.

Ei deschiseră în lături ușa închisori, pentru albi aceia cari le salvaseră sora și soția.

Drept pedeapsă, bandiții lui Dick îi asinară într'un mod laș.

Și acum, după ce casa sa fusese devastată, acum când moartea o pîndea și pe dînsa, trista eroină a acelei drame sîngeroase fugise îngrozită spre albi aceia cari îi salvaseră o dată viața.

Intr'un elan generos, buna femeie venise să le aducă experiența ei de sălbatică; să le ofere devotamentul ei, să îi salveze încă o dată, sau să moară împreună cu dînsii!

Albi se grupaseră toți în jurul ei, cu ochii plini de lacrimi, și parizianul încercă să îi panseze rana de la umăr.

Pentru moment, mica armată uită cea mai elementară prudență. O emoțiune, foarte legitimă de altminteri, dar foarte ne la locul ei, în asemenea împrejurări, îi făcu să uite că erau în timp de campanie, și că, prin urmare, aveau datoria să stea de veghe.

Din nenorocire, pedeapsa avea să urmeze prea de aproape greșala.

ARCHIPELAGUL MONȘTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

— Fiți prudenți, domnișoarelor, observa cu dulceață Totor. Beți numai câte-va picături!

«Vedeți bine, Merinos și cu mine, avem destulă putere pentru a ne abține...»

— Da, da... Vom bea numai câte-va picături... Nu-i așa Marry?

— Dar dacă vî este foame, reluă Totor, nu vî sîșiți. Puteți mîncă banane, cât de multe vî pofti. Cu cât vî mîncă mai multe, cu atît sarcina noastră va deveni mai ușoară.

Și fără să mai întîrzie, armata se puse la masă. Șeful însă, conștient de datoriile sale, nu întîrzie mult.

Repede scoase harta din buzunar și începu să studieze ținutul.

De odată, dînsul exclamă:

— Ce fericire!.. Dacă nu mă înșel, nu suntem de cât la o distanță de șaptezeci de kilometri de Geelvink.

— Ce este Geelvink? întrebă Merinos, care avea încă gura plină de pasta făinoasă a unei banane.

— Este o bae mare din partea de nord-est a Nouel-Guinee, bae care izolează o dublă peninsulă.

«Este un adevărat goli, apărât de insulele Jobi și Shouten. Ceea ce este mai important, este faptul că marginile acestui golf sunt populate de niște oameni, cari nu mai au de loc moravurile canibalilor din interior.

Ei posedă o civilizație destul de înaintată, și sunt destul de numeroși.

Se spune că sunt vre-o douăzeci de mii, care fac un comerț activ cu vecinilor malaezi, și mai cu seamă cu olandezii.

«Haide Merinos, și d-tră, d șoarelor, priviți bine harta, căci este necesar să cunoaștem cu toții ținutul. Nu se știe ce se poate întîmpla în viitor.

Cine știe dacă nu voi fi silit de împrejurări, să cedez comanda unuia dintre d-tră?

— Oh! d-le Totor, cum vezi d-ta lucrurile tot în negru!..

— Este o simplă acțiune de prevădere, miss Nelly. Cruda experiență a vieții sălbatece ne-a învățat, pe fratele d-tale și pe mine, să avem această virtute.

«Prin urmare, priviți bine poziția băii Geelvink; e situată în spre nord de noi.

«Trebue prin urmare să păstrăm mereu această direcțiune.

Suntem acum pe cel de al 135-lea meridian; distanța nu este tocmai așa de mare.

Odată ajunși acolo, sper că vom putea să ne repatriăm fără multă greutate.

Nelly se sculă și exclamă, plină de veselie, ca o fetiță de 15 ani.

— Dar nu mai avem de cât cel mult trei zile de mers; o simplă pleumblare prin pădure!

— Scumpa mea soră, zise Merinos, cred că ești puțin cam optimistă și că ai spus o enormitate. Nu se preumblă cineva nicî odată prin pădurea virgină... mai ales, când are în urma sa bandiții lui Dick Seymour, și poate chiar pe Dick în persoană.

În momentul acela se auzi un foșnet ușor printre ramuri. Cei doi tineri săriră în picioare, cu armele în mînă.

Generalul Totor strigă, ca un simplu soldat de santinelă:

— Cine-i?...

Nimeni nu răspunse, dar fîșuetul printre ramuri deveni mai violent.

Și peste puțin o formă elegantă și agilă apără pe țărmul riului.

După câte-va momente, fugarii vă-

Totor scosese din buzunar o batistă, pregătindu-se să facă pansamentul.

— Știu că voi face... Dar o șuerătură repede, fi tăia vorba.

— Viiijj !..

Apoi, un zgômôt sec : plock !..

Casca lui Totor fu străbătută de o săgeată de lemn, cu vârful ghintuit. Săgeata atinse puțin și părul ; într-o parte se vedea vârful ei ascuțit, și în cea-laltă parte mânerul ornăt cu pene.

Cele două fete, înebunite, scoaseră câte un strigăt teribil de groază. Dar Totor vorbi cu o liniște uimitoare :

Un general trebuie să aibă oare-cari podoabe la pălărie. Eo, n'aveam nici una până acum. D-zeu, în nemărginita-i bunătate, mi-a dăruit una ; mulțumesc !

Merinos, după ce se convinge că amicul său nu fusese rănit, aruncă o privire pătrunzătoare printre arbori. La o distanță de vre-o patru-zeci de pași, zări un negru, care stetea încordat de-asupra arcului, și se pregătea să trimeată o nouă săgeată.

— Numai dacă vei mai avea timpul, dragul meu ! murmură americanul.

O detunătură răsună.

Sălbatecul întinse brațele și se rostogoli la pământ.

În același moment, ca și cum detunătura ar fi fost un semnal, din adâncimile pădurii izbucniră urlete spăimântătoare și o legiune întreagă de demoni apărură printre arbori.

Parizianul, cu sângele său rece admirabil, se întoarse spre miss Nelly, și i zise :

— Vezi bine, miss Nelly, că aveam dreptate adineaoră, când îți spuneam că preumblările prin pădure, sunt pline de întâmplări neprevăzute.

CAP. IV

Canibali. — Lupta. — La drum. — Noaptea ecuatorială. — Campamentul. — Insomnie și groază. — Animale nocturne. — Șuerături și focuri de pușcă. — Regretele americane.

Era un atac în masă, un atac care era cu atât mai spăimântător, cu cât era cu totul neprevăzut.

Armata lui Totor credea la început că n'avea de a face de cât cu câțiva sălbateci, izolați. Și acum, vedea în fața ei, trei-zeci de inși, reușiți într'un grup compact.

Sălbatecii formați acum un cerc amenințător, și se apropiau mereu, scoțând niște strigăte feroce.

Un etnograf ar fi recunoscut îndată niște Arfaki, sau niște Alfunși, cari sunt cei mai viteji, dar în același timp cei mai sălbateci dintre Papuași.

Fugați însă nu cunoșteau etnografia, nu era de loc atunci momentul pentru a se aprofunda în deliciul acestei științe.

Indigenii aceia zgomotoși atacați oare pe propria lor socoteală, sau erau în solda d-lui Dick ?

Era și aceasta o chestiune importantă, pe care n'aveau însă vreme s'o rezolve în momentele acelea.

Cei patru fugari putură constata — viziune teribilă — că fie-care sălbatec purta în afară de arcul cu săgeți câte o lamă ascuțită, cu care se serveau, fără îndoială, pentru tăierea capetelor.

Merinos, care era un amator pasionat al fotografiilor, nu se putu împiedica de a murmura, pe când își ducea din nou carabina la umăr :

— Ce minunat instantaneu aș putea lua aici !

Mica armată ar fi voit să se ascundă îndărătul trunchiilor copacilor... Dar el era cu neputință să se miște !.

Cercul amenințător al sălbatecilor se strângea tot mai mult, și i înconjura, furtunos ca un ciclon.

Generalul Totor, comandă cu vocea clară :

— Spate la spate, și față dușmînului ! Nu trageți nici un foc în desert... Foc !..

— Marry, nu 'ți e teamă ?..

— Nu, miss Nelly.

— Foa te bine ; să ne apărăm.

Jenny, care era fără arme, se văzu așezată în mijlocul micului careu. Patru gloanțe porniră cu un sgomot asurzitor.

Patru Arfaki se rostogoliră la pământ.

Din nou detunară carabinele, și alți patru fură abătuți, la o distanță de zece pași.

În momentele acelea feroase de masacrare, sunetele metalice ale carabinelor, aveau ceva solemn în ele. Încărcarea se făcea cu o repeziciune uimitoare, fără ca arma să fie deslăpădită de la umăr.

— Foc ! strigă din nou vocea răsunătoare a lui Totor.

Pentru a treia oară, ploaia de plumb porni, cu un zgomot de tunet.

Acum Arfaki erau așa de aproape, în cât salvele carabinelor le ardeau părul.

— Drace !.. Ce învălmășială !.. murmură Totor.

Sălbatecii erau așa de aproape, în cât un singur glonte trântea mai mulți la pământ.

De aceia rezultatul ultimei salve fu teribil.

Jumătate din efectivul armatei dușmane zăcea la pământ.

Cercul era dizlocat, desfăcut în bucăți sângerinde.

Atunci se auzi în pădure un urlet nearticulat, de o tristeță sinistă.

Era semnalul de retragere.

Papuașii o luară la fugă.

Înțeleseseră în sfârșit că era zadarnic să mai lupte împotriva aceluia mic batalion în careu, în contra acelei mari fortărețe vii, pline de energie, care avea niște arme de o infailibilitate absolută.

— Foc ! strigă pentru a cincea oară generalul Totor.

Gloanțele șuerară iarăși și trei papuași căzură.

Vocea parizianului tuă, plină de energie :

— Să-i facem să ție minte că au avut a se lupta cu niște albi.

În adevăr, era de bănuat că sălbaticii cari scăpaseră cu viață, n'aveau să uite așa de lesne dezastrul acela.

Acuma pericolul era înlăturat ; dușmanul decimat, dispăruse din fața lor.

Generalul crezu că era de datoria sa să adreseze câte-va cuvinte de felicitare trupelor.

— Domnișoarelor zise dînsul, ați fost pur și simplu admirabile... Dibăcia d-tră v'a fost egală cu curajul... Și asta nu e puțin lucru !..

Atunci, dînsul băgă de seamă că ochii albaștrii ai frumoasei americane, erau plini de lacrimi.

— Oh !.. Înțeleg, zise dînsul cu dulceață, e crud să uciți ființe omenești, chiar atunci când trebuie să te aperi.

— Da, domnule Totor, e teribil !.. Eu nu sunt de cât o copilă, și când am pornit la drum, n'am crezut nici odată că voi trece prin asemenea aventuri.

«Nu cunoșteam răul ; în ori-ce ființă omenească vedeam un prieten ; și nici o dată nu credeam că va trebui să reduc la tăcere creaturi omenești.

«Oh ! strigătele acelea teribile... armele acelea amenințătoare, apoi primejdia de moarte prin care treceam toate acestea mi-au zdrobit nervii. Să plecăm de aici !.. Oh !.. să plecăm mai repede !.

În afară de această chestiune sentimentală, era în adevăr urgent ca fugarii să părăsească câmpul de bătae.

După sălbateci, aveau să sosiască la atac și albi ; lucrul era absolut sigur, pentru că Dick Seymour nu era omul care să lase prada să-i scape din mână.

Trebuia prin urmare să porniască înainte, făcându-și loc printre cadavre. Tinerele fete erau înfiorate de senzația că sunt mereu urmărite de privirile acelor ochi morți, în care se mai vedea încă o ultimă licărire de sălbăcie.

Totor și Merinos se pregătiră să-și reia din nou povara ; bananele pe care le lăseseră pe țărmul riului.

Dar Jenny îi opri cu un gest. Ea se apropie, și cu o ușurință uimitoare, ridică povara.

— Dar femeia aceasta este mai puternică de cât noi amândouă împreună ! exclamă Totor.

— E deprinsă din cea mai fragedă copilărie să poarte greutate, adăugă Merinos.

— Ah !.. continuă Totor, noi ar trebui să nu primim oferta acestei femei ! Dar, socot că nu e acum momentul potrivit pentru ast-fel de galanterii... Nu vom putea avea mânele libere, și lucrul este foarte important...

«Mulțumesc, Jenny, mulțumesc !

Porniră din nou în spre nord, și pe când mergeau, cei doi amici comenta

peripeziile acelei lupte, așa de scurtă dar așa de zguduitoare.

Totor nu-și mai putea stăpîni admirația pentru dibăcia celor două fete; mai cu seamă pentru miss Nelly, care era foarte tînără: abia avea cinci-sprezece ani.

— Dar lucrul acesta nu este de loc extra-ordinar, îi răspunse Merinos.

«Și-i bine că eu am avut un fel de fanatism pentru exercițiile de tir.

În toate părțile aveam instalate câmpuri de tragere...

Miss Nelly a început și dînsa să fie interesată de exercițiile mele, și încetul cu încetul, m'a imitat.

Așa se explică că astăzi trage cu pușca tot așa de bine ca și cel mai vechi soldat... Mica armată își continuă drumul de-a curmezișul pădurii. Călăuzită de Totor, care își consulta mereu busola, armata mergea neîntrerupt spre nord.

Nu vede nimic înaintea lor, nu înălțau pe nimeni.

Ai fi putut crede deci, că nu era nici o primejdie; dar generalul Totor n'avea încredere.

În fața singurătății, în fața liniștii acelei prea mari el își încreți fruntea și clătină din cap, bănuitor.

Lucrurile nu i se păreau de loc naturale; o voce ascunsă îi șoptea par'că: sunteți urmăriți de aproape, toate mișcările vă sunt spionate.

Totor ar fi voit din toată inima să mai înainteze încă; și-ar fi uitat cu toții de oboseală, dacă noaptea n'ar fi venit să-l opriască.

Se știe că la equator, ziua începe, și se sfîrșește, aproape fără nici o trecere.

Fenomenul este interesant mai cu seamă seara, cînd întunericul năvălește aproape îndată după apusul soarelui, fără crepuscul.

La șase ore apune soarele, și peste zece minute e întuneric complet. Trecerea este așa de bruscă, în cât un călător neesperimentat, se vede surprins dintr-o dată de întuneric, fără să mai fi avut timpul să se pregătească pen'ru timpul nopții.

Deprins de multă vreme cu viața de aventurier, tinerii, noștri amici simțise că noaptea era aproape.

Arborii și stușiurile nu le îngăduiau să vadă orizontul și apusul soarelui; dar ei simțiră noaptea apropiindu-se, după înfiorarea naturii întregi.

Era oare instinctul său o repede adaptare la viața de sălbatec?

Lucrul n'are importanță; faptul este că totor își opri trupa și glăsu ast-fel:

— Peste un minut, soarele va apune, și se va lăsa un întuneric, ca în iad... Să poposim!..

«Să ne instalăm repede lagărul. Vor fi două compartimente: unul pentru domni și unul pentru domnișoare...

Pământul va ținea locul saltelelor și frunzele acela al învelișului.

«Pentru d-tră, domnișoarelor, cred că este nemerit arborele acela ce miroase așa de frumos. Pentru noi, vom alege acest acacia monumental, care răspândește în jurul său un atât de puternic miros de santal. Iarba și mușchiul ne vor fi comune...

— Aranjamentul acesta ne convine de minune; ne vom face îndată paturile.

Își lăsară armele și munițiunile la rădăcina copacilor, în timp ce Zenny, depunea proviziunile în spațiul intermediar...

După aceea, sărmana femeie, rupse o ramură mare dintr'un copac, și începu să măture bine iarba și mușchiul.

— E o idee foarte practică, murmură Totor; își mătură patul. Să facem și noi ca dânsa.

— Și cu toate acestea, cred că pe aici nu vor fi existând purici, ca pe plaja d-nei Ionas, zise Merinos rîzînd.

— Nu sunt purici; dar sunt raci, scorpion, furnici, șerpi, și tot soiul de insecte.

«Cu cât vom curăți mai bine mușchiul, cu atîta vom fi mai siguri că vom dormi mai bine.

După ce sfîrșiră operația aceasta, le mai rămănea cinci minute pentru a cina. Era o cină cât se poate de simplă și de frugală. Cinci banane de fie-care! Un aliment foarte sănătos, foarte întremător, care n'are nevoie de nici un condiment.

— Și apoi, observă Totor, bananele ne mai oferă și avantajul că le putem mânca și pe întuneric.

Acu'n înoptase. Se îndreptară spre campamentele lor, între care era o distanță de zece metri; se lungiră pe iarba moale și mătăsoasă.

— Bună seara, miss Nelly! Bună seara miss Mary! Bună seara Zenny!

— Bună seara, domnule general!.. Bună seara domnule Mary!

Sărmana Zenny numaî, nu putea răspunde nimic.

Cele două fete se culcară una lângă alta în timp ce sălbateca se așeză la picioarele lor, în atitudinea aceea care îi era familiară: mulți negri au obiceiul să doarmă cu capul între mâini, și cu coatele sprijinite de genunchi.

Ea ațipise, dar atentă la cele mai mici mișcări cari se produceau în jurul ei. La rîndul lor, Merinos și Totor, dormeau ca niște jandarmi.

Fără îndoială, Nelly și Mary, desfășuraseră în timpul luptei o activitate extraordinară; cu toate că primejdia fusese foarte mare, ele nu slăbiseră, nu tremuraseră nici un moment.

Cu toate acestea, cu cât întunericul devenea tot mai adînc, biete fete își simțeau sufletele coprinse de o neliniște groaznică.

Nu puteau dormi; se întorceau cînd pe o parte, cînd pe cea-laltă, se zvârcoleau, deschideau ochii mari, cercînd

să recunoască vre-un obiect familiar. Dar nu vedeau nimic de cât negrul întunericului.

Atunci, simțiră o nevoie teribilă de acțiune. Ar fi voit să se scoale, să se miște, să alerge, să strige. Și cu toate acestea, rămăneau ținute pe loc, nemișcate, tremurătoare.

— Mary! Îți este teamă? întrebă Nelly cu o voce înceată ca o suflare.

— Oh! da, miss Nelly, 'mî e o teamă de moarte.

— Și de ce lucru 'ți e teamă, Mary?

— Nu știu, miss Nelly; 'mî e teamă de totul și de nimica.

— Ca și mie. Poate să fie o oboseală prea mare; frigurile, ori amintirea acelei lupte teribile.

«Ah! toate zgomotele acestea necunoscute ale pădurii, îmi sfîșie inima, îmi chinuesc creierul.

— Miss Nelly, cred că nu va fi nimica...

Trebue să dormim... Sprijină-te de umărul meu... așa, ca un copil mic... Închide ochii și să dormim!..

Cu toate acestea, pădurea, prin ea însăși nu oferia nimica neliniștitor. Afară de rare excepții, fauna Nouei Guinee este inofensivă. Așa sunt și animalele care circulă în timpul zilei, și acelea care circulă în timpul nopții.

Insula aceasta seamănă în privința faunei cu Australia; ea nu posedă acele carnivore teribile din insulele vecine.

Animalele care circulă pe acolo, mici și hidoase, bizare și de zece de specii, erau de natură a provoca mai curînd desgustul de cât teama.

Din timp în timp însă, o șuerătură stridentă despica aerul și câte o detunătură bubuia cu un zgomot ca acela al trăsnetului.

În cele din urmă tinerele fete, zdrobite de oboseală, adormiră.

Dar Totor și Merinos auziră zgomotele acelea, care erau semnale de alarmă.

Fără nici o îndoială, erau urmăriți cu o înverșunare sălbatecă. Semnalele veniau din toate direcțiunile; părea că următorii formaseră un fel de cerc în jurul lor, cerc cerc se strîngea mereu.

— Au mobilizat o adevărată armată, zise Totor cu o voce înceată; dar nu vor pune așa de ușor mîna pe noi!

— Oh!.. asta-i fără nici o îndoială, răspunse Merinos, cu energie; n'au de cât să vie!..

— Îi vom primi ca și ei... și îi vom alunga cum i-am alungat și pe sălbateci..

Orele trecură încetișor, fără ca situația să se schimbe. În sfîrșit se făcu ziua.

Armata se deșteptă. Soarele era sus, și o dată cu venirea lui, dispăruse groaza plină de fiori a nopții.

Armata era udă de rouă; dar soarele ardea cu destulă putere, așa în cât, peste zece minute, hainele aveau să fie deplin uscate.

Își dădură bună ziua, cu cordialitate.

Miss Nelly părea gânditoare.
— Vă lipsește ceva miss Nelly? întrebă Totor, cu vocea dulce și puternică, dar în același timp, puțin ironică.

— Da, domnule general; îmi lipsește o mulțime de lucruri, care mi-ar fi necesare pentru toaletă...

Nu ți se pare și d-tale că e puțin cam primitiv să n'ai nimica la îndemână... Facem și noi întocmai ca animalele: când se scoală din somn, își scutură bine corpul, și-atâta totul.

— Vai!.. Din nenorocire, bagajele d-tale au rămas în vapor!..

— Uh!.. da bagajele mele... Să vorbim puțin despre ele... Erau cam prea numeroase...

Și vezi nu-mi pare rău nici după pantofii mei auriți, nici după rochiile mele luxoase, nici de ciorapii de mătăasă.

— Atunci, miss Nelly, care sunt obiectele prețioase de a căroră lipsă te plângi?

— Un pieptene și o perie de dinți! domnule Totor.

— By God!.. Întrerupse Merinos, un regat ne-ar fi mai ușor de cucerit în momentele acestea. Numai dacă nu cum-va am hotărî o luare cu asalt a poporului nostru, unde ne-au rămas toate obiectele de toaletă...

— Și de ce nu? exclamă Merinos plin de hotărîre.

(Va urma)

burg fui cu totul surprins la vederea unui tablou, care până atunci nu era necunoscut. Personagiile sunt îmbrăcate în niște costume cu totul ciudate, cu niște măști pe figură și cu părul în d-sordine ca un fluviu care se revarsă.

Miratul cum eram întrebați pe un vecin ce însemna tot ceea ce ni se desfășura înaintea ochilor.

— «Este o procesiune d-le, zise vecinul meu, — o procesiune în onoarea zeiței Berșta. Cunoașteți de sigur pe zeița Berșta... Făcuți un semn nedefinit. Cel cu care vorbeam continuă pe un ton cu totul liniștit:

«Aci e cultul zeiței Berșta, originală Perata, femeia zeului zeilor, Zunona noastră!

Savantul profesor Sepp în cută-rea carte «Religiunea vechilor germani», ne-o arată că mama celor cari intră în viață și a celor cari es, acelor cari se nasc și a celor cari mor. Pe de altă parte doctorul Zingerle ne-o înfățișează rătăcind pe drumuri și urmată de niște câini, cari nu sunt alți de cât copii ei nebotezați.

Se zice că ea însăși s'a născut din câini.

— Și ce fac toți acești câini?

— Vânează! Zeii n'au nimic altceva de făcut acuma. Cultul zeiței Berșta încă se mai păstrează la noi. De și îi vezi așa ciudat îmbrăcați și cu părul valvoi, totuși să nu crezi că acest cult nu se practică într'un mod cu totul serios.

— Și în tot-d'a una păstrează ei serioșitatea care se vede acuma pe figura lor?

— Nu! În spre seară toată această tinereță se dedă la o veselie fără margini în onoarea zeiței Berșta. Măștile se dau jos, costumele sunt schimbate și tinerii încep celebrul danț, care se aseamănă foarte mult cu «cachucha» al Spaniolilor.

— Ați fost cum-va în Spania?

— Nu, dar cunosc danțurile spaniole și cred că francezii întrec pe cei mai buni danțuitori din Spania.

Mulțumind, îmi luați ziua bună de la vecinul meu și de la cea-ce aveam înaintea ochilor.

POȘTA REDACȚIEI

D. D. G. V.—Se va publica în numărul viitor. Am primit articolul după ce ziarul fusese cules. Mai trimiteți. Publicăm și traduceri bune.

D. Feyus.—În numărul viitor.

N. D. Buzeu.—N'am găsit nimic interesant. De ce numai de cât «impresii originale». Să traduci e mai cuminte, de multe ori, dacă poți să traduci bine.

Celor-l'alți.—Dacă nu vă răspundem, e pentru că sunt slabe, și... n'avem timp.

Tinerii se dedau la un danț nebun.

Cultul zeiței Berșta

Mitologia germană n'a lăsat urme de cât în arta dramatică actuală, care se complace foarte mult, mai ales cea germană prin a arăta scene mitice. Zeul Wotan și soția sa Berșta nu figurează numai în dramele wagneriene, ci s'au

perpetuat și în tradițiunile populare mai ales în regiunile alpestre, cari mărginesc la sud nemărginitul ținut cunoscut sub numele de Sfântul Imperiu.

Sunt foarte ciudate moravurile cari se ved la popoarele ce locuiesc Alpii bavaresi și styrieni, Voralbergul, Tirolul, Salsburgul, Carniolia și Corinthul.

Vizitând nu de mult muzeul din Sals-

I. J. RESSEL
BUCUREȘCI

Str. Carol No. 14
cel mai mare depozit de

**Mașini
de cusut**

înzestrate cu apa-
ratul de brodat, a-
vând mers ușor și

iute prin noua invențiune patentată și fără
sgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezentant al renumitelor fabrici de automobile
«de Dion Bouton» și biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat ori-ce
sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE
și AUTOMOBILE, precum și pentru arămuit
nichelat și emailat.

SĂBII se nichelează cu prețuri reduse. — Atelier
special pentru colțuit, gravat, plisat, soarel și evantail.

Magazinul General de Muzică

LA HARPA

București, Strada Colței No. 5

Cel mai mare depozit de

**Gramofioane
americane**

cu renumita marcă «The Har», și

♦ INSTRUMENTE MUSICALE ♦

Prețurile cele mai reduse

— Cataloage gratis —

CÂȘTIG MARE

Reprezentanți capabili, func-
ționari, etc., își pot dobândi
un frumos câștig accesoriu,
scriind:

Agenciei de Publicitate „Presa” București
pentru S. B. No. 20.

Către cititori

Anunțăm pe cititorii noștri că
vom publica bucuros ori-ce ar-
ticole interesante privitoare la
călătoriile sau vinători, în țară
sau străinătate, ce ne vor fi tri-
mise.

Articolele, scrise pe o singură
parte a hârtiei, în scrisori fran-
cate, vor fi adresate redacți-
unei «Ziarului Călătorilor», str.
Brezoianu 11, București.

MARELE MAGAZIN DE ARME

București **B. D. ZISMAN** Suc. Craiova
Cal. Victoriei, 44 St. Unirei 48

Furnisor al Curții Regale

are onoare a aduce la cunoștința Onor. sale cliențele din toată
țara, că a înființat în magazinul său o secțiune specia de

PUȘTI pentru pădurari

lucrate special pentru acest magazin și fiind de o construcție
solidă și

— PREȚURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230.—Pușcă cu capsă, cu o țevă, lei	15
Model No. 285.—Pușcă cu capsă, cu două țevi, solidă, reco-
mandabilă, lei	30
Model No. 236.—Pușcă cu capsă, cu două țevi, oțelurile înainte
foarte solidă, funcționare admirabilă, model f. recomand.	40
Model No. 133.—Pușcă foc central, cu o țevă, sistem «Mau-
ser, cal. 12 sau 16, robustă, recomandabilă, lei	30
Model No. 101.—Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau
16, cheia de deschidere între cocoșe, cocoșele punen-
du-se singure la piedica de siguranță, m. solid, lei	55
Model No. 1103.—Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12
sau 16, cheia de deschidere între cocoșe, cocoșele pu-
nându-se singure la piedica de siguranță, oțelurile înainte
(armă de reclamă a magazinului), pușcă recomand., lei	65

Prețurile sunt reduse, fixe și se înțeleg numai cu bani gata.—Ex-
pedițiuni în toată țara.—Comandele se efectuează în ziua primirei.

Reclama este sufletul comerțului

Dacă voiți să CÂȘTIGAȚI O AVERE COLOSALA?

Grăbiți-vă de a vă abona la ziarul

UNIVERSUL

Cel mai răspândit din întreaga țară

Cel mai bine informat și cel mai în corent cu întreaga mișcare politică, economică și financiară din țară și din străinătate.

Care are corespondenți speciali în: Paris, Berlin, Londra, Viena, Budapesta, Roma, Sofia, Constantinopol, etc.

◇◇◇◇◇ **Singurul ziar independent și impartial** ◇◇◇◇◇

Cu începere de la 15 Aprilie 1907, ziarul „UNIVERSUL” dă următoarele însemnate premii la abonații săi:

- 1) Un mare premiu de **1200 lei.**
- 2) 2 premii de câte **250 lei.**
- 3) Trei lozuri întregi ale Loteriei de Stat Român purtând No. 52.583, 52.594, 52.599.
- 4) 5 premii de câte **100 lei.**
- 5) Patru premii de câte **40 lei.**
- 6) 10 abonamente pe un an la „Universul” **180 lei.**
- 7) 10 abonamente pe 6 luni **91,50.**
- 8) 10 abonamente pe 6 luni **46,50.**

In cazul cel mai norocos se poate câștiga

900,000 LEI

ast-fel că se pot cumpăra Palate și Moșii.

Cu nimic se poate câștiga o avere enormă!

— UNIVERSUL pregătește frumoase surprize numeroșilor săi cititori —

Pe lângă acestea abonații vor mai primi gratis un frumos roman intitulat

Răzbunătorul sau Vendetele Corsicane

Tipărit inadins pentru abonații ziarului „Universul”.

De asemenea toți abonații primesc gratuit «Universal Literar» ziar săptămânal, care conține, pe lângă o bogată materie literară și o frumoasă ilustrație în culori.

Abonamentele la UNIVERSUL sunt excepțional de eftine:

Pentru un an lei 18, Pentru 6 luni lei 9,15. Pentru 3 luni 4,65

Abonații, spre a participa la tragerea premiilor de mai sus vor primi: Pentru un an 25 bonuri de premii. Pentru șase luni 10 bonuri de premii. Pentru trei luni 3 bonuri de premii.

ZIARUL CĂLĂTORILOR

SI AL ÎNTÂMLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 5. — pe an în toată țara
« 2.60 « 1/2 « « «

Redacția și Administrația :

No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORILOR

apare o dată pe săptămână
— MARȚEA —

Apucându-și prada tigroaica porni în fugă. — (Vezi pag. 1816).

ABONAMENT

— LA —

„Ziarul Călătoriilor”

Pentru 1 an 5 lei

Pentru 6 luni lei 2.60

In ghiarele tigrlui

De multe ori am avut onoarea de a fi primit în intimitatea marilor vinători, și de a auzi din propria-le gură povestirea aventurilor lor.

Dar nu cred că ar putea să imagineze cine-va o povestire atât de patetică, ca aceia care uimează mai la vale.

Am auzit-o de la eroii în persoană, d. Carol D. Roberts, pe care l'am întâlnit la Londra; exploratorul pregătește un frumos volum, care va apărea în curând, și va fi intitulat: «Aromid The Camp Fire». (In jurul focului din bivouac).

Autorul, care își întrebuințează averea sa într'un mod nobil, străbatând regiunile cele mai puțin cunoscute, spre cel mai mare folos al geografiei și al istoriei naturale, era atunci în regiunea Gangelui, la o distanță de 50 kilometri de Patua.

I se afirmase cu siguranță că tigrlul, urmărit fără încetare dispăruse cu totul din regiunile acelea; așa în cât își uitase de prudența sa obicinuită.

El părăsia fără nici o teamă campamentul așezat pe o câmpie năsiposă, și se infunda pînă departe, în mijlocul colinelor stîncose căutând păsări de spectaculare. In aceste explorări, nu era întovărașit de cât de către un servitor indigen.

In ziua aceia observînd cam tîrziu că și uitase cutia cu chibrituri, trimise servitorul după ea, dându-i ca punct de întâlnire un boschet de palmieri, situat la o distanță de un kilometru.

— N'aveam nici cea mai mică presimțire, spunea exploratorul. Din potrivă, legănîndu-mi pușca pe umăr, mergeam printre erburile înalte, gîndindu-mă cu oare care supărare la lăcomia înaintașilor mei, cari, distruseseră toate fiarele.

De ce nu păstrasera măcar câte-va părechii de tigri, pentru sportmanii viitorului?..

India fără tigri, par'că n'ar mai fi India!

Abia îmi trecuse ideea aceasta prin minte, și o greutate enormă se abătuse asupra mea, trîndu-mă la pămînt. Avui senzația unui duș de apă înghețată, care mi se abătuse asupra capului.

Apoi, în jarul meu se făcu noapte; îmi perdu em cunoștința.

Leșinul meu a durat câte-va secunde sau câte-va momente?.. N'aș putea s'o spun. Când am deschis ochii, zăceam cu fața în năsip.

Ne știind nici unde mă găsiam, nici ce se întâmplase, mă pregătiam să mă ridic; dar o labă enormă se abătuse asupra umărului meu și mă lungi din nou pe nisip.

Un tigrul era lângă mine, un tigrul care mă fixa cu ochii săi galbeni-verzi!

N'am fost zguduit în momentele acele de nici un sentiment de groază; resemnarea mă cuprinsese... Îmi primiam soarta de mai înainte.

«Am observat că bestia mă contempla mai mult cu interes de cât cu sălbătecie!.. Fiacăra ochilor săi părea veselă, nu crudă!

«N'aș putea spune câtă vreme am rămas ast fel, privind stupid în ochii bestiei. In cele din urmă, am încercat să mă ridic; de-abia acum am băgat de seamă că aveam mereu pușca pe umăr.

«Din clipa aceia, sentimentul de resemnare, care mă cuprinsese, dispăru, făcînd loc instinctului de conservare. Arma pe care o aveam, îmi spunea că totul nu era pierdut!.. Contactul ei îmi redăstetase dorința de viață!..

«Dar, pe când mă gîndiam la mijlocul cel mai nemerit pentru a mă folosi de armă, tigrlul mă apucă în ghiare, și porni cu mine în fugă.

După ce mă tîrî o distanță de vre-o nouă sute de metri, tigrlul său mai bine zis tigroaica mă lasă la pămînt, și începu să miaune foarte dulce.

Îndată, alte miolăituri îi răspunseră și două tigri mici alergară dintre stufuri.

«Când mă vîzură, micile bestii fură cuprinse de groază. Dar mama, pentru a-i liniști, începu să se joace cu mine, întocmai cum se joacă pisica cu soarecele.

«Mititeii prinseră curaj, și apropiindu-se de mine, începură să mă dezmiere cu labele lor mici. I-am dat la o parte cu lovituri de picior, și am încercat să mă tîrîsc spre un copac, care era la o distanță de vre-o douăzeci de pași.

Eram acum aproape de copac, când, cu o săritură formidabilă, tigroaica se repezi, mă apucă între falcii, și mă adusă îndărăt.

«Atunci de-abia, am înțeles toată orroarea situației mele. Pînă atunci, un vîl des îmi acoperise par'că creierul; și dintr'o dată, îmi recăpătam toată rațiunea.

O primă obligație mi se impunea; să nu neliniștesc monstrul prin bruscheți mișcărilor mele.

«Înțelegeam bine că tigroaica era sătulă, și că acuma se distra, — jucîndu-se cu mine. — Mai ghiceam că joaca aceasta nu va continua, de cât pînă în momentul în care bestia va prinde de veste că

prada sa mai posedă încă destulă vitalitate, spre a se putea apăra și lupta.

Atunci, mi-a venit ideea să fac o experiență. Tigrlul cel mic mă trăgea de haine; în loc de a le opune vre-o rezistență, m'am lăsat complet în voia lor.

Tigroaica, asigurată, supraveghia jocul acesta, cu pleoapele pe jumătate închise.

«Am tras concluzia că puteam să mă apropiu să mă îndepărt de inamicul meu, cu singura condiție, de a nu face nici o mișcare bruscă.

Și m'am hotărît să-mi pun planul în aplicare fără întârziere.

Fără a mai da vre-o atenție mititeilor, cari se jucau mereu cu mine, trăgându-mă de haine, am început să mă tîrîsc spre tigroaică. Corpul îl țineam mereu aplecat în jos, ca și cum aș fi fost lipsit de viață. M'am oprit la o distanță foarte mică de bestie.

«Extremitatea puștei mele era sprijinită de o rădăcină, și îndreptată spre corpul tigroaice.

«Bestia mă privea fix, supraveghindu-mi mișcările cu cea mai mare atenție; dar inerția absolută în care stăteam, o făcu să creadă că eram foarte aproape de a-mi da sfârșitul. Și își întoarse din nou privirea în spre micul tigrlul.

Aceștia prinseseră acum îndrăzneală și mă trăgea în toate părțile. Eu nu protestam nici cătuși de puțin; așteptam momentul hotărîtor, mîmentul solemn.

«Încetîșor, îmi îndreptai pușca spre inima fiarei; tocmai pregătiam să apăs trăgaciul, când crezui că totul este pierdut. Unul dintre puși mi se pusese în cale; din fericire, am mai avut încă destulă vreme, pentru a opri cocoșul.

Cu o lovitură de labă, care era mai mult o diezmerdare, tigroaica dădu puilul la o parte.

Atunci, fără a mai aștepta, am apăsă din nou trăgaciul.

Un muget spăimîntător se ridică o dată cu detunarea. Tigroaica se aruncă în sus, dar aproape îndată recăzu la pămînt, inertă.

«M'am dat repede la o parte, căci altfel bestia m'ar fi strivit în căderea ei.

Numai așa am putut scăpa cu viață din acea grea încercare».

Aceasta este povestirea d-lui Carol Roberts, și credem că cu greu s'ar putea găsi printre povestirile de vînătoare publicate pînă acum, una, care să fie mai dramatică.

Victor Forbin.

O CĂLĂTORIE LA ERUSALIM

Zgomotul vaporului care aștepta gata de plecare lângă țărm, precum și circulația animată de pe chei pe bordul vaporului și vice-versa, își vorbea par'că de departe... departe de tot, de locurile străine.

In fine o ultimă fluerătură și vaporul

pe care mă îmbarcasem împreună cu un amic se puse în mișcare, mai întâi încet și apoi din ce în ce mai accelerat. Cu cât înainta cu atât se perdeau din vedere treptat clădirele, turlele înalte, confundându-se unele cu altele în ceața care se întindea ca o pânză asupra orașului Constanța.

În urmă totul dispăru și pretutindenea te înconjură numai apă; marea era liniștită și un vânt răcoritor potolia căldura simțitoare a soarelui de vară.

După o călătorie încontinuu de aproape 24 ore, obositoare din cauza nedormirei și mai ales a răului de mare ajunserăm în Constantinopol. O percheziție minuțioasă din partea poliției turcești ne dădu prilej de a vizita frumosul oraș prin clădirele sale și mărețile moschee, dar în același timp și foarte murdar.

Chiar în seara acelei zile ne îmbarcăm pe alt vapor cu destinație la Beirut-Iafa.

După un drum de vre-o 5 zile în care vaporul nostru se opri succesiv la mai multe porturi de pe țărmurile Asiei Mici și a diferitelor insule din Marea Mediterană, ajunserăm în fine la Iafa. Pe chei staționa o mulțime de turci îmbrăcați în costume bizare, ocupându-se parte cu vânzarea produselor prime, parte cu transportul călătorilor și bagajelor de la Iafa la Erusalim. Ast-fel de transport se făcea pe spatele cătărilor, căci pe acea vreme, sunt vre-o 25 ani de atunci, nu era drum de fer ca în prezent.

Se formă o adevărată caravană cu cătări cari duceau la pas pe spate călătorii și mărfuri pentru Erusalim. Drumul era anevoios și pustiit din cauza nisipului care se întindea fără margini și a soarelui arzător care lucea pe un cer albastru siniliu, de ale cărui raze cu anevoe ne feream prin ajutorul unor umbrele mari. Fie-care călător era trist chinându-se de căldura înăbușitoare și uscată. Nici o floare, nici un fir de iarbă pe întinsul pustiit de piatră goală, ci numai un fel de spinii cu frunze groase și prăfuite cari creșteau ici și colo în formă de smoc. Atunci îmi adusei aminte de frumoasa noastră țară făcând o comparație între dânsa și acele locuri goale.

— Uite colo în zare, mi se spusese prietenul meu trezindu-mă din toropăla, uite mi se pare că ne apropiem de Erusalim.

— Așa cred; hai să întrebăm pe vre-un indigen, el ne va spune. Și în adevăr la întrebarea mea stăpânul cătărilor pe care călăream, mai mult prin semne, căci nu cunoșteam limba lor, mi-a afirmat că în adevăr se zărește Erusalimul.

În fine, după puțină trecere de timp iată-ne ajunși lângă sfântul oraș ale cături ziduri uriașe și bătrâne îl înconjură de toate părțile. Întreg convoiul de caravane se oprește lângă marea poartă pe care se intra în oraș. Pelerinii nu pot să intre în interior până ce nu plătesc fie-care o taxă, căci e atras de glasul

sentinelilor de la poartă care îl întâmpină cu următoarele cuvinte spuse în limba arabă: «dul bre, belsch techini» (sta! bre, 5. techini). După ce fie-care călător a plătit, e lăsat liber să intre în interiorul Erusalimului.

După ce atât eu cât și amicul meu am plătit, am intrat în oraș, jelul călătoriei noastre.

* *

Nimic nu-ți inspiră acum acest oraș, locuit în mare parte de musulmani și care odinioară îți insufla divinitatea în toată măreția ei. Aceasta se datorește în mare parte turcilor, cari posedă sfântul Mormânt și pentru care popoarele creștine au întreprins acele cruciade sângeroase dar fără folos vădit contra musulmanilor. Singurele odoare pentru noi creștinii sunt: sf. Mormânt și mărețile bisericii și monastirilor.

Cu anevoe am vizitat sfântul Mormânt al lui Isus Cristos, precum și locurile unde a pățimit și trăit Domnul nostru, zic cu anevoe pentru că mai toată ziua stăteam culcat în niște bordee subterane din cauza căldurii omorătoare. Numai către seară puteam să mai es la primblare. Pe cât e de plictisitor ziua, pe atât de plăcut e să stai seara să admiri natura și să ascuți cântecul canarilor, care te adorm cu cântecele lor plăcute.

Un lucru curios e că în Erusalim nu se prea vînd fructele în piață ca pe la noi, din cauză că se consumă puține și fiind rupte de pe arbore și expuse în coșuri la căldura soarelui s'ar strica imediat. La periferiile orașului se găsesc grădini cu fructe și mai ales cu portocale; cine dorește să mănânce plătește câți-va bani (cam 10 bani) stăpânului unei grădini oare-care și consumă cât poate fructe bune și proaspete, însă fără dreptul de a lua cu sine.

* *

După o ședere de aproape o lună în Erusalim în care timp fața mi s'a făcut neagră ca a unui oriental, m'am reîntors în țară pe deplin mulțumit că văzusem sfântul mormânt și tot-odată locuri și lucruri pe care până atunci nu avusem ocazia de a le vedea.

D. G. V.

VASELE DE SALVARE

În mijlocul deluviului de invențiuni moderne, dintre care, cele mai multe se căznesc să ajungă la cucerirea elementelor atmosferice, un loc important îl țin și diferitele aparate de salvare.

Norvegia, mai cu seamă, s'a semnalat prin cercetările încununate de izbândă.

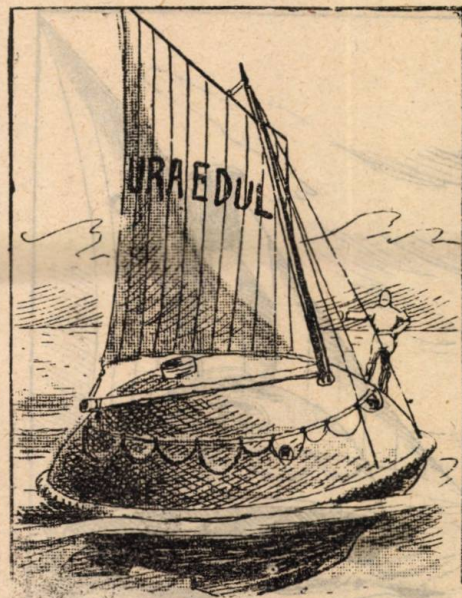
În 1902, căpitanul Dorwig făcea la Hamburg experiențe cu un aparat inventat de dânsul; aparat compus din-

tr'o sferă goală, prevăzută cu un hodgeac de aerisire, închis automat. Interiorul e ocupat de o bancă circulară, pe care pot lua loc vre-o zece oameni, de alimente și diferite instrumente absolut necesare.

Dar, puțin după aceia, un alt aparat de salvare facu experiențe, dând rezultate mult mai satisfăcătoare.

În iarna anului 1903, un alt marinar norvegian, căpitanul Brude, a obținut brevetarea unei luntre de salvare, inventată de dânsul, careia se prezicea un viitor strălucit.

Dar nu e destul ca un inventator să-și capete brevetul, pentru a fi sigur de izbândă; mai trebuie să găsească și bani, pentru a-și lansa aparatul.

După multe încercări zadarnice făcute în propria sa țară, căpitanul Brude hotărî să se pue în legătură cu oamenii de afaceri americani.

Tocmai, o expoziție avea să se deschidă în America: ce victorie pentru dânsul, dacă ar fi putut să-și ducă luntre la «World's Fair» după ce va fi străbătut mai întâi Atlanticul cudsansa.

Norvegia, patria acelor normanzi, cari au cucerit odinioară cea mai mare parte a lumii civilizate și au colonizat chiar America, cu câte-va secole înainte de moartea lui Cristof Columb, a rămas până astăzi patria îndrăzneților navigatori.

D. Brude n'avu de cât să-și facă cunoscut proiectul, pentru a primi foarte numeroase oferte. El alese dintre toți pe un bătrân lup de mare, ofițerul Ivan Thorson și pe doi abili matelosi, Iohansen și Madsen.

După ce-și constitui echipagiul, patru oameni, numărându-se și pe dânsul, după ce-și luă proviziunile complete, căpitanul Ole Brude ridică ancora într'o frumoasă dimineață, cu gândul de a merge din Aalesund la New-York. Avea să

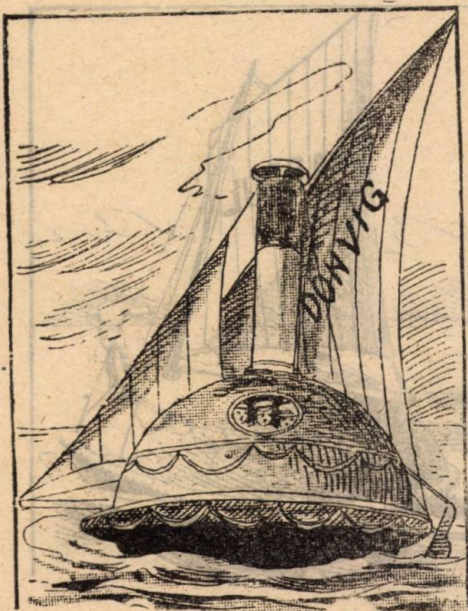
străbată prin urmare marea Nordului, canalul Mănecei și oceanul Atlantic.

O descriere se impune: aceia a minusculei vas, căruia cei patru oameni și-au încredințat viața.

«Uraed-ul», construit în forma unui ou, din plăci de oțel destul de groase, n'avea de cât șase metri în lungime. Înălțimea sa de-asupra liniei de flotare era de un metru și jumătate.

Din cifrele acestea se poate judeca că nici odată un vas așa de mic nu încercase să înfrunte primejdiile traversării unui ocean.

Printr-o dispoziție ingenioasă, vasul acesta era în întregime «Waterproof», ceea ce înseamnă că apa nu putea pătrunde într'insul pe nicăieri.

Cârma era manevrată din interior, tot asemenea și singura pânză de care dispunea vasul.

Pentru supravegherea orizontului se așezase un aparat tot în interior.

Cred că nu mai este nevoie să spunem că constructorul despărțise astfel interiorul în cât să-i rămâie cât mai mult loc, pentru alimente, pentru apă și pentru petrol.

Petrolul avea să servească și la luminare, și la încălzire, și la fierberea alimentelor.

Abia eșit din marea Mănecei, «Uraed-ul» a fost apucat de o furtună violentă, care a durat trei săptămâni. Vasul își perdu catargul, și era să-și piardă și căpitanul, care era ocupat cu repararea acestei avarii.

Ar fi prea lung să expunem aici toate peripeziile dramatice ale acestei călătorii extra-ordinare; o carte întreagă nu ne-ar fi îndestulătoare.

Cinci luni, zi cu zi, după plecarea din Norvegia, «Uraed-ul» naufragia pe niște bănci de nisip, la «Gloucester».

Un far semnală prezența micului vas.

Și mai multe bărci de salvare alergară. Cei patru norvegieni fură duși în triumf.

Scăpaseră frumos de tot din ghiara morții. Cu opt zile mai înainte, niște valuri furioase zdrobiseră cârma, și erau rămași în voia întâmplării.

În zadar făcuseră semne unui vas german care trecea la o oare-care distanță. Nimeni nu-i văzuse sau nu voiseră să-i vada.

Căpitanul Ole Brude nu și-a propus să dovedească că «Uraed-ul» ar putea fi de o utilitate practică pentru transportul mărfurilor.

El nu prezintă de cât un vas de salvare, ușor de manevrat, ușor de construit, în care naufragiații ar putea aștepta în liniște sosirea ajutoarelor.

Noi credem că experiența căpitanului Brude a fost hotărâtoare, «Uraed-ul» este destinat să devie luntrea de salvare a viitorului.

Ar fi de dorit ca toate guvernele Statelor maritime, să se ocupe de aproape de această invenție, și s'o aplice fără întârziere.

Poate că prin ajutorul ei multe vieți ar putea fi salvate.

Blaz.

ARCHIPELAGUL MONȘTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

CAP. V.

Urmărirea. — O imprudență fatală. — Căldura. — Timp pierdut. — Cum să înaintăm? Ideia lui Totor. — Formicum tenax. — Cum se poate construi o lună. — Îmbarcarea.

La equator, mișcarea de rotație a astrelor este astfel în cât se pare că ele ar descri în fie-care zi, niște cercuri perpendiculare cu planul orizontului, având ca centru comun punctul nord, sau punctul sud.

Prin urmare, stelele rămân tot atâta timp de-asupra, cât și de dedesubtul orizontului.

De unde rezultă că la equator, zilele și nopțile sunt perfect egale, și că în tot timpul anului, durata lor este exact de două-spre-zece ore.

E un fapt în adevăr uimitor pentru un european, la care ideea de căldură este tot-d'a-una asociată cu aceea de vară; toți suntem deprinși cu zile foarte lungi, cărora le urmează nopți foarte scurte.

Cu atât mai mult, cu cât, în timpul verii aurora și crepusculul se prelungesc atât de mult, în cât se poate spune cu drept cuvânt că aproape nici nu mai există întuneric.

De aceea, în zona toridă îți trebuie cam mult până să te obișnuiești cu întunericul acela așa de lung și așa de repede sosit; de aceea, zilele acelea de o căldură arzătoare și de o lumină orbitoare, îți se par așa de scurte.

Așa se face că seara, pe la orele șase, exclamă: «Cum? Așa de repede noapte! Dimineața, din contra, exclamă: Ce să fie oare? Așa de târziu, și nu s'a făcut încă lumină?»

Și fenomenul acesta al egalității perfecte între zile și nopțe, poate fi lesne trecut cu vederea prin orașe, unde lumea

are la îndemână lumina artificială; în mijlocul unui pustiū însă, fenomenul devine de un caracter mai grav.

Călătorul este silit să se oprească timp de ore întregi acolo unde îl apucă vremea.

După ce se servește cina, cine ar putea să mai facă călătorii? Nu le rămâne alt-ceva de făcut de cât să doarmă două-spre-zece ore.

După un somn bun, toată lumea se trezește; fumătorii aprind țigări, și apoi se silesc să se așeze mai bine pe cea-laltă parte și să adoarmă din nou.

Și cei cari nu mai pot adormi așteaptă ziua cu o nerăbdare care de multe ori ajunge până la paroxism. Răsăritul soarelui este atunci o adevărată eliberare.

Toate impresiunile acestea le simți mica armată a generalului Totor în timpul acelei nopți teribile; impresiuni care tură cu atât mai teribile, cu cât ei știau bine ce primejdie grozavă îi amenința.

Cu toate acestea îi vedem rîzînd de lipsa pieptenului și a periei de dinți. Această veselie ne-ar putea indica în adevăr o stare sufletească extra-ordinară.

După ce-și făcuseră toaleta, într'un chip cât se poate de sumar, după ce cînară cu aceiași modestie și frugalitate ca și ziua trecută, erau gata de drum.

Armata nu scoase nici un murmur, nici o plîngere.

Singur Totor crezu de cuviință să comenteze situația.

— Cinci banane!... Hm!... Știu bine că această este o porție cât se poate de redusă.

Dar nu ne mai rămân de cât douăzeci și cinci de banane pentru deseară, și dacă nu vom găsi unde-va noul pro-

vizi, vom fi nevoiți să răbdăm de foame.

— Dar, domnule, general întrerupse Nelly, cu oare-care ironie, de vreme ce greutatea bananelor constă mai mult în coaja lor, nu înțeleg de ce n'am suprima-o...

Foarte bine, miss Nelly, dar cu bananele ce să facem?

— Bananele le vom pune fie-care în buzunare și în modul acesta, și Jenny își va avea mâinile libere.

— Drace!.. Cum de nu m'am gândit mai de mult la lucrul acesta?..

«Miss Nelly își declară că meriți funcțiunea de șef de stat-major».

Și își continuă drumul printre arborii giganti ai pădurii, cântând și glumind ca niște școlari în vacanție.

Din timp în timp însă, se auzau în depărtare focuri de pușcă. Erau niște focuri înăbușite, dar destul de lămurite pentru ca să nu te poți înșela în privința direcției lor.

Focurile acestea porneau dintr'un vast semi-cerc, care îmbrățișa și închidea o mare parte a pădurii, în așa mod, în cât ori ce posibilitate de retragere trebuia să fie eliminată.

— Nu mă înșel, spunea Totor, suntem urmăriti de o trupă numeroasă, de niște oameni cari cunosc bine ținutul.

Aceiași situație ca odinioară, în Australia, când ne-am urcat în arborele acela gigant, împreună cu scumpul nostru Bo... Numai că, aici, împrejurările mi se par ceva mai grave!.

— Da, răspunse Merinos, am devenit o adevărată pradă; vom fi îngrămădiți unde-va, într'un colț, de unde ne va fi cu neputință să mai scăpăm.

— Ei bine! domnilor, întrerupse Nelly, să înaintăm fără încetare, fără popas.... Părerea mea este că numai în modul acesta vom putea scăpa din ghiaara bandiților.

— Dar nu te temi de loc că vei oboși, miss Nelly? întrebă Totor cu oarecare neliniște.

«Căldura este foarte mare, și noi nu vom putea lupta mult cu dansa.

— Et așa! răspunse îndrăzneța fată hohotind; nici odată nu m'am simțit mai în putere de cât azi.

Și puindu-se în fruntea coloanei, adăugă:

— Mai repede, d-le general!.. mai repede!.. Să iușim pașii!

Totor, care își călăuzea trupa cu bușola în mână, abia o putea urma.

Din nenorocire, dansul nu cunoștea efectele primejdioase pe care putea să le aibă un astfel de entuziasm.

Mersul acela acceleat produse în organismul tinerei fete o ridicare bruscă de temperatură. Respirarea îi deveni zgomoasă și circulația sîngelui nu se mai făcea regulat.

Era un început de asfixie.

După o oră de drum Nelly se opri;

ducându-și mâna la ochi, murmură:

— Ah!.. Dumnezeu!..

Totor o văzu înroșindu-se, apoi îngălbenindu-se și se înfioră pînă în fundul inimei sale. El văzu că Nelly era să își piarză echilibrul și repezindu-se s'o susție, exclamă:

— Mis! Nelly!.. Ce se întâmplă? Ce ai?..

Merinos, Mary și Jenny, cari urmau la o oare-care distanță, alergară îndată. Tinărul american, turburat, borborosea:

— Nelly!.. Surioara mea!.. Ah!.. Dumnezeu!.. să aibă milă de noi!..

Nelly stătea acum întinsă la pământ, rezemată de brațul lui Totor.

Ea își plimba privirea-și stinsă de jur-împrejur și murmură:

— Nu va fi nimic... nu vă fie teamă... Harry... prietenii mei!..

«Dar... nu vă mai văd... Simt cum adorm...»

— Moare!.. gemu Harry, în timp ce Totor, mai palid de cât însăși tinăra fată, îl privea cu niște ochi nebuni.

Sărmanii copii, pe cari i-am văzut atât de curajoși în fața celor mai mari pericole, rămaseră ca fulgerați în fața acestei catastrofe neprevăzute.

Curajul lor de luptători, singele lor rece de oameni încercați, pe cari nimic nu-i putea uimi, inițiativa lor de aventurier, toate fură zdrobite de răul acela neașteptat, care primejduia viața unei surori, a unei amice.

Numai singură mis Marry își mai păstrase oare-care sînge rece.

— D-lor, zise dînsa cu vocea poruncitoare, duceți-vă, vă rog, de căutați puștină apă; d-ta, Jenny, rămâi cu mine.

«Dar repede, vă rog; nu vă temeți!.. Imi iau eu toată răspunderea.

Apă!.. Dar de unde să găsească apă?

A!.. Își aducea aminte... Pe hartă era însemnat un rîu, la o mică distanță.

Se îndreptară iute, într'acolo, își umplură căștile și după o lipsă de zece minute, fură îndărăt.

În timpul acesta Mary descheiasă haina bolnavei, ajutată de Jenny, îi frișionase cu putere pieptul și brațele.

Apoi, văzând-o mereu nemișcată, cu buzele vinete, cu ochii închiși, practică cu multă băgare de seamă tracțiunile ritmate ale limbei.

În momentul în care cei doi amici, palizi, plini de neliniște, se întorceau, Nelly suspină adînc și deschise ochii.

Ea își zări prietenii, le surise și încercă să vorbească, dar nu reuși.

Cu toate acestea situația era acum mai liniștitoare.

— Ei bine, miss Marry? întrebă Totor, cu vocea tremurîndă de mânie.

— Vezi bine, d-le, răspunse curajoasa americană, situația este mult mai bună acum... mult mai bună!..

— Un fulger de insolație... nu-i așa, miss Marry?

— Da, d-le, un fulger de insolație, care ar fi putut să fie mortal, dar care,

din fericire, nu va cere de cât o singură zi de odihnă.

Cei doi amici schimbă o privire plină de desperare și Merinos murmură:

— Peste două-spre-zece ore, și poate înaintea chiar, bandiții ne vor fi ajunși... mai nu este așa, Totor?

Totor clătină din cap, rămase un moment gînditor și răspunse:

— Lucrul este absolut sigur!..

«Și cu toate acestea trebuie ca miss Nelly să se odihnească nu două-spre-zece, ci douăzeci și patru de ore. Pe de altă parte, pentru a scăpa din ghiarele lui Dick, trebuie numai de cât să înaintăm...»

— Dar lucrul acesta este cu neputință!

— Nici de cum! Dovada vom avea-o fără întârziere.

— Ah, Totor, de sigur că ai din noi vre-un plan... vre-una din acele idei fericite, din acele idei de geniu cari de atâtea ori ne-au scăpat din cele mai încurcate situații.

În timpul acesta miss Marry spălase fața bolnavei cu apă și miss Melly își revenea în fire încetul cu încetul.

Merinos îngenuchiasă cu dulceață lângă sora sa și sărutînd-o pe frunte, îi spunea:

— Speră, mica și draguța mea Nelly... Speră și fii liniștită!.. Și mai cu seamă n'avea nici o teamă. Totor a făgăduit să ne salveze încă odată.

Ea întinse mîna parizianului și cu unul din acele surîsuri triste, care îi dădea un farmec special, murmură:

— Mulțumesc, d-le general!

Totor o contempla extaziat și strîngându-și mîna, răspunse:

— Ne-ai făcut să murim de frică, miss Nelly.

«Ne pierduserăm cu toții capul și mă întreb ce ne-am fi făcut fără prețiosul ajutor al d-șoarei Marry.

«Dar acum nu prea avem multă vreme de vorbit... Avem zece minute înaintea noastră pentru a fabrica o targă...»

— O targă?.. Cred că nu în modul acesta ai de gînd s'o transportăm pe miss Nelly?

— Ba da; pînă la rîu.

— Și după aceea?

— După aceea ce va mai fi vei vedea.

«De o cam-dată să ne apucăm repede de lucru.

Și cei doi tineri lucrau cu atîta activitate, în cât peste o jumătate de oră miss Nelly, fără să fi suterit cea mai mică zguduitoră, era transportată pînă la rîu.

În cea mai mare grabă i se pregăti un pat de fugere și fu lăsată să se odihnească.

— Acum, toată lumea la lucru, ordonă Totor.

— Să începem fără întârziere... Mai întâi d-șoarele... D-ta, d-șoară Marry, vei culege împreună cu Jenny plantele acelea lungi pe cari le vezi colo.

«Trebuie să fie planta aceea care a fost botezată «fornium tenax».

— Totor, întrerupse Merinos, tu ești un adevărat savant!..

— Să lăsăm laudele acum...

«Așa dar d-voastră, continuă dinsul, veți rupe plantele acelea și le veți lega una de alta.

«Sunt niște plante cărnoase și fibroase și vom putea face din ele niște fringhiile excelente.

«Cât despre noi, micul meu Merinos. vom pregăti lemnul necesar pentru construirea unei plute.

— Bravo, Totor, bravo!.. Da, da, să construim o plută!..

Și toți patru începură lucrul cu o activitate febrilă.

În timpul acesta miss Nelly stătea întinsă pe patul de fugere și-I privea cugetătoare.

Cugeta la viața pe care o lăsase în urmă și la aceea pe care o întâlnea acum.

Cugeta la varietatea nestârșită pe care o prezintă natura și la curajul acelora cari pornesc în explorarea unor regiuni necunoscute, știind bine ce primejdii îi așteaptă.

Și fără de voe își spunea că dînsa nici o dată n'ar fi avut curajul să întreprindă cu bună știință călătoria plină de aventuri pe care numai întâmplarea o adusese.

Admira curajul, inteligența, singele rece al francezului acela, care plecase să facă înconjurul lumii nepăsător de primejdii, desprețuitor al vieții ușoare.

«De câte ori nu trecuse dînsul prin pericole de moarte..

«Și fără să știe de ce, cu toată situația tristă în care se afla, cu toată senzația dureroasă, care îi chinuia corpul și mai ales capul, un fior dulce o cuprinsese, și căzu în reverie.

În timpul acesta, cei doi tineri, ajutați de prețioasele lor tovarășe, construiseră o plută.

Totor își întrebuințase toată puterea sa de muncă și de imaginație, pentru ca lucrul să fie cât mai bun și cât mai repede terminat.

Și pe când mâinile i se mișcău cu o repeziciune aproape vertiginoasă, flecărirea mereu:

— Așa, d-le Dick, foarte bine! D-ta, îți închipui că vei pune mâna pe noi cu cea mai mare ușurință... Ei bine!... vei avea prilejul să vezi că te-ai înșelat.

«Așa, Merinos, să strângem bine fringhiile. Va fi o plută în adevăr solidă.

«Miss Marry, legați mai strâns... c'apoi, pe urmă rămânem în mijlocul apei.

«Biata miss Nelly, ce rău trebuie să-ți pară că nu poate veni și dansa la lucru.

«Dar, tăcere!.. Scumpa noastră bolnavă a adormit... S'o lăsăm să se odihnească în liniște.

Un somn bun este cel mai eficace dintre toate leacurile.

Și în tăcere, cei patru tineri își văzură înaintea de lucru.

După trei ore de activitate nebună

pluta era gata, așteptându-și călătorii, pe apă.

Merinos cu mâinile încrucișate pe piept privea opera cu admirație.

— Oh! Totor, murmură dînsul, tu ești un adevărat artist.

«Nici odată n'aș fi crezut că în mijlocul unui pusti, cu mijloacele reduse

pe care le avem noi, să putem fabrica o asemenea luntre.

— Tăcere, întrerupse Totor. Nevoia este cel mai bun învățător. Multe lucruri, care în unele momente ni se par absolut imposibile, devin foarte simple dacă le privim cu mai multă luare aminte.

(Va urma)

Un șef de trib și soția sa din Noua-Guinée

RASELE DIN NOUA-GUINEE

O pereche princiară

Trebue să reamintim că Noua-Guinée, care de atâta timp se împotrivește cu o încăpățănare așa de energetică eforturilor tuturor exploratorilor și misionarilor, este populată de rase foarte diferite.

Bizara pereche pe care o reprezintă ilustrația noastră, nu pare de loc a aparține marelui familii a papuașilor, deși rasa aceasta a dat naștere multor familii diferențiate, care cu înlesnire ar putea fi luate drept rase particulare.

După toate probabilitățile, acest șef neo-guineean și soția sa, au în

vinele lor o puternică doză de singe malaez.

Dacă ochii lor nu sunt alungiți în formă de migdală, în schimb trăsăturile feței sunt mult mai fine de cât acelea ale papuașilor proprii ziși; buzele lor sunt mai puțin groase și mult mai elegant desemnate.

Însă părul lor linos le dovedește rudenia cu papuașii; pozițiunea picioarelor femeii ne arată de asemenea că ne aflăm în fața unei rase primitive.

Ornamentele de dinți de fiară, pe care le zăriți la gâtul acestor indigeni, ne dovedesc că dânsii fac parte dintr'un trib de vânători.

Printre dinții aceștia putem recunoaște și caninii acelei specii de mai-muțe care este atât de deasă în pădurile virgine ale Nouei-Guinee.

Insula este locuită încă de multe populații antropofagice, care, la adăpostul nepătrunselor păduri virgine, vor mai celebra multă vreme oribilele lor ospete de carne omenească.

V. F.

Pe insula Sumatra

La ospiciul de nebuni din orașul Vera. Cruz se află internat în anul 1898, un bătrân marinar portughez, care în repetate rânduri istorisise tovarășilor săi următoarea narațiune stranie:

«Pe când înaintasem în oceanul Atlantic, după pescuirea balenelor, corabia «Mira» pe care pluteam, fu surprinsă de o furtună, tocmai în mijlocul nopții. Inimă fiind prea mare, valurile agitate ne împinseră fără direcție prin spinoasele unde ale mării, care năvăleau cu furie să intre în vas. La cârmă nimeni nu mai sta, pe cârtă nu ne puteam urca, pânzele erau întinse și scările gata a se rupe din cauza neîntreruptelor oscilațiuni. Șase-zeci camarazi ai mei păstrați o atitudine îngrozitoare, ca uniți ce așteptam mercu momentul când trebuia să perim cu toții în adâncurile Oceanului. Căpitanul însă părea mai curajos ca noi. De când vasul începuse să urce și să alunece pe pantele munților de valuri, el rezemat de un catart, privi neconținut spre un punct ce și-l fixase.

«— Suntem scăpați copii — ne zise după un sfert de ceas de observație. Vedeti punctul luminos ce lucește în direcția în care ne împinge vântul?

«— Il vedem! strigară marinarii.

«— Ei bine, dacă valurile nu ne vor înghiți mai înainte de a ajunge acolo, atunci vom debarca pe țărmurile unui far.

«— Un far Atlantic! asta e de necrezut! exclamă unul din noi.

«Într'adevăr era ceva tenomenal—zise marinarul nebun, întrerupând șirul povestirii,—să admitem un asemenea lucru

în cea mai puțin explorată parte a oceanului. Cu toate astea, la o distanță cât bate o pușcă, se zărea o mică lumină misterioasă, care cu tot vârtejul elementar și obscuritatea nopții, strălucea în mod perceptibil la mai mulți metri înălțime d'asupra nivelului mării. Ne indica un asil ospitalier? ne făcea să vedem un far pe care trebuia să-l evităm? Nu. Era o strălucire ce ne prevedea ora la care ne aștepta o moarte sigură.

Și într'adevăr îndată ce vasul se îneca pe jumătate în apă, lumina care până atunci luise falnic, se stinse ca prin farmec.

O sută de detunături de arme infernale răsunară; șase-zeci de oameni ai corăbiei căzură tipând cu disperare sub durerea sfărâmăturilor de plumb care le sdrelise creierii și le fărâmaseră membrele. Numai două rămăseseră pe picioare; eu m'am aruncat rănit în mare, iar căpitanul fiind făcut prizonier l'am părăsit plamentând, cu șeful unei cete de oameni îmbrăcați în fier, cu capetele acoperite de cășii cu visiere strălucitoare și cu o înfățișare atât de fantastică în cât fulgerile îi făceau îngrozitori. Eu, cu sângele înghețat, cu părul sbârilit, cu o căutătură sălbatecă, mă luptam cu valurile, de teamă să nu fiu urmărit. Acel spectru atât de misterios, acele forme înfricoșătoare din acel port tot neașteptat, nu le mai pot uita nici odată. Cu toate că-mi făceau groază, zăbindu-mă când înotam, totuși l-am urmărit cu privirea până au pedit corabia și l-au dat drumul în adâncime. Odată aceasta făcută, ei au dispărut într'o clipă, iar eu am ramas izolat în ocean, puțin smintit de fri-a ce simțisem. Ceva îmi rămăsese în memorie; era un nume, acela al pământului nenorocit, unde căpitanul a căzut prizonier și curuia i s'a spus în momentul predării că e la Sumatra.

«Amicii mei, Sumatra m'a făcut să deviu nebun, și ori de câte ori mă aduc aminte de fantasticul său popor, simt o atât de mare frică, în cât încep să scot niște voci de idiot. Acum dacă mă găsesc printre voi, nu datoresc lucrul acesta de cât povestirii naufragiului nostru dinaintea Sumatrei; căci când un bastiment cu pavilion mexican m'a scos după 12 ore de luptă cu valurile, oamenii lui m'au tratat aproape de smintit.

Nebun sunt—sfârși Grenadier, căci astfel se numea—dar Sumatra există necunoscută în ocean, și voi muri poate, fără ca acest pământ să fie descoperit. Așa a și fost. Eroul a murit la ospiciu la 1898, povestind naufragiul de la Sumatra în mijlocul hohotelor de ris, ale unui auditor de felul său.

Sumatra nu a fost cunoscută în secolul XVIII, căci afară de Grenadier, nimeni nu a putut afirma existența ei.

Farul care și răspândea fantastica-i lumină miș de chilometrii, departe, a continuat a trage mult timp în urmă va-

sele rătăcite și surprinse de nopți furtunoase. El își păstra lumina până ce vasul se apropia, și îndată ce o mică distanță îl despărțea de țărm, se întuneca, obscuritatea devenea impenetrabilă, detunarea a zecimii de arme asurzea și petele oamenilor ce cădeau zdrobiți de gloanțe și când nici unul nu mai respira, erau j furti, vasul prădat și scufundat apoi în adâncimea oceanului.

D. Fey

Culisele unui circ

Sir Joe Semley, care a fost acum vre-o cinci-spre-zece ani, unul dintre cei mai extra-ordinari «clowni dresori» ai Americii, este astăzi un foarte onorabil gentleman, de o corecțiune absolută; nimic în fața sa roză, în ochii săi cu expresia foarte dulce, nu-ți mai amintește figura plină de făină a clovnului de a-tă-dată.

Dar sub aparența sa de onestă și perfectă burghezie, fostul clown a mai păstrat încă în inima sa iubirea de circ, o iubire neraționată și violentă, o adevărată patimă.

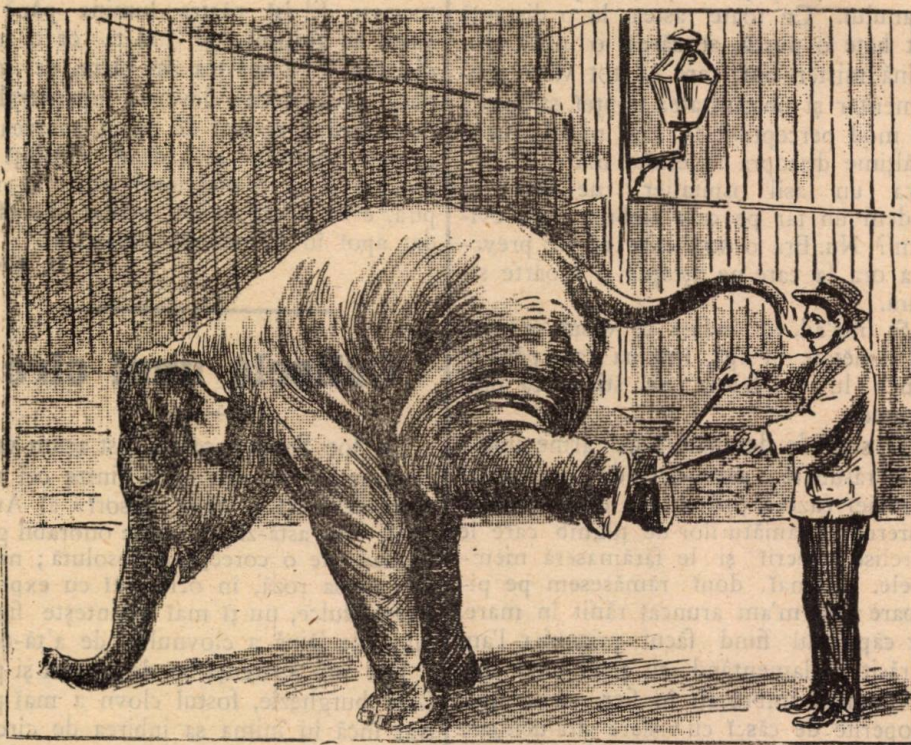
Pachetul viu

Iubirea aceasta îl obligă să retrăiască în fie-care zi, macar un moment, în mijlocul, în mediul care-l este scump.

Oamenii și animalele—mai ales animalele,—au ramas cei mai buni prieteni ai săi.

Adese-ori el își petrece după amiază, ore întregi, cu animalele de circ, vechile sale cunoștințe de altă dată.

Elefantul Jepp știe multe lucruri în această privință. Și numai Joe Semley știe câte bucăți de zahăr l'a costat pe dânsul dresarea acestui elefant.

Reverența elefantului

A'î întovărăși pe Joe Semley în una din pitoreștiile sale vizite, ni s'a părut lucru foarte interesant. L'am întovărășit deci, și cu acest prilej, am luat mai multe fotografii pentru cititorii noștri. Dăm astăzi pe cele două cărți ni s'a părut mai originale.

Scena se petrece pe pista unuia dintre circurile parisiene.

Figura reprezintă o grupă omenească.

— Nu-ți fie teamă Fogo, nu te voi lăsa să caz!

— Este fiul meu, ne încredințează Joe Semley; n'are de cât trei ani și jumătate. Dacă va merge pe urmele tatălui său, cred că va deveni un bun gimnastic. Dă de pe acuma semne bune.

Maî încolo—câci eram în mijlocul unei repetiții de circ—un jongleur făcea o figură foarte grea; aceea pe care o reprezintă prima noastră figură.

— E un adevărat artist, mă asigură Joe Semley. A avut mai multe meserii; în cele din urmă s'a oprit la gimnastică și se pare că a nimerit o bine.

Omul pe care 'l aveam în fața noastră era în adevăr un echilibrist de forță. Legile muschiulare, legile echilibrice,

nu mai aveau nici un secret pentru dînsul. Le cunoștea așa de bine, în cât ar fi putut să spue mai dinainte, care mișcare de forță era posibilă, și care nu.

Maî încolo, alți oameni erau ocupați cu îmblânzirea animalelor.

Am putut vedea câtă dibăcie trebuie să întrebuițeze bieții oameni, pentru a ajunge să învingă îndărătnicia animalelor.

Dar se pare că exercițiile acestea nu prea prezintă mult interes pentru sir Joe Semley, căci mă invită să trec mai departe.

— Vino să vezi elefantul, îmi zise el, e foarte interesant.

În adevăr era un lucru pentru care făcea să-ți dai puțină osteneală.

Elefantul, foarte docil, manevra ca un adevărat savant. Executa niște mișcări foarte grele, după cum se poate vedea din a doua noastră figură.

— E un animal excelent! un animal excelent! aprobă sir Semley, clătînd din cap.

Am plecat cu reflecția că adese-orî repetițiile dintr'un circ, pot fi mai interesante de cât însăși reprezentațiile.

Alexandru

cinci-zeci de ani este evaluat la 15,000 hectare, dintre care 9,000 sunt locuite, având câte 37 de locuitori pe kilometrul patrat.

Cultura bananelor în America centrală, și mai cu seamă în republica Costa-Rica, este o întreprindere care aduce foloase mari.

În 1904, s'a plantat 50,000 de acri, care au dat 6,000,000 de regime de banane. Fie-care regim (40 până la 60 fructe), se vinde cu 1 fr. 50. În anul bunî foloasele ajung de 60 la sută.

Traversarea Saharei a fost de curând efectuată în mod fericit, de către un englez, d. Ham Vischer, care a plecat din Tripoli.

În Italia, tabacul este cultivat pe o întindere de 6000 hectare, mai cu seamă în regiunea napolitană și în peninsula Otranto.

Pescuitorii de perle de pe coastele Ceylanului, întrebuițează de mai multe luni radiografia, pentru a ști dacă scoicele conțin perle, fără a mai avea nevoie să le deschidă.

Femei cu gâtul de girafă. — Dacă pentru poeziile noastre, un gât de lebădă constituie unul dintre principalele elemente ale frumuseții feminine, negrii de pe Coasta de Ivoir nu se mulțumesc numai cu metafore.

Oamenii aceștia nici nu concep femeie frumoasă, care să nu fie înzestrată cu un adevărat gât de girafă.

Pentru care motiv, fetele lor, întrebuițează tot soiul de șiretlicuri, pentru a-și desvolta farmecul acesta.

Din cea mai mică copilărie, li se pune în jurul gâtului un colier de ivoriu, la care se adaugă mereu câte un inel, pe măsură ce gâtul crește.

Mulțumită acestui procedeu, vezi unele femei oferind aspectul cel mai bizar; lățimea colierului de ivoriu a devenit atât de considerabilă, în cât capul pare cu totul despărțit de trup.

La un bal mascat, dat în orașul Grasengrün (Austria) prețul intrării era fixat după greutatea persoanei. Un cântar fusese așezat la intrare și se percepea un leu pentru fie-care 35 de kilograme, sau fracțiune.

În Statele-Unite, emigrarea crește mereu. Iată bilanțul emigranților europeni în 1906:

Englezi	121,275
Germani	83,000
Scandinavi	62,000
Italiani	225,000
Austriaci	260,000
Israeliti	138,000
Polonezi	100,000
Cel mai puternic contingent se în-	

OMUL ȘI NATURA

În Corsica, doliul se poartă timp de zece ani, câte odată chiar și mai mult.

Industria pianului a început să devie destul de importantă. Franța fabrică 15 000 de bucăți pe an; Anglia

50,000; Germania 80.000; America 250,000.

Pe coasta Germaniei, în spre marea Nordului, se depune o mare cantitate de pământ, numit «Schlick».

În ultimii cinci ani, domeniul continental a câștigat 5,000 de hectare.

Întinderea terenului cucerit ast-fel de

drepteză spre New-York, Boston, Milwaukee și Chicago. La Chicago sunt 170,000 de germani, la Milwaukee germanii reprezintă 60% din populație. La New-York, colonia evreiască numără 600 mii de suflete.

*

Un urs care vorbește. — Circul Hengler, care actualmente se află la Londra, posedă un fenomen unic în genul său: un urs care vorbește.

Ursul acesta nu se mulțamește să facă cele mai variate exerciții pe trapez. El știe să răspundă într'un mod distinct, «yes» și «no».

Când îmblânzitorul său îl întreabă:

— Mi se pare că ți-î sete, ce voești să bei?

— A drop of rum, răspunde ursul, (un pic de rom).

Se pare că arta de a face pe urși să vorbească este foarte grea; de aceea îmblânzitorul este foarte mândru. El de-

clară că în curând vocabularul elevului său se va îmbogăți într'un mod simțitor.

Zilele trecute a încetat din viață, în Anglia, un om al cărui unic frate murise cu 140 de ani mai înainte.

Iată socoteala.

Tatăl său se însurase la 18 ani și avusese un copil, care moare după două ani.

La 64 de ani, același tată avu un alt copil.

Eroul nostru moare în vîrstă de 96 de ani, care adunați cu cei 44, fac totuși 140.

E o citră pe care nu ți vine s'o crezi la prima vedere.

E adevărat că întâmplările de soiul acesta sunt destul de rare; căci în adevăr, puținii sunt aceea care mai au copii la o vîrstă de 65 de ani.

Sapiens

De astă dată, nebuna surise, și răspunse cu dulceață.

— Aici, în mijlocul câmpului, ne este cu neputință să ți aducem vre-o îngrijire. Până când vom ajunge la vre-o locuință omeniască, biată fată ar putea să moară din pricina prea marelui perideri de singe.

— Să moară! gemu Max.

Dar ducea ți făcu semn să tacă, și nebuna continuă:

— Opresc pierderea singelui.

— Cum asta?

— Razele violete ard... Eu vîoi cica-triza numai, de vreme ce am scos lentila... Alt-fel carnea ar fi carbonizată.

Tubul își răspândea lumina sa violetă pe umărul alb al bieteii Violete. Sub influența sa se producea o acțiune înceată de stingere a celulelor. Se vedea bine cum se contractează fibrele.

Cu toți tăceau.

Toți, în prada unei emoții de nedescris, își țineau privirile îndreptate spre acea copilă lipsită de rațiune, fără a cărei intervenție Violeta avea să-și pierdă viața.

În sfârșita, Mona retrase instrumentul, puse lentila la locul ei și o închise în casetă.

— Acum bandajați rana, ordonă diusa, și pe urmă să pornim la drum fără întârziere. Va fi o bandajare momentană. În prima localitate la care vom ajunge trebuie să cerem neapărat ajutorul unui medic.

Mona se așeză la locul ei în telegă și rămase nemișcată. Părea acum că uitase cu totul de aceia cărăi o întovărășeau.

În orice alte momente cei-l'alți s'ar fi mirat de acea puternică și bizară forță de luciditate în creierul unei nebune. Dar acum preocuparea lor era prea mare pentru ca să se mai poată gândi la alt-ceva.

Eroica englezoaică, care răbdase odurere așa de mare, numai pentru a nu întârzia fuga amicilor săi, trebuia salvată cu orice preț.

Sara, ca și Max, cugeta:

— Ar fi monstruos ca fetița aceasta să moară după ce ne-a salvat.

Tinăra fată fu îmbrăcată, instalată cât se poate mai bine în trăsură și porniră din nou la drum.

Nu mai mergeau acum în galop, ca la plecare; mergeau încet, ferindu-se de groți, pentru a cruța viața aceleia care înțelesese un devotament așa de frumos, așa de măreț, așa de sublim.

Abia a doua zi ajunseră la Berna, mică stațiune de pe linia Rostov Kișinău-Odesa.

Înfățișarea gărei era cu totul bizară.

Drapelul roșu fâlfâia în vestul clădirei.

În locul funcționarilor în uniforme corecte, apărură niște oameni îmbrăcați în cămăși colorate, în bluze de lucrători.

Linia ferată era acum exploatată de către agenții revoluției.

De alt-fel, călătorii fură primiți cât se poate de bine; mai ales când se află că tinăra fată fusese rănită de un glonte

MAȘTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Amândouă trăsurile se opriră și Max se repezi în spre tinerile femei.

Romancierul avu un strigăt de adîncă durere, de desperare.

Violeta, plină de singe, cu fața galbenă ca ceara, stătea întinsă în brațele ducesei, și-l privea cu ochii ei mari, albaștri, măriți și mai mult încă, de durere.

— Focul de pușcă, murmură Sara, cu o voce abia înțeleasă... Glonte! i-a străbutut umărul; n'am înțeles nimic la început, dînsa nu spunea nimic... Adinau! numai, am băgat de seamă că și perdeaua cunoștința... am văzut sîngele.

Și cum Max își perduse capul, ne mai știind ce să facă, blonda englezoaică murmură.

— Dacă aș fi strigat, d-tră ați fi oprit trăsura, și acum am fi din nou prizonieri.

Și capul îi căzu peste spate. Ajunsesse la marginea puterii și a curajului.

CAP. VI

O popularitate neprevăzută

Max Soleil își înăbuși un suspin.

Dar o inimă delicată îl dădu într-o parte cu dulceață.

Lasă-mă pe mine să lucrez, îi șopti o voce la ureche.

Max ridică ochii; Mona era în picioare, în fața lui.

Nebuna prinsese câte-va cuvinte, și îndată se operase în spiritul ei acea luciditate uimică, de care dăduse dovadă de mai multe ori.

Ea deschise caseta cu tuburile luminoase, și fără să stea o singură clipă la îndoială, alese numărul trei.

Scoase lentila măritoare fixată la capătul cilindruului transparent, capăt care sămăna acum cu acela al unei eprubete obișnuite.

Și pe când lucra astfel, dădea ordine.

— Descoperiți rana, și spălați-o bine, spunea diusa.

Sara, plină de încredere în geniul sărmanei sale amice, care devenia uimicătoare îndată ce era vorba de razele luminoase, asculta fără nici o împotrivire.

Umărul alb al frumoasei fete apărui gol... Pe pielea satinată, deasupra claviculei, era o gaură sîngerindă.

Glonte! străbătuse omoplatul drept, prin mijlocul său.

Mona, plină de gravitate, apropiă tubul de rană.

O lumină violetă se răspânde de jur împrejur; scena aceea, în mijlocul nopții, în tăcerea solemnă a câmpiei, devenia aproape fantastică.

Vizitii priviau, înlemniți. Din timp în timp își făceau cruce, și murmurau câte ceva, cu voce înceată.

Fără îndoială adresau rugăciuni fierbinți celor șase sute de fești sfinte ale D-zeirei pentru a avea milă de sufletele lor păcătoase.

— Ce voești să faci domnișoară? întrebă romancierul, incapabil de a se mai stăpâni.

Dar fiica generalului Labianov păru că nu-l aude.

Atunci, Sara repetă întrebarea.

care pornise din pușca unui soldat al Țarului, cu toți manifestară pentru noul venit cel mai viu interes.

Unii alergară îndată după medic, alții căutară medicamente în biourile gărei.

Max și ducesa fură ajutați pentru a transporta corpul neînsușit al d-rei Violeta Fowler, în biroul șefului de gară, care luase fuga, lăsând totul pe mână revoluționarilor.

Acela care îndeplinea acum funcțiunea de șef de gară, puse tot personalul în mișcare, pentru ca să-și poată mulțumi pe deplin oaspeții.

Și în mijlocul mișcărilor generale, dinsul monologa ast-tel:

— Cred că fetița aceasta trebuie să fie cu orî-ce preț vindecată!... Hamal, alergă la bufet, și adu repede bere și votcă.

... Lovită de către un soldat al Țarului, de către un reprezentant al autocrației absolute!... O fată așa de frumoasă!... Grigoroff, nu-l așa că fetița aceasta este de o frumusețe deosebită?... Și pe lângă asta, e și englezoaică!... Oh!... soldații Țarului au început să tragă acum și în englez!... Machlov, alergă în cabinetul sub inspectorului!... Este acolo saltea moale de lână. Biata fată se va simți mai bine ast-tel. Ah!... ah!... Anglia va reclama, va cere satisfacție, și reprezentanții autocrației vor vedea că nu pot fi masacrați și englezii cu ușurința obișnuită pentru bietul popor rus.

Max, prea dureros impresionat, nu înțelegea aproape nimica din valurile acesteia de cuvinte. Vorbele ajungeau până la dânsul, dar se perdeau într-un murmur neînțeles. El îi lăsa pe toți să-i strângă mâinile cu cordialitate; se simțea bine în tovărășia acelor oameni cu figurile energice, dar nu știa bine ce face.

— Și încotro o conduceți pe d-ra aceasta? întrebă în cele din urmă, șeful gărei.

— La Odesa.

— La Odesa?... Ah!... veți fi primiți acolo într-un mod triumfal, v'o garantez!... Nicî chiar unui guvernator nu i s'ar face o asemenea primire!... Dar ce zic eu!... Nicî chiar Țarului însuși!... Rănită de un soldat al autocrației, englezoaică, și mergând la Odesa!... Ce primire!... Ce primire!...

Apoi, lovindu-se cu mâna peste frunte:

— Mă duc să trimet veste comitetului general... Cel puțin, meritul va fi în parte și al meu.

Romancierul nu se gândi să-l ceară.

Mai întâi, dânsul ricî nu ascultase cuvintele șefului de gară. Și apoi valul acela tumultuos de cuvinte, în niște momente în care dinsul nu era preocupat de cât de un singur gând, de o singură dorință îl supăra, îl enerva.

Timărul romancier era așa de emoționat, în cât aerul i se părea greu de res-

pirat, și inima părea prea mare pentru locul ei din camera toracică.

Cc-î pasă lui de Odesa, de comitetul revoluționar, de primirea triumfală care avea să i se facă acolo? El nu se preocupă de cât de venirea medicului, de venirea medicului acela care avea să-și lipească urechea de pieptul Violetei și să pronunțe, un oracol solemn, un oracol de care atârnau acum două vieți.

Căci Max își declara acum, fără nici o revoltă, fără nici un raționament, fără nici o încercare de împotrivire sau de înfrânare, că viața sa atârna cu totul de viața frumoasei fete saxone.

El se identifica până într-atît cu frumoasa englezoaică, în cât spunea:

— Vom trăi sau vom muri?

Nu se mai gândea că o astfel de frază îi trăda dragostea, făcând o evidență pentru cel mai naiv observator.

În sfârșit, după o așteptare cam lungă, care pentru Max, mai ales, avu durată unei jumătăți de secol, sosi și medicul. Era un bătrîn cu părul alb, cu statură energică, cu privirea dulce, blândă, dar plină de autoritate.

— Doctore, doctore, spune-mi dacă va trăi?

Exclamația aceasta dureroasă țâșni dintr-o buzele lui Max. Inima tânărului se exprima aproape fără voia lui.

Medicul, înțelegând durerea imensă pe care o avea în ințe, surâse plin de bună-voiență și răspunse:

— Trebuie să sperăm în tot d'a-una... Să sperăm.

Fu condus lângă rănită, care acum deschisese ochii, și privea cu blîndețe în jurul ei.

Când a zise strigătul romancierului, avusese și dânsa un surâs, pe care medicul îl surprinse.

— Da, da, zise dânsul, vom trăi... Trebuie să trăim când iubim. Nu este iubirea oare, singura rațiune a vieții omenenștii?

Ce ne-ar mai rămânea dacă am fi lipsiți și de dânsa?

Și cu o delicatețe, cu o ușurință de mișcare pe care a fi dorit s'o aibă multe femei, el desfăcu bandajul și sondă cu atențiune rana, silindu-se s'o ferească pe bolnavă de orî-ce durere.

În sfârșit, își ridică capul, și adresându-se lui Max zise:

— E o rădă frumoasă, domnule.

Nicî un organ esențial nu este atins. Glonteale a străbătut omoplatul într-o goană vertiginoasă, nelăsând nici o fractură. Și apoi, văd un pansament cu totul fericit. Cu ce naiba ați făcut pansamentul acesta?

— Eram la țară, departe de orî-ce locuință, răspunse Sara ferindu-se de a da explicații.

— Oh! exclamă doctorul, erați departe de orî-ce locuință? Cu atât mai bine pentru rănită. În nici un oraș n'ați fi putut obține un tratament atât de fericit. Observ o cauterizare a rănei

atît de perfectă, în cât nu mi-o explic de loc. Nicî o dată n'am mai văzut așa ceva.

Dar toate aceste aprecieri erau cu totul indiferente pentru Max.

Violeta avea să trăiască; acesta era singurul lucru care l mai interesa pe lume.

Și-o acoperi cu o privire așa de dragăstosă, în cât o hîl tinerei fete se umplură de lacrimi.

— Oh! zise dînsa cu dulceață, nu mă mai privi așa.

— Pentru ce?

Se înclinase puțin spre dînsa, și respirația ei se amestecase. Încetînd, cu îndrăzneala aceia particulară fetelor nevinovate, îi șopti.

— Acum priete că poate cine-va să n-o răde buurie.

Nu mai vorbiră. El cuprinse mâinile fetei și ochii în ochi, tăcut, își confundă suferințele într-o înțelegere perfectă, cum nu se poate stabili de cât între aceia cari iubesc.

Când își reveni în fire, când eșiră din extaz, erau singuri.

Medicul era un om care avea secretul tuturor delicatețelor: se echipase fără sgomot. Ducesa îl urmă de aproape

(Va urma)

Un naufragiu pe Niger

De trei săptămîni eram poposiți pe țărmurile Nigerului. Ploile torențiale, cari de obicei cad țără întrerupere din Iulie până în Octombrie, se opriseră pe neașteptate și câte-va zile de soare fuseseră îndestulătoare pentru a coborî considerabil nivelul fluviului.

Speram însă că ploile vor reveni și vom putea ast-tel să ne continuăm calea în spre Dakar.

Dar zilele treceau una după alta fără să aducă vre-o schimbare situațiunei noastre; încercasem de mai multe ori să ne îndreptăm pluta în spre larg, dar cum eram patru oameni și mult material, abia înaintam, și cu asemenea viteză ne-ar fi trebuit un an întreg pentru a ajunge la ținta călătoriei noastre.

Într-o dimineață, pe când unul dintre servitorii noștri ne prepara cafeaua, cel de al doilea se duse să rupă niște crengi de pe țărm. Se întoarse însă repede, anunțându-ne că o broască gigantică se plimba pe nisip.

Ne-am îndreptat îndată în spre locul în care se afla animalul.

Un strigăt de uimire ne scăpă când am văzut proporțiile gigantice pe cari le atîngea animalul. Era o broască în adevăr excepțională chiar pentru părțile acelea ale Nigerului.

— Cum naiba să facem noi pentru a

În curând pluta noastră câpătă o viteză de trei leghe pe oră

pune mâna pe acest animal? întrebă d. de I..., tovarășul meu.

— Lucrul este foarte simplu, declară negrul, s'o întorcem pe spate.

Ne-am îndreptat cu pași încetișori spre broască; dar ea ne simți și porni în spre fluviu.

Se știe însă că pe uscat broasca nuse prea bucură de o mare viteză de locomoție, așa în cât lesne am ajuns-o.

Am întors-o pe spate, după cum ne-povăruit negrul, și vă declar sincer că cele șase mâini ale noastre n'au fost de loc prea numeroase pentru a îndeplini această operație.

Sărmanul animal se zbătea cu desperare, dar nu reușea să-și revie în poziția sa normală.

— Ce masă de carne!—observă d. de I...;—ce labă!.. Pare c'ar fi niște lopești

de luntre!.. A!.. îmi vine o idee... La urma urmei de ce n'ar fi broasca aceasta salvatorul nostru?

— Broasca aceasta?

— De sigur!.. Vom construi o plută ușoară, vom lega-o de broască și vom fi remorcați cu ușurință!..

— Ah!.. ideea d-tale este originală!..

— Și mai cu seamă practică...

— Da, da, aprobă negrul rîzînd; bună idee.

Broasca fu lăsată să se zbată în liniște pe când noi ne-am apucat cu toții să lucrăm noua plută.

Lucrul nu fu tocmai greu, pentru că aveam toate instrumentele necesare și lemn din belșug la îndemână.

— Dar, obiectă d. de I..., cum ne vom îndrepta noi barca? Broasca va merge

unde va crede ea de cuviință și nu ne va fi de loc ușor s'o conducem.

— Drace! e foarte adevărat.

— Ne trebuie prin urmare o cârmă; apoi un fel de hulube, între cari să fie înhămată broasca. Haide să ne complexăm echipagiul.

Și această nouă operație fu terminată în curând; după aceea ne-am transportat pluta în spre fluviu.

— Cum să înhăim acum broasca? zise d. de I... Dacă o vom întoarce în poziția ei normală, ne va s.ăpa, pentru că nu vom fi destul de puternici spre a o putea reține.

— O idee, — zise negrul. Să-i facem niște găuri în carapace și s'o înlanțuim cu liane.

— Ai dreptate, — zise d. de I...; — ia cuțitul și găurește-i carapacea.

Operația fu grea și penibilă, dar în cele din urmă negrul isprăvi lucrul cu deplină izbândă.

După un sfert de oră broasca era în hamată și strunită bine cu o fringhie care îi fusese introdusă în gură.

Pluta a fost transportată repede pe apele Nigerului, în spre care se îndreptau toate eforturile broastei.

Am așezat proviziunile și materialul și ne-am imbarcat la rîndul nostru.

Ne-am îndreptat spre mijlocul fluviului și în curând pluta noastră căpătă o viteză de trei leghe pe oră.

Era un spectacol în adevăr bizar; broasca noastră dădea dovezile unei forțe prodigioase.

De odăită însă, tocmai când eram mai

incântați, blestematul animal, cu o mișcare violentă și bruscă, se scufundă, târându-ne și pe noi după dânsul.

— Iată un lucru la care nu m'am gândit! — suspină d. de I...

Din fericire apele Nigerului erau puțin adânci și ne-a fost ușor să ajungem la țarm.

Dar toate proviziunile noastre zăceau acum în fundul Nigerului.

După ce ne-a trecut ciuda, am privit în toate părțile pentru a vedea unde era broasca noastră. Dar totul dispăruse; n'am mai văzut nici odată pluta în care ne pusesem, vai, niște speranțe atât de mari!..

Căpitan Bill.

MISTERELE MUNȚILOR ANZI

ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Vermont se sili să bolborosească o explicație; vărul său nu știa bine unde avea să debarce, și rămăsese să-l trimeată în urmă adresa.

— Atunci, poți să-mi spui cel puțin pe ce vapor s'a imbarcat?

— Nu știu.

Francisc de Terville își luă pălăria și se sculă.

— Unde vă duceți, domnule? întrebă omul de afaceri.

— La abatele Passeur. Nu mi-ai spus d-ta însuși că acesta îmi va putea da mai multe lămuriri?

Vermont își mușcă buzele.

— Atunci, cel puțin, domnule viconte, zise dânsul, cred că vei bine-voi a-mi face onoarea să primești ospitalitatea mea. Voi fi foarte mândru să te primesc, căci îți cunosc de multă vreme familia. Mama d-tale era cea mai bună castelană pe care am văzut vre-o dată, și întreg ținutul păstrează cele mai frumoase amintiri despre dânsa.

— Mulțumesc, domnule. Atunci îmi voi lăsa geamandanul la d-ta.

Apoi, fără să mai fie seamă că ploua, tânărul gentilom eși și se îndreptă spre Judille.

El străbătea cu nepăsare străzile norioase, căutând să-și amintească topografia unor cartiere pe care nu le mai străbătuse de cinci sau șase ani.

După un drum sinuos, ajunsese în sfârșit la biserică. Bătrâna servitoare îl recunoscu îndată.

— D-ta ești, domnule Francisc? Ce bucurie!.. D. abate se va simți fericit, văzându-te.

Fernia — acesta era numele servitoarei — fusese timp de mai mulți ani cameristă la castel, pe vremea când vizitatorul era copil încă.

Ea zlergă cât de repede putu, să deschidă ușa sălii de mâncare, unde abatele cina.

Alberic Passeur — a căruia pietate și devotament erau bine cunoscute — ajunsese de de tânăr într'un post însemnat; avea abia trei-zeci și cinci de ani. Dar o boală de piept pe care o contractase vizitând mereu bolnavii, dădea figurei sale o înfățișare mult mai trecută.

Când văzu cine era vizitatorul, nu-și mai putu stăpâni bucuria.

După primele momente de cordialitate, Francisc se grăbi să explice cauzele apariției sale, repetând povestea pe care o spusese și omului de afaceri.

— Acest domn Vermont, întrerupse bătrâna servitoare, este o canalie.

— Haide, buna mea Fernie, întrerupse preotul cu dulceață, când te vei lăsa de obiceiul acesta de a arunca calificative nemeritate persoanelor, ai cărora ochi nu-ți plac?.. Poate că d. Vermont nu este așa de rău cum aud spunându-se.

— Eu îți spun că omul acesta este un tâlhar!

— Poate că numai aparențele său oare-carî imprudențe pe care le-a făcut...

— Este un mișe!, domnule abate; dânsul știe bine unde se află vărul său.

— Facă Domnul ca afirmațiunile tale să nu fie ade-erate... Dar ia loc, d-le viconte.

Bătrâna aceasta mă face să-mi perd capul.

Apoi continuă:

— Sirmana familie Poiré!.. Îți amintesci cât de mult era iubită la Saint-Marie-du-Pont? Îți amintești de moartea d-nei Poiré, întâmplată acum patru ani?

Ce tristă noapte! Mica Berta, pe care nenorocirile o făcuseră să devie precoce,

stătea tăcută la căpătâiul muribunde, cu ochii plini de o energică și sfâșietoare resemnare.

Surioara sa, pe care nimeni nu mai avusese grije s'o culce, se juca într'un colț, inconștientă de cele ce aveau să se întâmple. Sărmanul soț ne sfâșia inima cu disperarea lui; par'că 'l ved și acuma figura.

Și lacrimile bietei femei!.. Nenorocita se gândea la viața pe care avea s'o ducă soțul ei și cei doi copilași.

Ea recomandă Bertei să fie cuminte și să-și crească cu îngrijire surioara.

Îți aduci aminte că d-ta ai sosit tocmai în momentele acelea, trimese după știri de mama d-tale?

Muribunda 'și-a ridicat privirea spre d-ta, și 'și-a dat ultima suflare surzând.

Francisc de Terville, foarte emoționat, își plecă capul și răspunse:

— Imi amintesc: foarte bine de toate acestea. D-ra Berta trebuie să aibă acuma opt-spre-zece ani. Cât va fi dânsa de fericită, când va afla că tatăl ei nu mai este sărac! Dar unde pot să-l găsesc?...

— Ei se vor imbarca la Havre, pentru Guatemala. Nu știu bine în ce zi, dar știu că în curând.

Fratele meu Anton îi va întovărăși până la vapor. Du te repede la Saint-Marie-du-Pont.

Dacă nu 'l vei mai găsi acolo, fratele meu îți va putea spune cel puțin adresa lor din Havre. Dar grăbește-te; fie-care moment pierdut are mare însemnătate.

Terville plecă repede și se reîntoarse în strada Don Pedro.

Vermont îl aștepta cu masa.

— Nu, mulțumesc, răspunse tânărul, voi pleca îndată la Sainte-Marie.

— Nu se mai poate; sunt orele opt trezute și nu n'ai avem nici un tren.

— Mă voi duce cu trăsura.

— Și lucrul acesta este cu neputință. Astăzi este pelerinajul la Biville, și nu vei găsi nici un birjar care să se învâiască a străbate o distanță de cinci-zeci de kilometri.

Nerăbdător, gentilomul răspunse cu oare-care mândrie:

— Destul, d-le; mă voi duce pe jos dacă va fi nevoie, dar nimeni nu mă va put a împiedica de a mă duce.

Vermont deveni foarte blând.

— Cine s'a gândit măcar, să te împiedice de a pleca? răspunse dânsul. Te rog să nu te superi, domnule viconte; dar toate obiecțiunile pe care le-am făcut sunt numai în folosul d-tale, pentru a te scuti de niște oboseli zadarnice... Dacă veri mei mai sunt încă în Franța, mâine sau astă seară, va fi perfect același lucru. Dar, de vreme ce nu voadi să aștepti trenul, fie! Îți voi dovedi îndată cât de multă bună voință nutresc pentru d-ta! Am la dispoziția mea un automobil, pe care unul dintre clienții mei mi-l împrumută, orî de câte ori am nevoie. Voi trimite după dânsul.

Peste o jumătate de oră, un automo-

bil se opri în fața ușei; două lanterne mari proiectau o lumină vie în întunericul nopții.

Francisc de Terville examină în fugă motorul și cilindrul, și păru pe deplin mulțumit.

Vermont eși și dânsul, cu un mic geamandan în mână, zicând:

— Voiți merge împreună cu d-ta până la Volognes, unde sunt așteptat.

Gentilomul ar fi voit să conducă dânsul automobilul, dar la un semn din ochi al cămătarului, șofeurul se opuse, spunând că avea cele mai riguroase ordine de la stăpânul său în această privință.

Geamandanele vicontelui și al lui Vermont fură aruncate de-asupra, și automobilul porni cu o viteză moderată spre șoseaua Cherbourg-Paris.

Vermont, foarte amabil, nu mai știa cum să-și manifeste respectul pentru tinărul viconte. Îi dădu locul cel mai bun și îi trase un covor sub picioare; precauțiune care era cu totul zadarnică, de oare-ce trăsura era bine închisă și umezeala de afară nu pătrundea de loc înăuntru.

Ploua mereu. Prin geamurile groase abia se mai putea vedea afară. Francisc deosebi doar ultimile becuri de gaz, care dispăreau îndărătul colinei fortificate Roule.

Șuerăturile locomotivelor care manevrau în gară se perdură în depărtare. Erau acum în plină câmpie.

După un timp, Vermont scoase o sticlă dintr-o mică cutie a automobilului.

— Este un rom de cea mai bună calitate, zise dânsul; la dracu, iați în tot-d'a-una cu mine câte o sticlă... Nică nu-ți poți închipui cât de răcoritoare băutură este... Ia și d-ta o înghițitură.

Viconte bâu; i se păru că simte parcă un gust particular lichidului; dar cum în momentele acelea era preocupat de alte gânduri, nu dete prea multă importanță faptului.

Tovarășul său îi răspundea la toate întrebările cu cea mai desăvârșită politețe.

El îl asigura că vor sosi la destinație cel mult peste o oră.

După câte va momente, tinărul simți că pleoapele îi devin greoaie. Simți că un somn adânc îl cuprinde; uimit de acest fenomen, pe care nu și-l putea explica nici de cum, încercă să se împotrivească, să lupte.

Dar lupta aceasta fu zadarnică. Peste puțin viconte fu adânc adormit.

Automobilul intră fără zgomot în Volognes și se opri în piață.

Vermont se coborî cu cea mai mare băgare de seamă și făcu semn șofeurului.

Acasta se apropie, omul de afaceri scoase o scrisoare din buzunar, și întinzându-i-o, zise:

— Du îndată scrisoarea aceasta la poartă.

Șofeurul dispăru în strada Călugărilor, și Vermont făcu câțiva pași prin alee, frecându-și mâinile repede.

Peste puțin, mecanicul se întoarse. Vermont luă geamandanul gentilomului, lăsându-l pe al său.

După aceea zise:

— Urmează-ți drumul. Să părăsești însă calea spre Saint-Marie, și să mergi tot înainte, în spre Avranches. De altfel, d. viconte nici nu se va trezi așa de repede, pentru că am pus o doză cam mare de hidrat de amilenă. Măine, vei veni să mă cauți aici, înainte de apusul soarelui. Și nu uita că dacă lovitura reușește, vor fi cinci miș de lei și pentru tine.

Automobilul își urmă calea. Vermont, cu geamandanul în mână, bătu la ușa unui hotel cu aparență proastă. Un ghebos gras și bărbos veni să-l deschidă. Când fură singuri în camera de culcare, Vermont zise ghebosului.

— Am trimis o scrisoare fratelui tău Jean. De când a fost condamnat la moarte, în lipsă, Jean n'a putut avea nici odată vis mai frumos, de cât realitatea pe care i-o aduc eu: cinci-zeci de miș de lei pentru a face să dispară un bătrân și două copii, a căror singur moștenitor sunt eu.

Scrisoarea va pleca din Bordeaux mâine și va ajunge în Guatemala cu cinci sau șase zile înaintea persoanelor în chestiune. Peste două luni vei putea să-ți revezi frațele, care se va ascunde lângă tine, sub un nume fals. Cred că vei fi fericit... Ți-am făgăduit că mă voi ocupa de Jean, și vezi bine că mă țin de făgăduială; acum, te rog să mă lași singur...

Ghebosul ascultase știrea, fără să pronunțe vre-un cuvânt; el îl cunoștea bine pe Vermont, și-i plăcea planul care-i fusese expus.

Vermont, rămas singur, strică broasca geamandanului, și-i cercetă cu nerăbdare interiorul. Peste câte-va momente de căutare, bătu din picior, murmurând:

— Îți ascunzi la tine hârtiile, dar eu voi ști că le am peste câte-va zile... Poți alerga cât vei poți după Poiré; voiți găsi eu destule mijloace pentru ca să nu te mai poți întâlni cu el nici odată... Și te asigur că-l vei cauta încă, când dânsul va dormi împreună și cu copiii săi, în pământul Americii.

CAP. II

Reduta de la Anzouville

Când Francisc de Terville își reveni în fire era ziua mare. Ideile îi reveneau cu greutate, după somnul acela greoi, care-l cuprinsese pe neașteptate.

Aruncându-și privirea afară, zări la orizont profilul celebrului munte Saint-Michel. Visa oare?

Dar nu!.. Silueta aceia îi era prea familiară, pentru ca să se poată înșela.

Dintr-o dată, fu coprins de gânduri sinistre. Își aminti de conversația pe care o auzise la abate și de inexplicabila schimbare de atitudine a lui Vermont.

Deschizând furios ușa automobilului, trânti un pumn în spatele mecanicului, strigându-l:

— Oprește, dobitocule!

Servitorul opri și victima lui Vermont sări la pământ.

— Incotro mergi? strigă Terville, nebun de mânie.

Foarte mirat, șofeurul răspunse:

— Unde voiți să merg? La Beauvoir, unde vom ajunge în curând. Dar ce v'a apucat, domnule?

Terville strigă, amenință, dar omul nu răspunse de cât prin monosilabe. El primise ordine, pe care trebuia să le execute...

Gentilomul îi dădu ordinul de a se întoarce imediat; dar servitorul se împotrivi cu energie. Stăpânul său îi dăduse instrucții precise și dânsul trebuia să-l asculte.

Automobilul nu numai că nu ajunsese la Sainte-Marie-du-Pont, pe la miezul nopții, cum i se spusese, dar acum, cu șapte ore mai târziu, era la o distanță de două sute de kilometri de acolo.

Un moment, Terville se simți descurajat; el văzu că oamenii aceia voiseră cu orî-ce preț să-l împiedice de a se apropia de familia Poiré; faptul acesta dovedea până la evidență că momentul plecării era foarte apropiat.

— Complice sau nu cu stăpânul tău, strigă dânsul servitorului, ostenele îți sunt zadarnice! Vermont își va plăti scump infamia.

Voi să-și ia geamandanul; dar o surpriză și mai mare îl aștepta acum; geamandanul său dispăruse, și în locu-i, era geamandanul omului de afaceri.

Avu un gest teribil de mânie; dar de-o dată se liniști, și își pipăi cu mâna buzunarul interior al hainei.

Testamentul era acolo!

Atunci, fără să se mai ostenească a sta de vorbă cu mizerabilul complice al lui Vermont, plecă alergând spre gara Servont-Tanis, al căreia acoperiș roșu îl zărea la o bătaie de pușcă...

.... Erau orele două după amiază, când diligența de la Carentau, îl lasă la Sainte-Marie-du-Pont.

Pe drum, expediase o telegramă explicativă pe adresa lui Antony Passeur, fratele abatelui din Juville. D-na Passeur și fiica ei îi eșiră în cale. După aerul lor consternat, gentilomul putu ghici că nu 'i aduceau o veste bună.

— Soțul meu, spuse temeiă, a plecat la Havre, împreună cu familia Poiré.

— La ce hotel au tras?

— Nu știu nimic, pentru că nici ei nu știau în momentul plecării.

Terville, disperat, își coprinse capul între mâini, fără să se ocupe de curioșii care se îngrămădiseră în jurul său.

El se lăsă condus fără nici o împo-

trivire în casa prietenului său de copilărie.

D-na Passeur îl consolă, spunându-i că soțul ei avea să se întoarcă în timpul nopții, și că vor mai avea poate timpul să trimeată o telegramă lui Poiré.

Terville câpătă oare-care speranță.

Cu toate acestea, lucrurile erau încă destul de complicate. Antony Passeur n'avea să se întoarcă cu drumul de fer. El avea să se folosească de vasul unei mari uzine din Carentan, șalupa «Gustav», care transporta de două ori pe săptămână la Havre produsele fraților Telleped.

Trecând prin fața du-nei Madelena, la o distanță de șase kilometri de Sainte-Marie, o luntre avea să-l debarce pe d. Passeur în vechea redută d'Auzonville. Fratele abatelui din Juville, făcuse din această redută o mică fermă, pe care o exploata el însuși.

Trebuiau să se ducă să-l caute acolo, de oare-ce dânsul își manifestase intenția de a nu se reîntoarce acasă de cât peste două-zeci și patru de ore, după ce avea să pornească câte-va lucrări mai însemnate.

Terville nu voi ca cine-va din casă să-și piardă timpul pentru dânsul. El avea să se ducă singur până la redută, pentru a-și aștepta prietenul.

De-abia acum observă dânsul că vremea se înseninase și că luna strălucia pe cer.

Din josul platoului, aruncă o privire tristă asupra castelului de Terville, unde mama sa venise să petreacă atâtea veri înainte de moarte.

În d'părtare, câmpia se întindea uniformă, bătută de vântul rece al mării.

Finărul ajunsese încetul cu încetul până la redută.

Acest vechi fort fusese construit la începutul secolului, în vremea când Napoleon se îngrijea de o eventuală debarcare a Englezilor în Cotentin. El se compunea dintr'un patruleter de ziduri solide, și din șanțuri largi, pline de apă.

Terville trecu puntea și găsi porțile curței închise. El își aduse aminte că ferma rămânea adese-ori fără paznici. În turburarea ei, d-na Passeur uitase să-și dea cheia; dar chiar dacă i-ar fi dat-o, tot afară și-ar fi petrecut dânsul vremea, pentru că n'ar fi avut destulă răbdare să stea înăuntru.

Începu să rătăcească pe țărmul mării, silindu-se să pătrundă în tinericul.

Marea era deșartă, căci vântul sufla cu prăa multă putere, și nici un pescar n'ar fi îndrăznit să se aventureze pe valuri pe o asemenea vreme.

Așteptarea i se păru nesfârșit de lungă.

În fie-care moment credea că zărește o barcă venind spre țărm. Dar nu erau de cât chimere.

În sfârșit, o lumină licări pe întinderea apei. Terville trase cu urechea și deosebi zgomot de voci.

De astă dată nu se înșelase: era în

adevăr Antony Passeur. Acesta crezu că visează când își revăzu amicul din copilărie.

Urmări câte-va întrebări și răspunsuri schimbate cu repeziciune, în timp ce barca se îndrepta spre vasul «Gustav», care staționase la larg.

Cei doi prieteni se închiseră în căsuța redutei, Passeur aprinse un foc bun și se silă să-l liniștească pe Terville.

Situația nu era perdută de loc, spunea dânsul. Vaporul care trebuia să transporte familia Poiré, avea să treacă prin Havre, a doua zi pe la amiază, și n'avea să-și continue drumul înainte de cât pe la orele trei.

La ora aceea, toate biourile telegrafice erau închise prin împrejurimi; dar de dimineață, aveau să trimeată o telegramă la hotelul Rezervei, telegramă pe care Poiré avea să o primească la orele nouă.

Telegrama aceasta trebuia expediată fără greș, pentru că Poiré avea să se imbarce pe un vas, care nu staționa nicăieri, pînă în Hutile. Vasul acesta fusese ales, pentru că căpitanul era văr cu familia și le oferia transportul gratuit.

Terville află acum și alte amănunte. Lipsit cu totul de mijloace, fostul asociat al fratelui său se ducea, împreună cu cele două copii ale sale, să trăiască pe lângă un bogat cultivator de cafea dela San-Marzos.

Plantatorul acesta își perduse soția și unicu-i copil; se simțea cu puterile slăbite și voia să aibă un succesor, care să poată continua opera sa agricolă, de care era foarte mândru.

Guatemala era foarte puțin vizitată de străini, și colonul primise cu grabă singura ofertă ce i se trimisese — aceea a sârmanului Poiré.

Plecarea fusese stășietor de dureroasă; dar atât tatăl Bertei cât și tinăra fată voiau mai bine să înfrunte primejdiiile necunoscutului, de cât să primească ajutoarele, oare-cum înjositoare, cari li se ofereau în țară.

Atară, vântul continuă să bată furios, răscolind nisipul.

— Auzi? zise Passeur. Ce timp!.. Și nu se vede nici un nor pe cer... Singurul lucru pe care-l avem de făcut, este să stăm aici pînă la ziuă. O dată cu primele licăriri ale zorilor, oamenii mei vor veni la lucru, și noi vom pleca.

Terville primi propunerea aceasta înțeleaptă, și Passeur pregăti în grabă o cină modestă.

Cei doi tineri începură să răscolească trecutul, care, în puțin ani, îi făcuse pe amândoi să poarte multe doliuri. Vorbiră apoi despre Berta, a căreia existență nu fusese, din cea mai fragedă copilărie, de cât un lung șir de dureri. Tinăra fată refuzase cu energie pe toți tinerii cari se prezentaseră, atrași de ochii ei negri și de frumosul ei păr de aur. Cu nici un preț nu voia să se despartă de tatăl ei și de mica ei Simonă.

— Ce drăguță tată!.. zicea Passeur. Și după o pauză adăugă:

— Altă dată se șoptea pe aci ceva despre d-ta...

Terville păru încurcat și nu răspunse.

Temându-se că-și supărase prietenul, Passeur se silă să îndrepte convorbirea în alte direcții. El aprinse o lanternă, și vizitară dependențele fermei, spre a examina progresele agricole realizate.

Noaptea era frumoasă, și cu cât vîntul își încetena furia, se auzia tot mai lămurit orăcăitul vesel al broaștelor.

După aceea, simțiră amândoi nevoia să se odihnească.

Se desbrăcară în grabă, dar nu adormiră de cât cu mare greutate, căci trecuseră printr'o surescitare puțin obișnuită.

Terville se gândia la evenimentele bizare ale ultimelor două-zeci și patru de ore.

De odată, ușa care despărțea bucătăria de sala de mâncare, se deschise cu zgomot. Terville sări în sus și-l văzu pe Passeur, galben, cu ochii holbați, ținînd o lanternă în mână.

— Auzi?.. îi zise din sul, cu vocea înăbușită; auzi?..

În adevăr, se auziau lămurit niște strigăte sfâșietoare, care despicau într'un mod sinistru tăcerea nopții.

«Ajutor!.. Asasiniți!..»

În câte-va clipe, amândoi fură afară.

Strigătele erau din ce în ce mai desperate, amestecate din când în când cu câte un urlet de durere.

Fără a se mai îmbrăca, lăsând ușile deschise în urma lor, cei doi oameni ale gară în direcția din care veneau strigătele.

Dar acum, se părea că strigătele se îndepărtau. Cei doi amici se opriră o clipă, ascultând cu atenție.

— E bizar!.. zise Passeur, nu se mai aude nimica.

Și ducându-și amândoi mâinile la gură, strigă cât îl țineau plămâni:

— Unde ești?.. Mai strigă!..

Dar nu se auzi nici un răspuns.

Passeur repetă întrebarea.

Atunci strigătele disperate se repetară, dar la o distanță și mai mare încă.

Cei doi amici își continuară fuga în direcția strigătelor.

Când se apropiară mai mult, vocea tăcu din nou.

De astă dată, Passeur apucă brațul amicului său, și-i zise încetșor:

Nu mai striga! Este ceva necurat în afacerea aceasta. Să înaintăm fără zgomot.

Și își continuară drumul, silindu-se să își înăbușească pașii.

(Va urma)

Pfaff- I. J. RESSEL

BUCURESCI
Str. Carol No. 14
cel mai mare depozit de
**Mașini
de cusut**

înzestrate cu aparatul de brodat, având mers ușor și iute prin noua invențiune patentată și fără sgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezentant al renumitelor fabrici de automobile «de Dion Bouton» și biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat ori-ce sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE și AUTOMOBILE, precum și pentru arămuit nichelat și emailat.

SĂBII se nichelează cu prețuri reduse. — Atelier special pentru colțuit, gravat, plisat, solei și evantail.

Magazinul General de Muzică

LA HARPA

București, Strada Colței No. 5

Cel mai mare depozit de

Gramofone americane

cu renumita marcă «The Harp», și

♦ INSTRUMENTE MUSICALE ♦

Prețurile cele mai reduse

— Cataloage gratis —

CAȘTIG MARE

Representanți capabili, funcționari, etc., își pot dobândi un frumos câștig accesoriu, scriind:

Agenciei de Publicitate „Presa” București pentru S. B. No. 20.

Către cititori

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica bucuros ori-ce articole interesante privitoare la călătoriile sau vânătorii, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate redacțiunii «Ziarului Călătoriilor», str. Brezoianu 11, București.

Reclama este sufletul comerțului

MARELE MAGAZIN DE ARME

București **B. D. ZISMAN** Suc. Craiova
Cal. Victoriei, 44 St. Unirei 48

Furnizor al Curții Regale

are onoare a aduce la cunoștința Onor. sale clientele din toată țara, că a înființat în magazinul său o secțiune specială de

PUȘTI pentru pădurari

lucrate special pentru acest magazin și fiind de o construcție solidă și

— PREȚURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230.—Pușcă cu capsă, cu o țevă, lei	15
Model No. 285.—Pușcă cu capsă, cu două țevi, solidă, recomandabilă, lei	30
Model No. 236.—Pușcă cu capsă, cu două țevi, oțelurile înainte foarte solidă, funcționare admirabilă, model f. recomand.	40
Model No. 133.—Pușcă foc central, cu o țevă, sistem «Mauser», cal. 12 sau 16, robustă, recomandabilă, lei	30
Model No. 101.—Pușcă foc central, cu două țevi, calibrul 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoșe, cocoșele punându-se singure la piedica de siguranță, m. solid, lei	55
Model No. 1103.—Pușcă foc central, cu două țevi, calibrul 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoșe, cocoșele punându-se singure la piedica de siguranță, oțelurile înainte (aimă de reclamă a magazinului), pușcă recomand., lei	65

Prețurile sunt reduse, fixe și se înțeleg numai cu banii gata.—Expedițiunile în toată țara.—Comandele se efectuează în ziua primirii.

Dacă voiți să CÂȘTIGAȚI O AVERE COLOSALA?

Grăbiți-vă de a vă abona la ziarul

UNIVERSUL

Cel mai răspândit din întreaga țară

Cel mai bine informat și cel mai în corent cu întreaga mișcare politică, economică și financiară din țară și din străinătate.

Care are corespondenți speciali în: Paris, Berlin, Londra, Viena, Budapesta, Roma, Sofia, Constantinopol, etc.

◊◊◊◊ **Singurul ziar independent și impartial** ◊◊◊◊

Cu începere de la 15 Aprilie 1907, ziarul „UNIVERSUL” dă următoarele însemnate premii la abonații săi:

- 1) Un mare premiu de **1200 lei**.
- 2) 2 premii de câte **250 lei**.
- 3) Trei lozuri întregi ale Loteriei de Stat Român purtând No. 52.583, 52.594, 52.599.
- 4) 5 premii de câte **100 lei**.
- 5) Patru premii de câte **40 lei**.
- 6) 10 abonamente pe un an la „Universul” **180 lei**.
- 7) 10 abonamente pe 6 luni **91,50**.
- 8) 10 abonamente pe 6 luni **46,50**.

In cazul cel mai norocos se poate câștiga

900,000 LEI

ast-fel că se pot cumpăra Palate și Moșii.

Cu nimic se poate câștiga o avere enormă!

— UNIVERSUL pregătește frumoase surprize numeroșilor săi cititori —

Pe lângă acestea abonații vor mai primi gratis un frumos roman intitulat

Răzbunătorul sau Vendetele Corsicane

Tipărit înadins pentru abonații ziarului „Universul”.

De asemenea toți abonații primesc gratuit «Universal Literar» ziar săptămânal, care conține, pe lângă o bogată materie literară și o frumoasă ilustrație în culori.

Abonamentele la UNIVERSUL sunt excepțional de ieftine:

Pentru un an lei 18, Pentru 6 luni lei 9,15. Pentru 3 luni 4,65

Abonații, spre a participa la tragerea premiilor de mai sus vor primi: Pentru un an 25 bonuri de premii. Pentru șase luni 10 bonuri de premii. Pentru trei luni 3 bonuri de premii.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL ÎNTÂMLARILOR DE PE MAKE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
 Lei 5. — pe an în toată țara
 « 2.60 « 1/2 « « « «

Redacția și Administrația :
 No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
 apare o dată pe săptămână
 — MARȚEA

Imbunătățirile aduse neconținut ziarului nostru, — alegerea materiei cât mai variată, publicarea romanelor datorite penelor celor mai mari scriitori de aventuri din lume, precum și bogăția de ilustrații pline de interes atât științific cât și distractiv, — au făcut ca tirajul «Ziarului Calătorilor» să crească simțitor, câpătând astfel din partea publicului cititorilor o deosebită atenție.

Suntem bucuroși acum anunțând lectorilor noștri că și streinătatea a recunoscut eforturile făcute, de oare-ce la expoziția internațională din Louvain (Belgia) juriul special al presei a acordat «Ziarului Calătorilor» **marele premiu.**

Aventurile unui șef canac

Acum un sfert de veac Noua Caledonie mai avea încă farmecul acela special al regiunilor misterioase.

Marea revoluție canacă de la 1878, povestirile și memoriile deportaților Comunei din Paris reînălțau în Franța după amnistie, atrăseseră curiozitatea și interesul spre insula oceaniană, descoperită în 1774 de către căpitanul Kook.

Dar de atunci s'au făcut multe progrese. Indigenii au început să poarte câte-va zdrențe pe ei și să cunoască chiar și moneda măruntă, pe câtă vreme străbunii lor nu știa să se servească de cât de argint.

Și mai înainte încă, în vremile mai vechi, indigenii se serveau pentru tranșacțiile lor comerciale de coliere de perle.

Dar dacă Noua Caledonie, cu munții ei impozanți, cu riurile ei furtunoase și cu frumoasele ei păduri, nu mai este astăzi «terra incognita», legendele poetice din bătrâni sunt încă în cea mai mare parte necunoscute sau cunoscute numai de către misionarii care au explorat acele ținuturi.

Una dintre cele mai frumoase, dintre cele mai importante legende, este aceea a lui Damé, ultimul mare șef al triburilor Numea.

Său, mai bine zis, aceasta nu este o legendă, ci istorie adevărată.

Data acestor evenimente poate fi fixată între 1830 și 1840, pe cât se poate fixa o dată la niște sălbatici care n'au alfabet și prin urmare cu atât mai puțin calendar.

Istoria lui Damé are multe analogii cu aceea a piosului Troian Enea, cântat de către poetul Virgil.

Fuga

Acest Damé, fiu al lui Sesagni, era un viteaz războinic și un teribil antropofag.

Intr-o zi vecinii săi se uniră împotriva lui, sub conducerea lui Ouaton, șeful kambwailor. Numeeni, surprins într-o seară aproape de Outchio-Koneta, pe când celebra un «pîln-pîln», fură în mare parte masacrați.

Cu toate acestea, Damé avu timpul să-și salveze pe bătrânul său părinte Se-

sagni și pe tânărul său fiu Capeia; urmat de un mic număr de războinici, reuși să se ascundă în munți, scăpând de urmărirea învingătorilor.

De soțiile sale Damé nu se preocupă nici câtuși de puțin, lăsându-le să facă și ele ce vor putea, în mijlocul masacrului și a pustiei generale.

Amănunt care îi aseamănă povestea cu aceea a lui Enea; se știe că eroul lui Virgil, avusese de asemenea grije să-și salveze pe părintele său Anchise și pe fiul său Ascagne, uitându-și în urmă pe soția sa Creusa.

După sfaturile lui Sesagni, Dame se duse să ceară adăpost lui Kaate, mareșel al puternicului trib Tuauru care ocupă cea-laltă parte a insulei.

Acest personaj celebru primi fugarii cu cea mai mare curtenie; ospitalitatea este una dintre caracteristicile acestei populații sălbatice.

El dădu pământuri lui Dame și-l ajută să-și reconstituie oare-care putere.

Numeeni, scăpați cu viață, auzind că șeful lor înființase patru sate, care mergeau înflorind, se duseră să-și regăsească șeful.

Încetul cu încetul prin diferite uniți, populația celor patru sate crescă în mod simțitor.

În timpul acesta, Dame făcu chiar mai multe năvăliri în ținuturile Kambwailor, distrugând mai multe sate izolate din munte, și mâncând pe toți prizonierii prinși.

Căci, nici chiar nenorocirile prin care trecuse, nu-l putuseră face pe teribilul șef canac să devie vegetarian!

Așa în cât, vecinii săi, Tyai și Dodgi, începură să se teamă de dânsul, cu toate că n'avuseseră nici odată neînțelegeri.

În cele de pe urmă, hotărîră să se scutească de prezența lui.

Intr-o noapte, Dame fu deșteptat de aceste cuvinte groaznice: «N'gou tote oushiot! De Dodgi iet ghe!» (Scoală-te stăpâne, Dodgi! ne lovesc!)

Dame sări ca ars din pat și alergă afară. Era și timp! Satele sale ardeau. O mulțime de Tyai și de Dodgi urmăreau pe Numeeni și-l masacrau.

Unii dintre ei alergară să se strângă în jurul șefului.

Trădarea

Dame îl deșteptă în grabă pe Capeia, fiul său; cât despre bătrânul Sesagni, acesta murise de multă vreme.

Cu un mic număr de oameni, pe care îi putu aduna, șeful numeian alergă în pădurea Coronoru, de unde trimise în grabă un mesager lui Kaate.

Acesta, indignat, de trădarea supușilor săi, plecă în grabă cu războinicii pe care-i putu aduna și alergă în ajutorul lui Dame, oferindu-i chiar acestuia, comanda supremă, de oare-ce dânsul era acela care trebuia să se răzbune,

Atunci, marele șef numeian pronunță aceste memorabile cuvinte:

— Ei ne-au lovit în timpul nopții și prin surprindere; noi îi vom lovi ziua și în față.

Mărinimie care poate fi admirată, dar care nu era de loc prudentă.

Pe de altă parte, războinicii numeiani își repetau: «Nu se poate să fim învinși, căci dreptatea este de partea noastră».

În adevăr, Tyai și Dodgi, cu toate că erau mult mai numeroși, fură învinși și siliți să ia fuga.

Invingătorii voiau să-l urmărească pentru a-l zdrobi complet, dar Dame aminti cuvîntul pe care și-l dăduse, de a nu-și ataca dușmanii de cât în timpul zilei; și acum, soarele apusese.

Cadavrele învinșilor fură mâncate. A doua zi, în plină lumină, Dame își completă victoria.

Teritoriul dușmanilor săi, deveni teritoriul său, prin drept de cucerire.

Dar povestea nu se sfîrșește aici.

Dodgi și Tyai, aveau numeroase bărci.

Cei dintâi se refugiară în insula Ouen și cei-lalți în insula Puiilor.

Insula Ouen, despărțită de marea insulă prin canalul de Hananah, posedă un pământ foarte puțin fertil.

Dodgi nu înfloriă de loc acolo, și în cele din urmă hotărîră să trimească soli la Dame, pentru a-și cere ertare.

Ei cereau îngăduința de a se întoarce în pământurile lor, fără a fi mâncați.

Dodgi aveau printre ei pe un șef bătrîn numit Dom, care dădea în toate prilejurile sfaturi foarte bune.

— Nenorociilor, le spuse dînsul; uitați ce fel de om este Dame?.. Dînsul n'a uitat nici o dată, nici injuriile, nici binefacerile!..

Dar când, după câte-va zile, veni răspunsul lui Dame, care le îngăduia să se întoarcă în ținuturile lor, însuși Dom își uită prudența și merse împreună cu mulțimea.

Teribilă răzbunare

Dodgi se urcă în luntre, și se îndreptară plini de veselie spre ținuturile lor.

Debarcând, aflară că Dame îi aștepta; ei porniră spre coliba șefului, în număr de opt-zeci, lăsând bărcile în paza a două tineri războinici.

Toți intrară în marea curte care înconjura casa șefului. Acesta apără îndată, plin de veselie, senin; el ură bună venire foștilor săi dușmani, și-i pofti să ia loc la masă.

Se aduseră nucii de cocos, banane și băutură răcoritoare.

Dar... la un semn al lui Dame, o sută de războinici înarmați până-n dinți se repeziră, și bieții Dodgi, peste o oră numai, erau trecuți din starea de comensali la aceia de alimente comestibile.

Numai cei doi canaci, cari rămăseseră să păzească luntrele, înțelegând că tovarășii lor treceau prin niște împrejurări cu totul supărătoare, se urcară în bărci și porniră din nou spre insula Ouen, unde rămăseseră pentru tot-d'a-una.

Dame era scăpat acum de Dodge; dar mai rămăseseră Tyait. Aceștia își găsiseră azil în insula Pinilor, locuită de către o populație de aceeași rasă.

Șeful insulei, Vandegu, om care iubea foarte mul cadourile, intră în legătură cu Dame. Rezultatul acestor relațiuni, fu că Tyait se întoarse și ei în vechile pământuri.

Dar, acești exilați cunoșteau într'un mod vag soarta Dodgeilor, și aveau prevederea de a lua oare-care măsuri.

Ei cumpărară niște puști vechi, pe cari le aduceau negustorii albi.

Înzestrați cu aceste arme, siguri că deveniseră invincibili, plecară la drum. La debarcader îi aștepta o trupă de Numeani, orânduită în linie de bătae.

Din nenorocire, puștile lor, în care aveau toată încrederea, nu luară foc. Bieții Tyait muriră, victime a lăcomiei negustorilor albi!

Leon F.

Misterele oceanului

— Sfârșitul unei legende —

Legenda vasului-fantomă, care a inspirat atâția mari poeți și muzicanți, trăiește printre marinarii tuturor popoarelor din lume.

Cum s'a născut această legendă?

Din fericire, astăzi se poate da un răspuns categoric la această întrebare.

De când Magelan a descoperit strimtoarea care-l poartă numele, vasele care treceau pe la capul Horn au adus de multe ori în Europa povestea unei apariții fantastice.

Ofițeri și marinari afirmau că văzuseră cu proprii lor ochi, la capătul cel mai oriental al țării de foc, o corabie cu trei catarguri, pe care vântul o purta în toate părțile.

În timpul ultimelor trei secole, apariția aceasta a fost mereu un obiect de convorbire pentru marinari.

Era o poveste foarte misterioasă. O clipă vasul apărea pe întinderea valurilor și apoi dispărea din nou, par'că l'ar fi înghițit abizul.

Alți martori aduceau o povestire, care nu se deosebia de cea d'întâi de cât printr'un singur amănunt: vasul în loc să fie înghițit de valuri, părea absorbit de zidul de stânci vecine.

Vom arăta îndată că această de pe urmă versiune, ori cât de bizară ar părea, era cea adevărată.

Anul trecut, un vapor italian a zărit vasul-fantomă, și crezând că este vorba de un vas naufragiat, a alergat în ajutorul echipajului.

Dar vasul se lovi de o stâncă și naufragiă. Din fericire, marea era liniștită și echipajul putu să se salveze cu luntrele și să debarce pe uscat.

Câte-va săptămâni după aceea o fregată norvegiană era să aibă aceeași soartă.

Echipajul zări lămurit o corabie cu trei catarguri, care dispăru aproape îndată.

Căpitanul voi să pornească în ajutorul vasului pe care l'credea naufragiat, dar nu renunță la această idee de cât după ce văzu că propriul său vas era amenințat, dacă ar fi înaintat mai mult.

Ajuns însă la Seattle (Washington), căpitanul făcu un raport amănunțit autorităților maritime.

Se luă hotărârea de a se verifica dacă nu cum-va diferitele vase fuseseră victime ale unui miraj, sau jucării ale unei bizare halucinații.

O canonieră plecă în Noembrie trecut de la Buenos-Ayres, pentru a face o anchetă amănunțită.

După ce exploră cu atenție împrejurimile Țării de foc, vasul de război se pregătea să se retragă, pentru a da seamă de rezultatul negativ al anchetei sale, când, de odată, ofițeri de echipaj, zăriră în sfârșit, misteriosul vas.

Era întocmai așa cum fusese descris de italieni și norvegieni, și argentinienii nu-și mai puteau stăpâni uimirea.

Cu câte-va zile mai înainte trecuseră prin aceleași paraginți, fără să poată descoperi ceva.

Totul se explică când o șalupă înaintă mai mult în spre vasul fantomă, a căruia siluetă dispărea pe măsură ce distanța devedea mai mică.

Se putu constata că apariția acestui vas fantomă era datorită însăși formei stâncelor, negre și ascuțite, care se ridicau de-asupra mării, în tot lungul strimtorii.

Mai multe stânci, cu suprafața ocifontală, rectilină, figuau corpul vasului; altele care veniau mai în urmă, produceau la lumina vasului, niște efecte curioase, care făcuseră să fie luate drept niște pânze.

În sfârșit, câte-va stânci înalte și ascuțite figuau catargurile.

Ofițerii argentinienii reveniră a doua zi în același loc. De la o distanță de șase kilometri, revăzură vasul fantomă, și constatară că apariția trăia o jumătate de oră. După aceea dispărea progresiv, pe măsură ce soarele dispărea în spre zenit.

Prin urmare, experiența fusese hotărâtoare, teribilul vas fantomă, care timp de secole întregi chinase imaginația atâtor mii de marinari și dăduse loc la atâtea povești misterioase, nu era de cât opera ambițiunii jocurilor de lumină cu accidente de teren.

Iată pentru ce de acum înainte, strimtoarea Magelan va purta pe toate hărțile o mențiune, merită să redea lini-

ștea navigatorilor: «O stâncă care prezintă aparența unui vas».

E sfârșitul uneia dintre cele mai bizare legende, care au existat vre-o dată.

Blaz

COCHETELE DIN PADANG

Ar fi cărți întregi de scris în privința torturilor pe cari și le impun în diferite țări ficele Evei pentru a deveni mai fermecătoare.

Așteptând apariția unui mare erudit care să se consacre unor astfel de studii, dăm aici câte-va notițe interesante.

Nu vom mai vorbi despre proverbialele ghete ale chinezoaicelor, de oare-ce în urma măsurilor luate de către împărăteasă, obiceiul de a-și mutila picioarele tinde să dispară.

Dar japonezele nu îndură oare încă acele edificii capilare cari provoacă nevralgiile continue?

Și cum s'ar putea să fie alt-fel.

Îndată ce operațiunea e sfârșită — și această operație reclamă o zi întreagă de nemișcare — mica păpușă vie devine pentru un timp mai mult sau mai puțin lung sclava părului său. Termenul este de opt zile pentru cele bogate și de săptămâni întregi pentru fetele și femeile de o condiție mai modestă.

Coatorul este plătit foarte scump și prin urmare toți se silesc ca opera sa să dureze cât mai mult posibil. De aici s'a născut obiceiul acela oribil, care cere niponezelor să doarmă cu capul pe un fel de taburet rotund, într-o poziție care este foarte propice durerilor de cap.

N'ar fi oare de dorit, ca după exemplul doamnei mareșal Oyama toate compatriotele sale să adopte pieptănătura model europeană?

Indiile ne dau foarte numeroase exemple de torturi, impuse numai de «dorința de a se face mai frumoasă».

Femeile din diferite caste își încrustează diamante sau lame de aur și de argint în nările nasului, în bărbie, în obraji... Dar d-voastră veți obiecta poate că obiceiul acesta ori cât de barbar ar părea, nu este cu totul asiatic. N'avem și noi, europenii, cercei?

În unele părți ale Franței și ale Germaniei nu poartă oare și bărbații asemenea inele?

Vom cita însă un caz remarcabil de torturare pentru frumusețe.

Faptul acesta se petrece în peninsula Malaca, regiunea Padangului, într'un trib de munteni cari n'au avut nici o dată relațiuni mai întinse cu lumea civilizată.

Sunt acolo triburi cari au păstrat încă convingerea după care frumusețea unei femei s'ar măsura de pe lungimea gâtului ei.

Trebue să admitem că frumusețea nu este de cât un lucru convențional.

În materie de estetică, idealul se schimbă după epocă și după mediul. Dar ori cât de subtile ar fi raționamentele d-v., nu mă veți putea împiedica de a spune că gâturile cochetelor din Padang sunt prea lungi!

Oare ce concepție bizară a putut conduce populația aceasta primitivă la convingerea că trebuie să torneze gâturile acelea de monstru?

Călătorii care au străbătut regiunea Padangului, au rămas uimiți, ca în fața unor arătări imaginare.

Se spune că din cea mai fragedă a lor copilărie, fiicele șefilor tribului trebuie să îndure în jurul gâtului o bucată de metal, care le ține mereu capul într-o poziție verticală.

La vârsta de șapte ani bucată aceasta de metal este înlocuită prin câte va vinele de aur sau de argint; în fie-care an familia adaugă câte un nou inel, care este foarte solid fixat.

Vertebrele cervicale se alungesc și se ajunge la rezultatul dorit. Gâtul capătă o lungime cu totul exagerată.

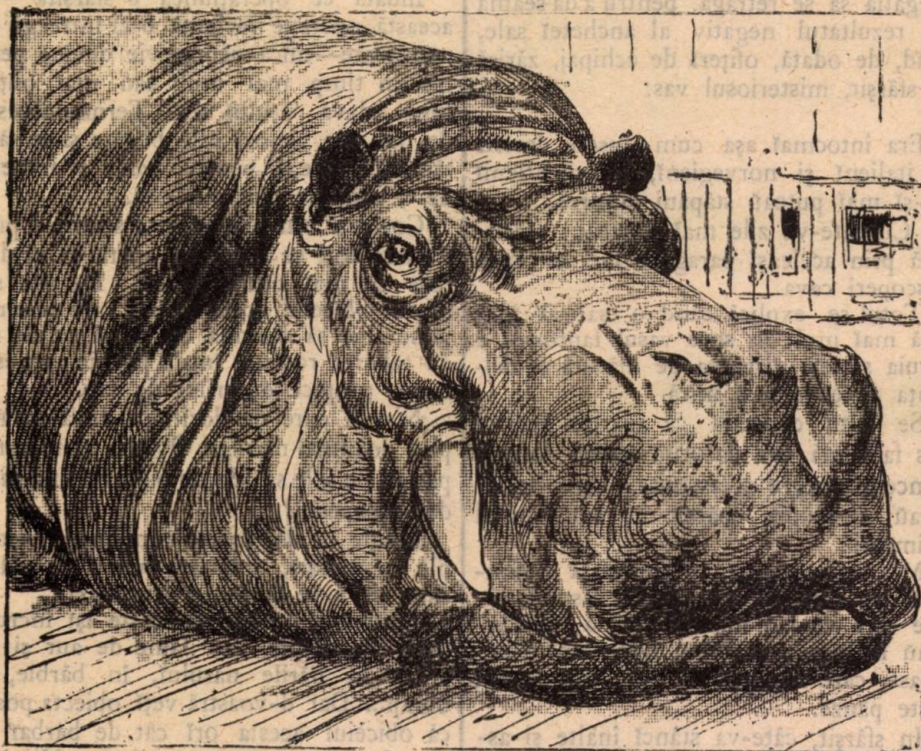
Dar care să fie oare motivele unui procedeu atât de barbar?

Femeile care au niște gâturi atât de lungi, nu mai pot lucra nimic; scopul ar fi să se proclame în fața mulțimei atente, că cutare sau cutare fată face parte din cea mai înaltă aristocrație, de vreme ce nu mai are nevoie să muncească.

E fapt sigur că o asemenea femeie, fie că o fi având sau nu în vinele ei singe regal, devine mai mult o mobilă supărătoare, de cât o bună tovarășe de câșnicie.

Așa în cât, după umila noastră părere, viața elegantelor doamne din ținutul Padangului, nu poate fi tocmai de invidiat... Ori nu?..

Omega.

Calul de apă

Calul de apă

Hipopotamul nu seamănă de loc cu calul; el n'are nimic din formele elegante, din agerimea, din agilitatea și din frumusețea calului.

Capul său este gros masiv, foarte urât, buza inferioară îi atârână în jos, pân-tecele îi atinge aproape pământul. Și cu toate acestea, a fost supranumit «calul de apă».

Ca și porcul, ca și mistrețul, hipopotamul este un animal sociabil și erbivor.

În marile lacuri ale Africei, acest animal monstruos cu formele așa de puțin estetice, se nutrește numai cu flori de lotus—simbolul frumuseții!

Hipopotamul în vechime

Nimic nu ne poate arăta mai bine progresul pe care l'am făcut în domeniul istoriei naturale, de cât comparații gravurilor vechi, reprezentând animale,

cu gravurile noastre de astăzi, care sunt fotografii luate după natură.

Gesner și toți naturaliștii din secolul XVII-lea credeau că hipopotamul se nutrește cu pești și că este un dușman înversunat al crocodilului.

Exploratorii și vânătorii care au străbătut continentul african, ne povestesc din contra, că nici nu există animale mai liniștite și mai pacifice de cât hipopotamul.

E un burghez care 'și iubește foarte mult burta, și care nu este nici odată mai fericit de cât atunci când se poate întinde voluptuos, cu capul pe jumătate scos din apă, într-o nemișcare vecină cu somnul.

Și cu toate acestea în tinerețea lui, animalul acesta a fost foarte activ. A doua zi după naștere, hipopotamul știe să înoate, și aleargă maestros pe urma părinților săi. Care om s'ar putea lăuda vre-odată cu asemenea ispravă?

Femea hipopotam este o mamă admirabilă; ea își îngrijește hidoasa-și progenitură cu cea mai adâncă dragoste.

Nenorocire aceuia care se întâlnește cu un hipopotam feminin, când e întovărașit de un mic moștenitor.

Atunci calcă în picioare principiile pacifice ale rasei sale, și se aruncă plin de violență asupra omului, care trebuie să fie foarte agil, spre a putea scăpa cu o braț curat.

Vânătorii de hipopotami

Cei mai celebri vânători de hipopotami sunt Rüppel și Wirsman.

Acesta din urmă a ucis vre-o cincizeci de capete.

Vânătoarea monstrului african este plină de primejdii, dar în același timp și de câștig.

Indigenii din partea Nilului superior, caută să surprindă animalul în timpul somnului, și-l lovesc atunci cu un harpon de fier, l gat de o fringhie.

De multe ori, prin soia acesta de vânătoare, se întâmplă lui te trage între monstru și vânător. Hipopotamul devine foarte violent, foarte răz bunător, îndată ce este atacat.

Prin părțile Zambezului, vânătoarea se face cu ajutorul curselor pușe în calea monștrilor.

Sunt niște gropi mari, adânci, în care cele de mai multe ori, animalul se prinde, fără nici o bănuială.

Oamenii albiucid uneori hipopotamul, trimetându-i un glonte în ochi; e singura parte vulnerabilă a corpului său.

Carnea sa este foarte căutată de către negri, care o prepară în diferite chipuri. Să ina hipopotamului este mai bună de cât cea a porcului.

Pielea acestui monstru servește pentru multe fabricații fine, cum ar fi de exemplu bicele de lux.

Greutatea unui hipopotam adult este, în medie, de vre-o 60 de quintale.

Gura acestui monstru este atât de mare, în cât ar putea servi ca loc de scăldătoare pentru un copil.

Hipopotamul a fost adus de mai multe ori în circul din Roma; în epoca modernă, a apărut însă abia pe la 1859, în Paris.

Nu mai îndiviziți mai tineri se pot deprinde cu captivitatea. Foarte blând și foarte vesel, în adolescență și în tinerețe, hipopotamul devine taciturn și reu-tăcios când îmbătrânește.

Două imblânzitori de la muzeul din Paris au fost sfișiați de un hipopotam, ca niște simple pene.

Dacă lucrurile vor merge meru înainte, în starea în care se află astăzi, peste puțină vreme hipopotamul va fi distrus. El dispăre în raport direct cu întinderea civilizației spre centrul Africii. E considerat ca unul din animalele mari, și mulți îl doboară numai din plăcerea de a învinge un dușman puternic.

V. Tossi

MISTERELE MUNȚILOR ANZI

ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

La o mică distanță zăria o masă neagră, în care ghiciră o formă omenescă.

Passeur și Terville se apropiară cu multă băgare de seamă. Dar forma omenescă se agită și un individ eși de după un măracine și porni într-o fugă nebună.

Terville era un alergător de forță; din câte va sărituri, necunoscutul fu ajuns și trântit la pământ.

Era un țaran; înebunit de groază, bietul om cere ertare.

— E aceeași voce! exclamă împreună cei doi tineri.

— Ce făcea acolo? întrebă Terville, poruncitor.

— Ertare!.. ertare!.. gemea mereu țaranul.

— Dar răspunde o dată, nenorocitul: ce făcea acolo?

— Nu sunt eu vinovat, murmură țaranul; dânsul m'a plătit să strig.

— Cine?..

— Nu știu; un domn.

În aceeași clipă, se auzi la o distanță mică un zgomot lămurit. Terville recunoscu huriul unui automobil.

Un fulger de lumină îi străbătu creierul. Ca un nebun, alergă îndărăt în spre fernă; când Passeur îl ajunse din urmă, îl văzu disperat, cu o haină în mână.

— Testamentul fratelui meu a fost turat!.. exclamă gentilomul. Vermont aleargă acum cu dânsul!..

Dar Passeur răspunse cu hotărâre.

— Vermont nu poate fi atât de prost. Furtul său nu-i va putea folosi la nimic, de vreme ce peste două ore Poire va fi informat de noua sa soartă și va renunța să mai plece în America.

Cei doi amici se îmbrăcară în grabă și plecară fără să mai aștepte sosirea lucrătorilor.

Un fermier care mergea în spre Saint-Marie, îi ajunse din urmă și-i luă cu dânsul în trăsură.

Telegraful fu deschis cu o jumătate

de oră înainte de ora reglementară; comunicația fu stabilită și se expedă următoarea telegramă urgentă, la hotelul Rezervei din Havre:

«Nu mai pleca, căci ai moștenit un milion cinci sute de mii de franci. Sosim la Havre.

Antony Passeur, Francisc de Terville.

Pe la orele zece, cei doi amici se urcau în expresul de Paris, pe care trebuiau să-l părăsească la Serquigny, pentru a lua linia corespondentă Rouen-Havre.

În bucuria lor, nu mai vorbiră de cât cu oare-care dispreț despre Vermont:

— Va turba de neaz când se va vedea atât de frumos tras pe sfoară! spuneau dinșii.

Va! cât de mult se înșelau.

CAP. III.

Vinzătorul de castane

După ce operase furtul testamentului, Vermont se îndreptase în spre Havre, cu toată viteza automobilului său.

Voia să împiedece cu orice preț, orice comunicare între familia Poire și viconte.

El urma șoseaua care se întinde de-a lungul căii ferate, cu o viteză mai mare de cât aceea a trenului, având câte-va ore înaintea lui Terville.

Cursa aceasta nebună era cât pe-aci să se termine rău pentru îndrăznețul om de afaceri.

Pe când străbătea satul Ricoust, de lângă Lissieux, automobilul răsturnă un car, rănind de moarte un țaran.

Conducătorul automobilului, excitat de enorma sumă de bani care i se făgăduia, nu încetinea cursa nici într-o parte. Accidentul avu loc la o curbă, aproape de linia drumului de fier.

Automobilul cobora o vale când, din cauza nestabilității solului, roatele lunecară și mașina păru că-și pierde echilibrul; dar centrul de gravitate era înainte

și automobilul coborî valea cu viteza unui proiectil.

Din nenorocire, tocmai în capăt era un car condus de un țaran.

Bietul om fu aruncat la o distanță enormă.

Două pietoni, cari erau în apropiere, voiră să se repeadă asupra vinovaților.

Dar Vermont ordonă șoferului să plece imediat și automobilul dispăru într'un nor de praf.

Evenimentele se desfășurară prea repede pentru ca să se fi mai putut stabili identitatea vinovaților.

Cu toate sfaturile mecanicului, Vermont tinu să treacă prin Rouen.

În bătrâna capitală a Normandiei, se opri în fața unui birou telegrafic și expedă următoarea telegramă:

«Antoni Poiré, la Nicolae Ruel, str. Augustin, Havre.

«În momentul plecării, primiți încă o dată salutările noastre.

«Antony Passeur».

Mecanicul se folosi de acest moment de popas pentru a reînvi provizia de petrol.

Apoi automobilul își continuă cursa sa nebună pe țărnișul drept al Senei, care fu trecut la podul Corneille.

Erau aproape orele nouă când automobilul pătrunse în orașul Havre. Vermont nu se opri de cât la extremitatea străzii Augustin.

El intră la un telal care avea o mică magazioară la stradă. După ce dădu instrucții mecanicului pentru a duce automobilul la o cunoștință a sa, se retrase cu negustorul într-o încăpere din dos.

— Dragul meu Nicolae, îi zise dînsul fără mult înconjur, n'am vreme de pierdut. Prepară-mi îndată un costum de Auvergnat și dacă vei primi o telegramă pe numele Poiré, să mi-o păstrezi cu îngrijire.

— Va fi ceva și pentru mine? întrebă negustorul cu un ton semnificativ.

— Iată o sută de lei, ca început.

Dacă-î așa, noroc să dea Dumnezeu!.. Este cam multă vreme de când n'am mai făcut afaceri împreună!..

Hotelul Rezervei, unde aștepta familia Poiré familia care trebuia s'o transporte în Guatemala, era o casă cât se poate de modestă. Era situat la spatele unei frumoase case din bulevardul Francisc și n'avea intrare de cât printr-o poartă laterală.

În dimineața aceea, pe la orele 11, portăreasa imobilului văzu un om în zdrențe care se instalase pe trotuar pentru a vinde castane coapte.

Portăreasa îl rugă să-și transporte cup-torul puțin mai încolo și omul se supuse cu o grabă care o mișcă.

Era frig. Călătorii, grăbiți, nici nu se gândeau să-și mai scoată mâinile din buzunare, așa în cât bietul om nu vindea mai nimica.

Pentru a-și mai încălzi picioarele, se plimba încoace și încolo pe trotuar.

— Drace!.. Ce frig este!.. repeta din-sul de câte ori trecea prin fața portăresei.

Din când în când își apuca bărbia între mâini și făcea câte un gest de durere.

La început buna femeie nici nu-l baga în seamă; văzuse atâtea oameni de aceștia în viața ei!..

Dar în cele din urmă fu mișcată de suferința aceluși individ care îl ascultase ordinul cu atâta grabă și care, fără îndoială, trebuie să sufere de dureri de măsele.

— Ar trebui să-ți scoți măseaua aceasta! zise dînsa.

— Drace!.. Cum îmi mai vorbești și d-ta, buna mea doamnă! Cunoști oare unde-va dentiști cari să servească lumea fără plată?

«Nu!.. Și de unde voiți să iați eu bani pentru așa ceva, buna mea doamnă?.. Am cinci copii acasă și de ieri n'am vîndut castane nici măcar de zece bani!.. Nici carbuni nu mi sunt plătiți!..

— E o nedreptate în lumea aceasta, răspunse buna femeie; sunt unii oameni care suferă prea mult.

Și din vorbă în vorbă, portăreasa și vînzătorul de castane ajunseră să lege oare-care prietenie.

Ast-fel, în puțină vreme, vînzătorul putu să afle că chiriașii din catul I nu valorau mare lucru, că cei din catul al doilea erau niște oameni fără căpătâi; cât despre cei din caturile de sus, nici nu merită să vorbești despre ei.

Și n'ar fi nimica, continuă buna femeie, dacă n'ar fi și hotelul în fundul curții!.. Dar așa, toată noaptea trebuie să stai deșteaptă.

— Acuma, răspunse vînzătorul de castane, cu interes, trebuie să fii mai liniștită... Nu prea sunt mulți călători.

— Da, de câte-va zile nu prea sunt; nu prea am de ce mă plînge.

— Hotelul acesta are mulți clienți?

— Astăzi nu este aproape nimeni.

— Adîniauri, am văzut că erau un domn și două fetițe.

— Da... Vor pleca după prînz.

Apoi, lovindu-și fruntea cu mîna, portăreasa exclamă:

— Am plecat în oraș, și eu am uitat să le dau telegrama pe care o am pentru dînsii.

— Le vei da-o, când se vor întoarce la amiază.

— La urma urmei, așa este... Nici nu merită să-mi dau mai multă osteneală.

Vînzătorul de castane fu apucat din nou de un acces de durere. Se văita ca un copil. Buna femeie îl întrebă dacă n'avea patru bani pentru a-și cumpăra puțină cocaină.

— Ba am, răspunse negustorul; dar nu pot să-mi las marfa.

— Du-te fără grijă omule; voi lua eu seama la castanele d-tale... Farmacia este foarte aproape de aci; în prima stradă la stînga.

— Dar dacă mi se vor arde castanele? Știi că trebuie să ai oare-care pricepere pentru a lua seama la asemenea lucruri?

— Știi ce?.. Mai bine dă-mi mie bani!.. Mă duc eu să-ți aduc... Dar, vezi vechia d-ta să nu intre nimeni în casă?

— Poți avea toată încrederea în mine, buna mea doamnă.

Abia dispăruse portăreasa în colțul străzii, și vînzătorul de castane intră în loja ei. Pe masă era o telegramă pentru Antoniu Poiré, telegramă pe care vînzătorul o puse în buzunar, înlocuind-o cu o alta la fel.

Când buna portăreasă se întoarse, el își reluase locul pe trotuar.

— N'a fost nimeni, zise dînsul buneii femeii.

Câte-va momente după aceea, portăreasa rămase uimită văzându-l pe bietul om convorbînd cu un servitor bine îmbrăcat.

Servitorul îi vorbea cu oare-care respect și-i zicea:

— «Sagitarul» va trece peste două ore.

— Unde se va opri?

— În josul portului, aproape de aici.

— Și când va pleca mai departe?

— La orele trei.

Uimirea portăresei deveni și mai mare, când văzu cum servitorul aduna carbunii răspîndiți pe jos, și împingea înainte cuoturul cu carbuni.

Ea își zise că era poate un om al poliției, care urmărea ceva.

Trei ore sunau la biserica Sfîntului Ludovic, când două oameni bine îmbrăcați sosiră în fugă pe cheiul portului.

Dedați peste pasageri, peste hamali, ridicînd un tumult de protestări în urma lor; dar amîndouă păreau că se sînchisesc foarte puțin de asemenea protestări și își vedeau înainte de cale.

Unul dintre ei opri cu bruscetă un funcționar, și îl întrebă despre vaporul «Sagitarul».

— «Sagitarul?» răspunse omul întrebă, cu oare-care surprindere.

— Ei bine! Ni s'a spus la direcție că va ancora în punctul acesta.

În adevăr. Dar vaporul a plecat. Priviți!.. Se vede încă fumegînd în depărtare.

Intorcîndu-se spre tovarășul său, noul venit zise:

— Bănuiam eu, dragul meu Terville. Poiré trebuie să ne aștepte la hotel, căci va fi avut de sigur tot timpul pentru a-și retrage bagajele.

Cei doi tineri se urcară într-o trăsură și veniră la hotelul Rezervei. Auzind întrebându-se de familia Poiré, portăreasa răspunse îndată:

— Au plecat.

— Cum asta, au plecat? Unde?

— Au plecat în America.

— Nu se poate. N'au primit astăzi o telegramă?

— Ba au primit.

— Atunci, nu puteau să plece.

— Eu vă spun că au plecat. I-am întovărășit chiar eu la vapor. Și întru cât putea să-l împedice telegrama despre care vorbiți?

— În telegrama aceea i se spunea să nu mai plece.

— Nici de cum. Telegrama conținea urări de călătorie bună, și nimic alt-ceva. D. Poiré a cetit-o în fața mea.

Antony Passeur — cetitorii l'au recunoscut—își încrucișă brațele pe piept, și încrețindu-și sprîncenile, zise lui Terville:

— Aici e amestecată mîna lui Vermont. S'a operat o înlocuire de telegramă!

Auzind cuvintele acestea, portăreasa sări în sus.

Își aminti de bizarul ei tovarăș de dimineață. Palidă, și cu vocea tremurătoare, povesti tot ce se întîmplase.

Dar cei doi amici n'o mai asculta, pentru că n'aveau ce face cu explicațiile ei.

— În cotro ne îndreptăm acuma? întrebă Passeur dezolat.

— D-ta trebuie să te întorci la Sfînta Maria.

— Și d-ta?

— Eu voi pleca.

— Unde?..

— În Guatemala!

CAP. IV

Pactul infam

Principalul port al republicii Guatemala, la Oceanul Atlantic, este Livingstone, care vine situat la gura riului Dolce. Riul acesta își are izvorul său în magnificul lac Yrabal.

Portul acesta este actualmente, cel mai mult vizitat de vasele europene. În viitor însă, când linia ferată care va lega cele două oceane, va fi terminată, supremația oceanului va avea-o Puerto Barrios.

Pentru moment, orașul care poartă numele unuia dintre dictatorii Statului, nu este compus de cât dintr'un șirag de colibe, alinate de-a lungul plăgei între mare și calea ferată.

Aspectul lui Puerto Barrios este acela al unei aglomerații de piramide izolate în deșert.

Intr-o seară de iarnă, pe la sfîrșitul lui Ianuarie, pescari indieni și metiși de prin împrejurimi, erau reuniți acolo pentru a ajuta la descărcarea mărfurilor unui vapor, și la încărcarea lor în tren.

Umbra începea să se întindă în colțurile străzilor; lămpi și lanterne se aprindeau pe plajă și prin colibe.

Linistea începea să se întindă încetul cu încetul, când, de odată, un zgomot se produse în fața prăvăliei unui metiș care vindea băuturi.

Îndată lumea se strânse în jurul prăvăliei, și se află că două străini, două europeni, se luaseră la ceară.

Un negustor mexican, care era mai în urmă, zise :

— Fără îndoială, trebuie să fie iarăși Jean Ferret la mijloc.

Un englez din protectoratul Belizei, adăugă :

— Ah !... câinele de francez ! Când naiba va scăpa ținutul acesta de dânsul ?

Mexicanul nu se înșelase ; Jean Ferret era în adevăr acela care provocase scandalul. Cinci militieni îl apucară îndată, împiedecându-l de a se arunca asupra unui tânăr delicat și palid.

Ochiul gigantului Jean arunca fulgere asupra adversarului său care stătea nemișcat.

— Canalie ?.. îi strigă dânsul ; mâine nu vei mai vedea soarele !..

Șeful milițienilor se apropie de consumatorul amenințat, și-l rugă să plece acasă.

— Acasă ! urlă Ferret furios... Știu eu unde este casa lui !.. L'am văzut intrând la morarul din sasu Brido !

Tânărul amenințat fu condus afară ; el tăcea, dar atitudinea îi trăda mai multă răutate de cât teamă.

Cei două oameni, cu toate că erau foarte mult deosebiți la fizic, inspirați amândoi același desgust adânc.

Îndată ce adversarul său dispăru, Ferret fu întrebat dacă-l cunoștea, și ce avusese cu dânsul.

— Nu-l cunosc, răspunse gigantul ; sau mai bine zis, îl cunosc numai din vedere... S'a încercat să-mi fure un piastru pe care l'am aruncat pe masa neștorului pentru a-mi plăti consumația. Dânsul a pretins că piase de argint și aparține ; îl voi învăța eu minte...

— Dacă continui să mai ameninți, răspunse polițistul care-l pusese întrebari, voi fi silit să te țin închis.

Atunci, o schimbare bruscă se operă în atitudinea lui Ferret.

Înălță din umeri și cu o voce pe care se simțea o facă cât mai liniștită, zise :

— E adevărat... am făcut o prostie... Mulțumesc acelora care m'au oprit la timp...

Și cum vedea bine că polițistul îl observă cu atenție, adăugă :

— Drace... Dacă-l voi mai întâlni pe omul acela, îi voi strânge mâna, și vom bea câte-va pahare împreună.

Frasa aceasta produse efectul dorit, gigantul fu pus în libertate.

Înoptase, era ora mesei, și fie-care se îndrepta în spre coliba sa.

Jean Ferret făcu și dânsul la început același lucru ; dar când ajunse la capatul satului, schimbă direcția și o luă de-a dreptul în spre munții Brido.

— De-acum ești al meu !.. murmură dânsul printre dinți.

Și o luă de-alungul unei cărări care mergea șerpuiind printre arbori.

Drumul acesta urca mereu din ce în ce mai sus.

După un sfert de oră de mers ajunse

într'un fel de poiană, unde se vedea lumina unei case.

Ferret se gândi că n'avea nici o armă la dînsul, de oare-ce pumnalul îi fusese luat la Puerto-Barrios.

Se apropie și bătu în ușe.

— Cine e acolo ? se auzi vocea unui bătrân.

— Este Jean Ferret, care ar voi să și aprindă pipa.

Drept ori ce răspuns, lumina din interior se stinse. Francezul auzi zgomotul unui zăvor tras la ușe, apoi pe acela al încercării unui pistol.

Era un argument puternic pentru a-l hotărî să treacă mai departe.

Când Ferret ajunse în satul Brido, zări de departe lumină la moară.

Maî încolo, casele satului erau pierdute în umbră printre arbori.

Gigantul văzu în prăvălia morei trei meșiși lucrând sub comanda unui alb. Era, fără îndoială, patronul.

Ferret ghici îndată ca victima sa nu se reîntorsese încă. Fără multă ceremonie pătrunse în interiorul morii și povesti că se rătăcise. Il poftiră să se odihnească.

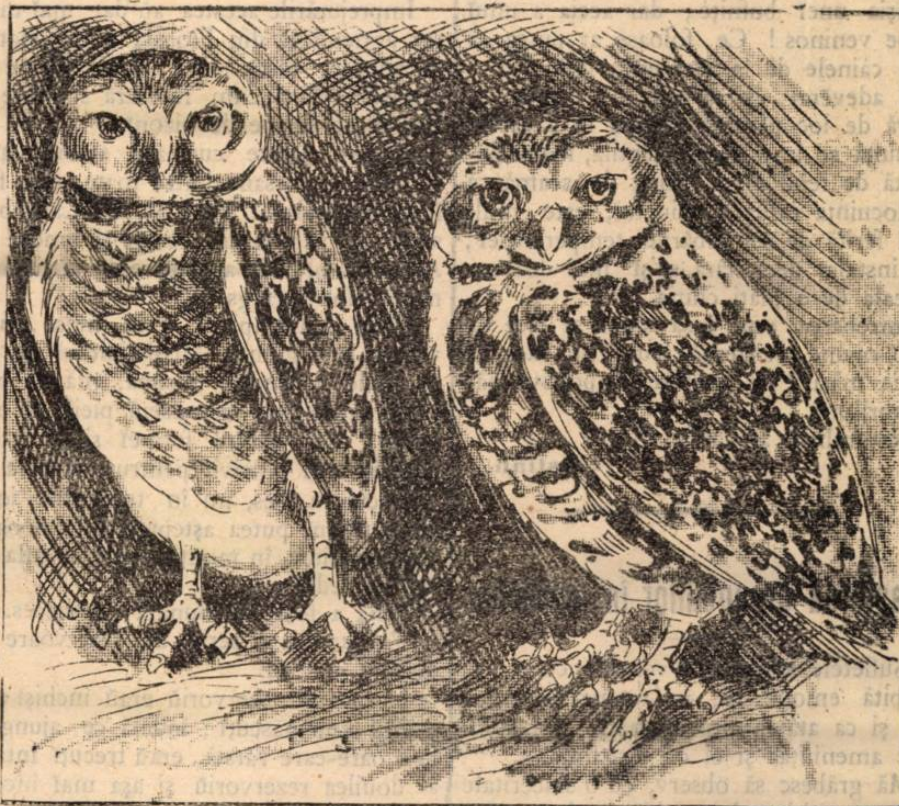
Moara din Brido, care avea în același timp și brutărie, era instalată în părțile acelea numai din pricină că acolo lemnul era mai abundent ; dar ea furniza pâine pentru Puerto-Barrios, pentru mai multe alte localități și chiar pentru vasele străine.

Francezul, folosindu-se de un moment în care nimeni nu-l observa, strecură un cuțit în buzunar. Apoi începu să vorbească cu patronul.

— Așa dar, spunea dînsul, sunteți de ajuns d-voastră patru pentru a satisface o clientelă așa de numeroasă ?

— Da, dar trebuie să lucrăm mult ; când e îngrămădeală mai mare, mai luăm ajutoare.

(Va urma)

Bufnițe asediatoare

Bufnițe asediatoare

Bufnița, a căreia reproducere vie o dăm aici, și pe care americanii o numesc «burro-wing-owl», trăiește pe toată întinderea Statelor Unite, dar mai cu seamă în Far-West și la Sud.

După exemplul atâtor animale (care sunt prea leneșe, sau prea șirete pentru a se mai căzni să și construiască un cuib, bufnițele acestea se instalează în locuințe gata construite.

Au ales anume orașele subterane ale cânilor de câmpie.

Se știe că aceste animale, câinii ame-

ricani, sunt cât se poate de sociabile. Ei trăesc în triburi, și-și sapă vaste galerii subterane, legate între ele prin coridoare de comunicație.

La esirea acestor subterane, stă totdeauna o sentinelă, care la cel mai mic indiciu de primejdie, anunță pe toți cetățenii orașului subteran printr'un lătrat sonor.

Nu se știe în urma căruia pact a reușit bufnița să capete azil în aceste orașe ale câinilor. Fapt sigur este că în totdeauna întâlnești două sau mai multe bufnițe în fie-care subteran.

Cine ar putea explica această bizară asociație? Ea devine cu totul anormală dacă ne gândim că bufnița în lipsa altor alimente nu stă mult la îndoială, și devorează noului născuț.

Dar iată un fapt și mai uimitor încă. Naturaliștii americani, afirmă că în toate subteranele câinilor de câmpie, se găsește, fără excepție, este un șarpe sunător. Se știe cât de otrăvitoare este mușcătura acestei teribile reptile.

Este o enigmă care ni se pare imposibilă de deslegat. Treacă meargă tovarășia unei bufnițe; dar aceia a unui șarpe veninos! Ce foloase ar putea să aibă câinele de la asemenea lighioi?

E adevărat că șarpele nu trebuie să ceară de loc părerea aceluia în a căruia locuință se instalează. Reptila, foarte delicată de felul ei, a băgat de seamă că în locuința caldă a câinelui, este mult mai ferită de schimbările temperaturii; s'a instalat deci, fără să-și mai dea osteneala de a plăti chiria.

Intrebarea este însă cum se face de nu-și opune rezistență; cum se face de nu ia măsuri de apărare împotriva năvălitorilor?

Naturaliștii au cuvântul.

Cristian.

Creșterea crocodililor în Arkansas

Sufletele simțitoare vor afla cu o deosebită emoție că, în tocmai ca bizonul și ca atâtea alte animale, crocodilul este amenințat și el cu dispariția.

Mă grăbesc să observ, cu o sinceritate pe care cititorul va bine-voi să mi-o erte, că eu nu trebuie să fiu clasat printre aceste ființe simțitoare, de oare-ce am o profundă antipatie pentru aceste animale respingătoare, fie că s'ar numi crocodil sau aligator.

Și îndrăznesc a crede că cititorul ar împărtăși impresiile mele, dacă ar fi trăit cât de puțină vreme măcar, în regiunile populate de acești monștri.

După o statistică pe care o publică guvernul american, numărul aligatorilor uciși numai în Statul Florida, de la 1890 până la 1900, ar fi de vre-o trei milioane.

Statistica americană nu se ocupă însă

de cât numai de una din regiunile populate de crocodil.

Având în vedere faptul unei așa de mari distrugerii, nu trebuie să ne mai mirăm când vedem că încă de pe acum, pielea aligatorului a început să fie așa de mult prețuită. Au început să se fabricheze chiar piei artificiale cu care lumea neștiutoare este lesne înșelată.

Și prețurile se vor urca și mai mult în viitor; numai dacă nu cum-va, guvernul american — lucru pe care nu-l credem — va găsi de cuviință să ia sub protecția sa existența neamului crocodililor.

Îndată ce nu mai este obiectul unei masacrări sistematice, crocodilul se reproduce foarte repede. Desvoltarea sa însă, pare a fi în raport invers cu fecunditatea.

La vârsta de 15 ani, crocodilul are o lungime de abia 60 de centimetri. Pentru a ajunge la o lungime de 3 metri, trebuie să atingă vârsta de 75 ani. Se înțelege prin urmare, pentru ce au devenit așa de rari pieile mari, și prețul lor așa de ridicat.

Imprejurările acestea au dat mai multor agricultori din Florida și din statele mărginașe, ideea de a stabili ferme de aligator, după cum fuseseră stabilite în Far West ferme de bizoni.

Printre aceste curioase stabilimente, cel mai interesant dintre toate, este fără îndoială acela al d-lui M. H. Campbell, situat pe pământurile calde și umede ale Arkansas-ului, în apropiere de stația balneară Hot-Springs.

Când d. Campbell, care trăise multă vreme în regiunea Missisipiului de jos, pe unde crocodilii mișună, află de prețul urcat la care ajunseseră pieile de crocodil, făcu planul fermei și căută îndată un loc potrivit pentru stabilirea ei.

Locul fu ales, nu în terenurile joase cum ne-am putea aștepta, ci la o oarecare înălțime, în munți, unde se afla un riu limpede.

Ideia a fost încununată de succes.

S'a stabilit o serie de rezervoare de diferite mărimi.

În primul rezervoriu erau închiși crocodilii noi născuți; îndată ce ajungeau la o oarecare vârstă, erau trecuți într'un al doilea rezervoriu și așa mai încolo.

Adulții își aveau rezervoriul lor special; un ultim rezervoriu, care semăna mai mult cu o mlaștină, era locul ales pentru locuința decanilor coloniei, monștri lungi de câte patru și cinci metri, bătrâni de câte o sută până la două sute de ani.

Cifrele acestea nu trebuie să surprindă pe cititor. Astăzi este lucru stabilit că aligatorii ajung până la cele mai înaintate vrăste.

Nu s'a găsit oare un naturalist care să afirme că un crocodil, lung de șapte metri, care fusese capturat într'o mlaștină a Floridei, avea vârsta de cinci secole?

Să vedem acum de ce procedee se servește d. Campbell pentru a-și popula biza sa fermă.

Vânător experimentat, a capturat el însuși, în câte va expediții succesive, mai mult de cincizeci de aligator adulți.

Pe urmă, răspândindu-se vestea că d. Campbell plătea prețuri urcate pentru crocodilii vii, în mai puțin de trei ani îi fură aduși două sute de aligator.

Dar principala resursă a fermierului trebuia să fie creșterea ouălor.

În una din expedițiile sale în Luisiana, descoperi un cuib care conținea trei-zece de ouă. Parte din ele erau deschise, și vânătorul fu foarte fericit, putând să ia cu densus zece pui în viață.

Ouăle fură învăluite cu frunze și cu mușchi, și închise într'o cutie. Peste zece zile, d. Campbell întorcându-se dintr'o altă expediție, putu constata că din aceste ouă căpătase opt frumoși pui de aligator.

După câte-va zile, când vremea se mai încălzi, fecundară toate ouăle.

Americanul a imaginat după aceea o clocitoare mecanică, care pusă la încercare, a dat cele mai frumoase rezultate.

Acum crescătorul de crocodilii cumpără ouăle de la indigeni, cu douăzeci și cinci de franci duzina. Un aligator nou născut valorează 7 pînă la 8 fr. Se vede prin urmare cât de însemnate câștiguri poate realiza fermierul, și în cât de scurtă vreme.

Sute de mii crocodilii se vînd astăzi în fie-care zi, prin iarmaroace căci, în înalta societate americană a devenit la modă obiceiul de a purta micș crocodil, adică «baby-gators», acum au fost supra numiți.

Nu poate fi nimic mai curios de cât puiul de crocodil pe care îl zăriți tirîndu-se în buduarele elegante, ale nu mai puțin elegantelor doamne americane!

Iată o modă, care nu se va introduce credem așa curîno și pe la noi; crocodilii au dispărut din Europa, încă din timpurile preistorice.

Și încă o dată, nu noi putem fi aceia care să regretăm asemenea întâmplare!

Victor

Tipuri și rase asiatice

La Colombo, care este orașul principal al insulei Ceilan, și a căruia populație s'a urcat într'un singur secol de la 5,000 la 120,000 de oameni, poșt constata că cinci popoare diferite trăesc la un loc, fără a se fuziona și fără a-și nega unul altuia autohtonă.

Mai întâi sunt Singhalezii propriu ziși. Ei poartă părul lung înconjurat în jurul capului și reținut cu un pieptene.

Ca îmbrăcăminte nu poartă de cât o

Tipuri din Colombo

bucată de stofă, în jurul taliei, în formă de fustă. Singhalezii au coloarea feței cărămizie, și părul foarte licăritor. Ei sunt coborâtorii vechilor locuitori ai insulei.

Moorii sunt o altă rasă. Figura moorului nu este nici albă, nici neagră, ci extrem de palidă și mată.

Oamenii aceștia, pe lângă costumul simplu întrebuițat de singhalezii, mai poartă și un turban roșiu.

În Pettoth, care este cartierul comercial al orașului Colombo, toate prăvăliile importante sunt ținute de către moori. Aceștia sunt adese ori, în comerț, victimele Chettilor.

Chetti este un tip negru, cele mai adese ori gras, ras, rotund la față. Aceștia sunt jidovii ținutului.

Ei sunt bancheri și cămătari. Chetti este intermediarul, care nu lucrează nimica și totuși trage foloasele cele mai mari.

Câte odată, întâlnești pe străzile ora-

șului oamenilor Veddas. Rasa această este și mai veche încă în insulă, de cât aceia numită singhaleză. Veddas-ii trăesc mai cu seamă prin munți, ei sunt budiști ca și singhalezii.

În ierarhia socială a Ceilanului, în cel mai de jos rang, stau Tamulii. Sunt oamenii cei mai onești și cei mai liniștiți ai ținutului.

Ei sunt muncitorii pământului. Ei îndeplinesc muncile cele mai grele, fără să murmure; femeile de asemenea, sunt foarte muncitoare. Ele culeg ceaiul și sunt întrebuințate chiar la sfărâmarea pietrei pentru șosele.

Tamulii, Chettii, și Moorii sunt musulmani. Tamulii au fost la început budiști; dar cum prescripțiile acestei legi nu erau de loc potrivite cu felul de viață pe care erau siliți să-l ducă, și-au schimbat religia.

Un lucru curios: dialectul tamul a rămas dialectul literar, căci numai cunoscând dialectul acesta poți înțelege ve-

Personalul hotelului din Colombo

chile poeme, care celebrează gloria timpurilor istorice ale Ceilanului.

Majoritatea acestor populații locuiesc în case destul de frumoase. Numai o parte dintre Tamulii locuiesc prin colibe.

Nică-er! ca în Ceilan, nu mai ai prilejul să admiri niște populații atât de diferite, trăind într-o armonie atât de completă.

Un colț de peisagiu la Kaudy

Pe aiurea revoltele n'ar mai conțeni, până când unele dintre rase ar fi exterminate, în folosul celor învingătoare.

Armonia această se explică poate prin faptul că în Ceilan viața este foarte ușoară, și populația n'a devenit încă destul de numeroasă pentru a îngreua lupta

existenței și a stărni ura aceia ascunsă pentru rasele străine, cari zace în orice oți.

Existența, hrana zilnică, este marele promotor al mai tuturor acțiunilor omenești; ura de rasă, odată trezită din amorțire, poate deveni însă un veșnic

izvor de revolte și masacrări, numai ca atare.

Nu se știe prin urmare, ce surprize ne rezervă viitorul în insula Ceilan, pentru că populația merge mereu înmulțindu-se, mai cu seamă prin orașe.

Didi.

MAȘTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Poate că veduva care era deabia la începutul pelerinajului la mormântul lui Lucian, pe care îl iubise cum îl iubia Violeta pe Max, găsise că ar fi fost prea dureros să fie față la desfășurarea acelei iubiri adânci.

Trandafirii fac în tot-d'auna și mai întunecat încă, negrul doliului; strălucirea veselă a zilei pregătește melancolia nopții.

Orele trecură ca într'un vis. Romanțierul își uitase cu totul de lume și de cauzele prezenței sale la Berna. Era cuprins ca într'o inraie de dulceața momentelor prezente.

Stătea de veghe lângă aceea care devenise unica-i preocupare. Privind-o, i se părea că și oglindește privirea în propriul său suflet.

Intr'un târziu, Violeta adormi.

Din când în când deschidea ochii, și își fixa un moment albastru ei privire asupra aceluia care îi era atât de drag.

Șeful gărei, pe care revoluția îl pusese în fruntea serviciului, venea din când în când să se intereseze de starea bolnavei.

Atenția aceluși om sălbatic, care reprezenta revoluția cu revendicările ei sălbatic, simpatia pe care o manifesta el pentru dîșii, îl mișcă pe Max.

Apoi veni ducesa, a căreia figură de obicei visătoare, purta acum urmele unei neliniște adânci, unei mari temeri pentru sănătatea aceleia, care cu câte-va zile mai înainte îi era cu totul necunoscută, și care acum îi era așa de dragă.

Max se apropie de fereastră.

Pe peronul gărei Mona se preumbla inconștientă, urmată de cercul perfectuot al revoluționarilor.

Cu concepția lor naivă, mujicii vedeau în nebună, o inspirată a divinității. Ei primeau vorbele incoherente ale biete fete și se siliau să le dea un înțeles de oracol, pentru a pătrunde misterele teribilei situații în care se afla Rusia.

Toți călătorii păreau liniștiți, afară de John Lobster. Englezul, cu fața mai roșie de cât ori când, se agita, mormăia mereu.

Oare aveau să rămăie multă vreme la Berna? Și proasta aceia de Violetă, care

se lăsa să fie rănită pentru niște lucruri care n-o priveau!

Era un lucru pe care mintea lui nici nu-l putea concepe.

Inoptă, umbre negre învăluiră gara, linia ferată și întregul ținut.

Aplecat de-asupra ferestrei, romanțierul nu zărea de cât o singură lumină: un felinar roș, situat puțin în afara gării, și care părea un ochi sângeros, deschis în întuneric.

Era un tren format, gata de plecare.

Peste douăzeci de momente avea să fie expedit în spre Odesa.

Ducesa, intrând în momentul acela în odaie, tinărul îi arătă felinarul, pronunțând un singur cuvânt:

— Odesa.

Dîșii clătină din cap cu tristețe.

— Măine dimineață ai putea fi acolo, adăogă Max. Ai putea să te gândești la aceia cari nu mai sunt, și de la a căror amintire te-am îndepărtat un moment.

Parisiana suspină adânc și răspunde:

— Am primit devotamentul d-voastră cu simplitate fără nici o frază de protestare, dar în schimb, m-am zis că voi deveni sora tovarășei d-tale.

— O soră înțelege întotdeauna graba pe care...

— O soră nu trebuie părăsită nici o dată, întrerupse ducesa.

Și schimbându-și tonul:

— Dar să lăsăm lucrurile acestea.

M'am întâlnit cu doctorul adinauri.

— Ei bine? întrebă tinărul cu vioiciune, uitând de toate, când era vorba de sănătatea scumpei sale Violeta.

— I-am spus că doarme, și dîșii și-a frecat mâinele de bucurie, exclamând:

«Foarte bine! foarte bine!»

L'am rugat să se urce un moment, dar dîșii nu s'a învoit:

— Nu, nu... poate că am deșteptat-o, și de ce să turburăm acțiunea bine-făcătoare a naturei?

După o scurtă pauză ducesa adăogă:

— Îți spun toate acestea, pentru că să vezi bine că nu trebuie să mai fii de loc neliniștită.

Dîșii nu răspunde nimic.

Dar opriră mâinele acelei femei care suferise așa de mult, și lipindu-și buzele de ele, murmură:

— Ah!.. doamnă... Ai dreptate... Să așteptăm ca Violeta să fie mai bine. Și d-tale, care cauți s'o consolezi, pe câtă vreme ești însuși neconsolată, îți jur că vom ajunge să îți dăm cea supremă consolăre pe care de atăta vreme o cauți.

Dîșii mulțumi cu gestul; părea emoționată pentru a putea vorbi.

De odată, amândouă săriră în sus, căci un sgomot sinistru ajunsese pînă la dîșii.

— Ce să fie oare?..

Violeta se deșteptase și-și îndreptase privirea-i întrebătoare asupra tovarășilor săi.

Dar mai înainte ca vre-unul dintre ei să-i poată răspunde, un crater păru că se deschide pe șinele drumului de fier, drept în fața ferestrei.

O detunătură puternică urmă... Se auziră strigăte furioase; geamurile zburară în zăndări.

— Drace!.. exclamă Max, uimit, dar acesta este un obuz!..

— Un obuz! repetară cele două femei înlemnite.

— De sigur... gara este bombardată.

Oamenii alergau pe peronul gării, în mijlocul întunericului.

După aceia, se auziră pași pe scări, îndreptându-se spre ușa camerii pe care o ocupau.

Dintr'o săritură, romanțierul tu la ușă, cu revolverul în mână.

Ușa se deschise. Șeful gării apără, purtând o lanternă în mână, urmat de mai mulți impiegați.

— Trupele tiranilor ne atacă, urlă dîșii.

— Trupele?

— Da, trupele acelea care au rănit-o și pe doamna... Au primit ajutoare, și s'au aruncat împotriva noastră. Dar va vedea dîșii cu cine au de-atace.

Apoi, apropiindu-se de pat.

— Să nu-ți fie teamă, frumoasă domnișoară. Oamenii aceștia te vor transporta în trenul care pleacă spre Odesa.

— Ar fi fost mai bine să nu fii de loc turburată; dar din două rele trebuie să-l alegem pe cel mai puțin grav.

O nouă explozie punctuă această frază.

— Repede!.. ordonă șeful revoluționarilor.

Intr'o singură clipă, rănita fu ridicată împreună cu patul.

Max aprobă cu un gest. La gândul că frumoasa sa tovarășă, ar fi putut să fie străbătută în fie-care moment de vre o sfărâmtură de obuz, își simți întreg corpul înfiorat de o tremurătură nervoasă.

— Eu voi lua hainele, murmură dîșii; d-ta, d-nă ducesa, cant-o pe d-ra Mona.

— Da... Să nu uităm nici caseta cu tuburile lucitoare.

Sara nu-și perduse nimic din liniștea ei obișnuită.

Ea se coborî în grabă, dar liniștită, știind bine că în fie-ce împrejurare, liniștea poate face mai mult de cât agitarea.

Romancierul luă hainele Violetei, și se pregăti să iasă.

Dar un noț obuz zgudui gara... Un zgomot infernal domni timp de câte-va secunde.

— Oh!.. oare Violeta fusese atinsă?

Max alerga pe scară ca un nebun, sărind treptele câte patru.

Jos era un adevărat haos. Sălile fuseseră zdrobite, și umbre fantastice alergau printre dărâmături.

Stântă fecioară din Kazan... maică prea curată... se auzi gemând, o voce plină de durere.

— Ajutor!.. ajutor!.. urla altul mai departe.

Dar o voce argintie ajunse până la romancier!

— Domniule Max! domniule Max!

Tinărul alergă, și peste puțin, zări un mic convoi, care se îndrepta spre lanterna roșie a trenului de Odesa.

— Oh! în sfârșit, murmură Violeta, când Max fu aproape. Credeam că ultimul proiectil îți făcuse vre-un rău.

— Și eu, aveam aceiași temere pentru d-ta.

În momentele acelea de groază, simțeau amândouă o adevărată plăcere, dându-și această asigurare.

— Dar ducesa?

— Este instalată în tren, împreună cu bagajul, și cu nenorocita ei amică.

— Bine, bine, să ne grăbim și noi.

Rânita fu urcată în tren, și Sara veni îndată să se ocupe de dânsa.

Revoluționarii se retrăseseră, după ce ce Max le strânsese mâna prietenește.

De-o dată, un om intră în compartiment, ca o bombă.

Era John Lobster. Figura bietului om părea că devenise incandescentă; părul îi era de flacăra.

— De 'i-ar lua naiba odată pe toți oamenii aceștia rău crescuți!.. exclamă dânsul.

Despre cine vorbea? Cum putea cine-va să se gândească la educație, în ast-fel de momente?

Dar englezul, continuă, tot atât de furios:

— Odinioară, 'i-am auzit pe oamenii aceia zicând, că gara era atacată de trupele țarului, adică de aceiași soldați cari o râniseră și pe d-ra Violeta.

— În adevăr.

— Ei bine, mi-a venit o idee frumoasă. Am telefonat locot-colonelului Polski, acela care ne-e ajutat să evadăm...

— I-ai telefonat?

— Da. Pentru a-l ruga să-și trimeată obuzele în altă direcție. Max nu-și putu opri un hohot de râs, în fața acestei bizare atitudini a gentlemanului englez.

Apoi, silindu-se să fie serios:

— Și aparatul d-tale n'a funcționat?

— Ba da; vă cer ertare.

— Atunci?

— Atunci, colonelul a răspuns.

— Ce?

— A răspuns aceste cuvinte: «Dacă nu ești un dobitoc; nu mai rămânea nici un moment în gara Berna care va fi distrusă.

«Cred că statul acesta este excelent, dar nu înțeleg pentru ce a întrebuințat cuvântul dobitoc. Știa bine că eu nu sunt.

Nici acum parizianul nu-și putu stăpâni risul; amorul propriu al englezului i se părea din cale afară caraghios.

Dar un semnal se auzi afară.

Trenul se puse în mișcare, în timp ce proiectilele zburau fără încetare în gară.

Fără îndoială, asaltatorii ghiciră după tresărirea fanarului roșu, că un tren se pusese în mișcare... Câte-va bombe se îndreptară în direcția lui... Dar era foarte greu de ochit în mijlocul unui întuneric atât de mare asupra unui punct mișcător. Peste două momente, trenul intră sub bolta tunelului, fără să fi fost atins. Călătorii nu mai aveau a se teme acuma de bombardare.

Ei alergau spre Odesa, portul acela așa de mult dorit de către ducesa de la Roche Sonnaille.

CAP. VII

Victima entuziasmului

Adierra!.. Adierra!..

Strigătul acesta răsună de-a lungul trenului care se oprise în marea gară a Odesei.

— Am ajuns, zise Max recunoscând numele portului comercial, cu toare că pronunțarea rusească era departe de ortografia franceză.

Apoi adăugă:

— Mica noastră bolnavă are nevoie de odihnă; dacă se învoește, vom conduce-o la hotelul «Sf. Petersburg». E o casă liniștită, distrusă, situată în apropierea portului, în colțul format de bulevard și de Ickaterinskaya.

Violeta palidă și slabă, căci călătoria îi făcuse mult rău, știu să găsească un surâs pentru a mulțumi tinărului.

Dar aproape îndată, privirea îi exprimă cea mai adâncă uimire.

Ușile se deschiseseră și oameni din popor năvăliră în vagon.

Zărind-o pe rânita, începură să scoată exclamații de bucurie.

— Engleza!.. Engleza!..

Patru din acei necunoscuți, apucară capetele saltelei și le fixară pe o targă de lemn.

Parizianul le mulțumi, silindu-se să pronunțe cum putea, câte-va cuvinte rusești.

— Lobareff ne-a telegrafiat din Berna, i se răspunse... Engleza a fost lovită de soldații autocrației... Revoluția va apăra-o,

și dânsa la rândul ei va apăra revoluția.

Parizianul înțese într'un mod vag cuvintele necunoscuților, dar nu era cu putință să stabilească o convorbire mai lungă.

Ei se mulțumi să le indice reședința pe care o alesese pentru scumpa sa tovarășe de călătorie.

— Hotel Petersburg!.. Hotel Petersburg!.. repetă dânsul de mai multe ori, deschizând gura ca un desperat ca și cum în modul acesta ar fi pronunțat cuvintele rusești mai corect.

Necunoscuții riseră de eforturile sale și răspunseră cu bună-voință.

— Nitchevo!

Tinăra fată fu coborită pe peron și transportată înaintea pe umeri, cu cea mai mare atenție.

Ducesa, Max Soleil și Mona îi urmau de aproape; întovășiți de două mușci cari duceau caseta cu tuburile luminoase.

Sir John Lobster venea în urmă.

Dânsul nu înțese nimica din toate câte le văzuse; tapt care nu-l împiedică să grifoneze în probă în carnetul său de note următoarele rînduri:

— La Odesa, observ că transportul răniților este asigurat de compania drumurilor de fer. Ținuta funcționarilor însă, lasă foarte mult de dorit... Gustul britanic este foarte mult lovit de această neglijență.

Dar se opri, în prada unei uimiri adânci. Ajunseseră în curtea cea mare a garei.

Piața Turemnaia era neagră de lumie.

O muzică atacă imnul național englez, celebrul «God save the king» pe când pălăriile se agită prin aer, cu frenezie, cu entuziasm.

— Trăiască engleza!... Trăiască engleza!.. se auziră răsunând miș de glasuri.

Și sir John își complecta ast-fel nota:

«Populația pare însuflețită de cele mai dragăstoase intenții pentru numele englezesc. Amiralitatea engleză ar trebui să studieze dacă nu cum-va starea aceasta de spirit nu face posibilă anexarea Odesei la Coroană».

(Va urma)

ORAȘUL STÂNCELOR

America este țara minunilor și a giganticului, nu numai din punct de vedere al industriei omenești, dar chiar din punctul de vedere al operilor naturii.

Rock-City este una dintre aceste minuni.

Rock-City—orașul stâncelor adică, — este un nume pe care 'l poartă mai multe cetăți din America.

Aceia pe care o reprezintă gravura

noastră, este situată în Kansas, la vest de Colorado, unde se sfârșesc ultimele prelungiri ale Munților Stâncoși.

După cum pot vedea cititorii noștri, Rock-City seamănă foarte bine cu ruinele unei imense necropole.

Și totuși, în ținutul acesta, care are un aspect atât de dezolat, se ridică numeroase case, șerpuesc străzi, circulă tramvae.

Și patimile omenești: ambiția, mândria, ura, amorul, sunt tot atât de active ca și pe aiurea.

Natura este adese ori un architect foarte dibaci, și printre pietrele îngrămădite la Rock-City, se ved multe care au formele cele mai bizare.

Așa de exemplu, sunt figuri omenești ce par sculptate și șterse în parte de

meroșii urși, pe cari era expus să-i întâlnești la fie-care pas, mai circula pe acolo și o speță de oameni, mult mai primjdioasă de cât animalele sălbatice.

Acești oameni erau indieni, aparținând marelui familii a Apașilor, spaimătorii bandiți ai munților.

Astăzi urșii au dispărut aproape cu totul; ultimul azil și l-au mai găsit prin romanele lui Cooper și ale căpitanului Mayne-Reid, sau prin menagerii.

Cât despre Apașii cu pielea roșie (pungașii asasinii din Paris poartă de asemenea numele de apași), s-au civilizat și dinșii, uitându-și cu totul de obiceiurile străbune.

Astăzi, bandiții cei mai primejdioși se recrutează dintre oamenii de rasă albă;

Cei dintâi locuitori din Rock-City

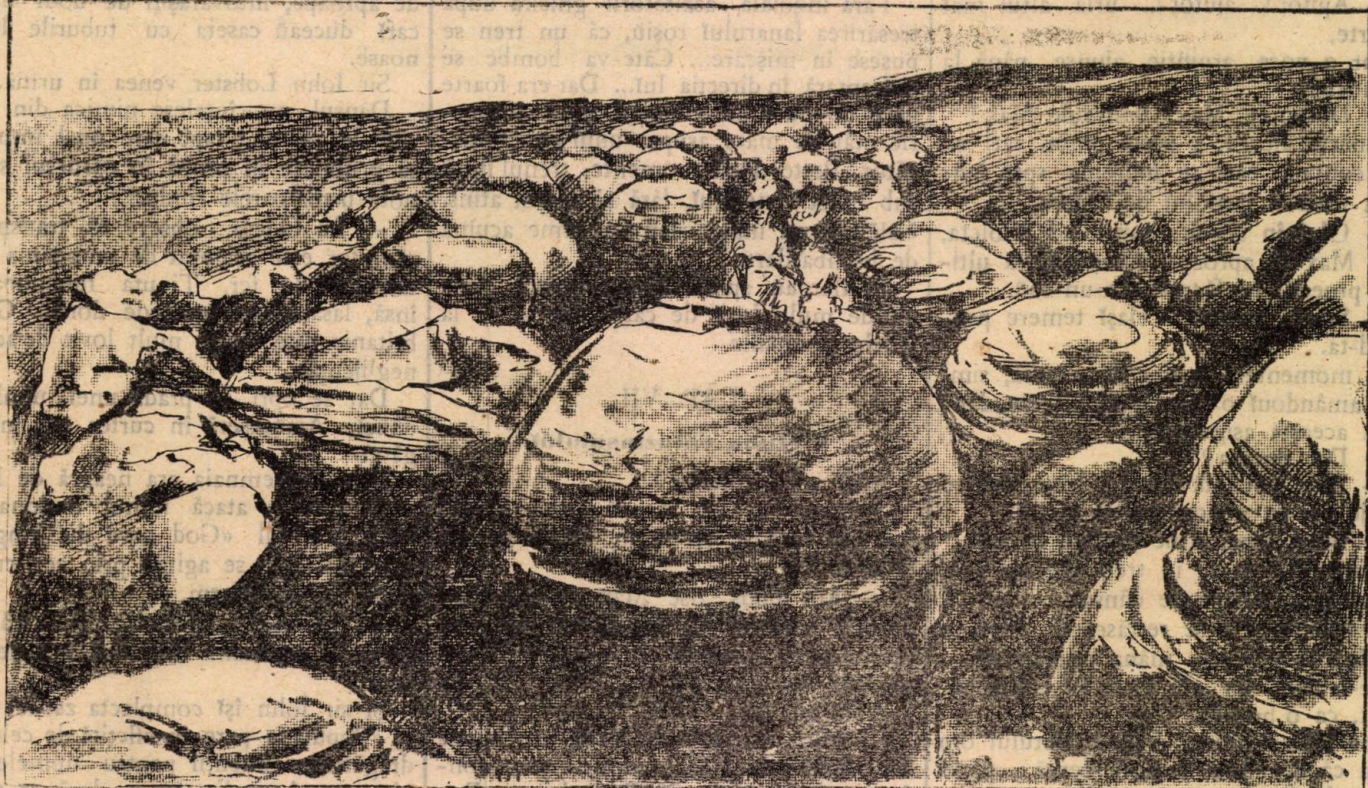
Foarte mulți dintre primii locuitori ai orașului și-au construit cu mare ușurință locuințe, utilizând colțurile stâncelor.

Pentru cei alții, materialul de construcție era la o mică distanță; n'aveau de cât să întindă mâna pentru a aduna pietrele.

Și construcții de toate formele, de toate mărimile, s-au ridicat, cu repezițiunea cu care crește ceapa primăvara.

Asiăzi, orașul clădit la întâmplare în mijlocul acelei bizare îngrămădiri de pietre, tinde a căpăta mai multă regularitate.

Blocurile de piatră care împiedecă circulația sunt smulse de la locul lor, fără

Aspectul orașului.

lungul curs al veacurilor. Sunt multe monolitice care seamănă cu dărămurile unor monumente antice. Forma cea mai obișnuită este aceea a unui dom.

Vechiul deșert american

Kansas-ul, care este situat în centrul geometric al Statelor-Unite, era numit altă dată deșertul american.

În spre est, câmpie ondulată puțin întinsă, se ridică în spre vest, cu cât înaintezi spre Colorado, până la o înălțime de 1000 de metri.

Aici se sfârșesc ultimele coline granitice ale munților stâncoși, cari străbat America de Nord în toată lungimea ei.

Altă dată, aceia cari călătoreau prin ținutul acesta, erau nevoiți să-și ție mereu carabina gata, căci, în afară de nu-

ca o ironie a lucrurilor omenești, poartă și aceștia numele de apași.

De când Kankasul a încetat de a fi deșertul american, pentru a deveni o regiune industrială și agricolă, populația sa a crescut neîncetat.

Orașele sale, care la început nu erau de cât niște simple sate, și-au dublat, și-au triplat, și-au înzecit populația în scurtă vreme, așa în cât, astăzi nu se poate stabili într'un mod exact cifra populației lor.

Acest mers fabulos l-au urmat orașele Topeka, Lawrence, Kansas-City, și-l va urma fără îndoială și Rock-City.

Astăzi aproape necunoscut, sau cunoscut numai mulțămii constituției sale geologice bizare, orașul acesta va fi poate, mâine, unul dintre marile orașe americane.

nică o umbră de respect pentru venerabila existență pe care au dus-o timp de veacuri pe acolo.

Printre aceste stânci distruse, pentru a face loc unor construcții mai în armonie cu nevoile vieții moderne, erau unele foarte bizare găurite de către cei dintâi locuitori din Rock-City.

Găurile, sau mai bine zis intrările acestora, au servit de locuință bieților oamenilor, până au apucat să și ridice încăperi mai confortabile; se înțelege lesne, că acolo nu se puteau bucura de un confort tocmai mare.

Este foarte adevărat însă, că fără mizerii de acestea, pe cari le-au îndurat pionierii primelor începuturi în tot-d'una nici o operă mare n'ar fi fost cu putință.

Emil.

ARCHIPELAGUL MONȘTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

«Fără îndoială, că dacă ar veni cine-va să te întrebe, pe una din străzile New-York-ului, cum ai face ca să construiești o plută în mijlocul unei păduri, când ești lipsit și de cue și de frînghii și de instrumente, i-ai răspunde că așa ceva nu se poate.

«Cu totul alt-fel însă, se prezintă lucrurile când te vezi transportat la fața locului.

Natura ne prezintă în tot-d'a-una o mulțime nenumărată de resurse. E vorba să avem numai puțină imaginație...

— Așa este Totor, întări Merinos.

Luntrea lui Totor era în adevăr solidă; frînghiile fabricate din plante se întăriseră în contact cu apa.

— Pluta aceasta ar putea să poarte douăzeci de persoane, zise cu mândrie Totor.

Și când te gândești că lucrarea aceea minunată care durase abia patru ore, era opera a două femei și a două adolescenți cari n'aveau mai mult de șapte-sprezece ani!

În calitatea sa de american, Merinos nu prea avea obiceiul să se mire de multe lucruri; cu toate acestea, de astă-dată nu-și putu stăpâni uimirea.

— Vezi tu, dragul meu amic — zise dînsul tovarășului său — entuziasmul mă înăbușe; am rămas mut de admirație.

«Dacă nu m'ar fi teamă că deștept pe Nelly, aș începe să m'arăt bucuria în gura mare, ca un nebun.

— Tăcere! comandă Totor; nu este acum momentul potrivit pentru a ne manifesta prea zgomotos duerea.

«Cu atât mai mult, cu cât lucrul nu este încă sfârșit. Acum trebuie să acoperim pluta cu foie și cu sfărâmaturi pentru ca să umplem bine toate crăpăturile dintre scânduri.

«Ce nenorocire că n'avem mai multă vreme!.. Aș fi voit să instalez și o mică colibă în care să punem proviziile...

«În sfârșit să ne mulțumim cu ceea ce putem avea!..

— Da, dragul meu, să ne mulțumim cu ceea ce putem avea.

După ce și ultima operație fu îndeplinită, pluta deveni o platformă perfectă, de o stabilitate absolută.

După aceea Totor se ocupă cu construirea a două lopești solide.

— Cu acestea, zise dînsul, ne vom putea conduce luntrea pînă la mare fără nici o greutate.

— Oh, e o plută magnifică!.. Sunt

mai mândru de ea de cât chiar de frumozul nostru «Morgan»!..

— Haide, destulă vorbă!.. Mă faci să mă înroșesc de modestie... Trebuie să fie cel puțin amiază... Să plecăm fără întârziere... Dumnezeu!.. Ce mai de vreme pierdută...

— Da, am pierdut multă vreme; dar eu îmi închipui că și aceia cari ne urmăresc vor fi având nevoie de odihnă.

— Din fericire!..

«Haidem!.. Totul este gata.... Să ne imbarcăm!..

Totor pronunță cuvintele acestea cu tonul unui adevărat amiral.

Și cum n'ar fi fost așa, când construisese și mai înainte un vas cel puțin tot așa de celebru: «Narvalul»!..

— Miss Mary, adăogă Totor, fi, te rog, așa de bună și deșteaptă pe miss Nelly...

Tinăra americană se deșteaptă, deschise ochii, privi luntrea și înțelegând ce se petrecuse, zise:

— D-lor, vă admir. Sunteți niște adevărați fermecători!

Și biata fată încercă să se scoale, dar era prea slabă încă și fu nevoită să primească ajutorul celor două tovarășe ale sale.

Se imbarcă toți cinci și pluta, lăsată în libertate, fu luată de curent și începu să lunece încetîșor de-a lungul apei.

CAP. VI

Incântat! — Frumosul și plăcutul — Ospăt de fructe. — În întuneric. — Somn suspect. — Terribila neliniște a lui Totor. — Toți neliniști. — Totor ar voi mai bine să moară. — Zgomote familiare. — E o șalupă. — Prizonieri.

Riul cu apa limpede avea o lărgime de vre-o douăzeci și cinci de metri și o adâncime de vre-o două sau trei metri.

Cursul era puțin sinuos și navigația plutei cât se poate de ușoară.

Dacă n'ar fi cunoscut împrejurările penibile în cari se făcea acea retragere, ai fi crezut mai curând că este o expediție de plăcere a unor copilandri doritori de emoții noi.

— Te simți bine, d-șoară Nelly? întrebă Totor.

— Cât se poate de bine, d-le general.

— Acum ai putea totuși bine să-ți spui, «d-le amiral», întrerupse Merinos rîzînd.

— Ai dreptate.

Adevărul este că amicul nostru merită tot așa de bine amândouă aceste titluri.

«Și cum vă spuneam, domnule amiral, mă simt cât se poate de bine. Parcă aș fi în țara visurilor!

— Adevărul este că drumul nostru devine cât se poate de original.

— Fără îndoială. Culcată pe patul acesta de fugere, cu ochii pe jumătate închiși, plăcut legănata de mersul acesta așa de încet și așa de dulce, contempla extaziată defileul copacilor, al florilor, al acestor verdeți atât de minunată și de variată în color.

«Simt îmbătarea acestei lumini strălucitoare, care ajunge la noi moderată de frunzișul pe care l străbate, și nu mi mai pot deslipi privirea de pe tabloul acesta încântător, aproape supra-natural.

Marry și Jenny ascultau cuvintele tinerelei tete, părăd și ele cuprinse de aceeași dulci senzații.

Merinos asigura direcția plutei cu lopata.

Stabilitatea plutei era atât de perfectă în cât nu oscila nici odată! S'ar fi zis că e un covor aruncat pe suprafața riului, sau mai bine zis, una din acele colosale frunze de Victoria-Regia, planta gigantă a locurilor misterioase din țara soarelui.

Nelly, a căreia admirație devenea din ce în ce mai mare, adăogă radioasă, puțin enervată:

— Suntem în adevăr în țara minunilor! M'am uitat de toate, atât de mult mă încântă vederea acestor splendori, pe care de atâtea ori le-am visat, înainte de a le cunoaște.

«Nici-odată nu m'as fi închipuit că natura poate să fie atât de frumoasă!

— Noi de asemenea, miss Nelly, răspunse Totor, suntem fascinate.

— Cu toate acestea, interveni Totor, asta nu ne poate împiedeca de a ne gândi la situația noastră.

— Nu e de loc frumoasă situația noastră, continuă Totor.

«Ea se poate rezema într'un mod trivial, dar exact.

Inchipuiți-vă un individ, care cade de pe platforma turnului Eiffel. Atîta timp cât se află între pămînt și cer, nu suferă nici o durere, nici o zguduire, și este în drept să-și zică: «Pentru moment mă simt foarte bine!»

«Dar tot așa de bine poate să adăoge: «Dar ce se va petrece oare când voi ajunge jos?»

«Domnule amiral, ești lugubru!

— Se poate, dar eu privesc situația așa cum este.

— Eu de asemenea nu mi fac nici o iluzie, adăogă Merinos.

Nelly care stătea cu spatele spre ei, îi întrerupse bătînd cu vesele din palme.

— Ce bine este să fie cinc-va fugăr în asemenea condiții! exclamă dînsa... Îmi vine a crede că vre-o tee făcătoare de minuni ne-a luat pe seama sa.

— Privește, domnule Totor. Privește Harry. Este o grădină, cum nici chiar un milionar nu și-ar putea improviza,

— Amândouă tinerii se întoarseră și zăriră în adevăr o grădină superbă.

Era un colț de paradis pământesc, în care se amestecau la olaltă, portocalii, cedrii, smochinii, arborii de pâine și alte multe specii tropicale.

În schimb, era o liniște absolută. Nici u mă despre trecerea vreunei ființe pământesti.

— Să ne oprim, să ne oprim! strigă Totor.

— Oh! ce bucurie pentru bieții noștri ochi.

— Și ce tericăre pentru stomachurile noastre. Niște fructe care îți pot da în același timp și hrană și băutură.

— Eu mă cobor, domnule amiral; imi dai voie?

— De sigur.

— Vreau să imbarcăm o tonă întreagă de fructe, și să mâncăm până la indigestie.

— Du-te. Dar vezi dacă îți este în regulă revolverul și fi băgător de seamă.

«De alt-fel, te voi urmări și eu cu privirea, și voi fi gata cu vincederul în mână.

Jenny ghici gândul lui Merinos și sări împreună cu dânsul pe țărni, în timp ce Totor lega luntrea de erburile de pe mal.

Americanul și sălbatca încărcară fructe cu grămadă, dar grădina era așa de vastă, arborii așa de plini de fructe, în cât nu se cunoscă nici o lipsă în urma lor.

Erau acolo fructe, de puteau să se alimenteze o sută de persoane, timp de o lună.

În lipsă de panere, Merinos își scoase vesta și culese la întâmplare toate fructele care îi cădeau sub mână.

La rândul ei, Jenny își umplu poalele fustei și plecă după Merinos, pentru a-și depune recolta pe plută; după aceea se întoarseră din nou.

După douăzeci de minute era adunată pe platformă o frumoasă grămadă de fructe rumene.

Un parfum îmbătător gădila nările sârmanilor infometați.

— Drace! murmură Totor, atacând cu poftă un fruct; cu marfa care există aici, am putea aproviziona întreg Parisul.

«Haideți, domnilor, să mâncăm țără multă ceremonie.

Își poate ori cine lesne închipui că după regimul de lipsă pe care îl urmaseră pietonii noștri, nu mai așteptară să fie poftiți de două ori.

Merinos, care compunea, el singur, echipagiul, lăsă vasul să meargă la întâmplare. Amiralul Totor părăsi comanda. Nelly, călătoare în convalescență, își uită cu totul de boală.

Sora de caritate, Mary, se transformase acum într'un fel de bucătăreasă; ea prepara fructele pentru stăpână.

Mâncău toți, cu o poftă nebună.

Pentru moment, uitară de primejdie, de urmărire, de Dick Seymour și de bandiții săi.

Oare după atâtea chinuri, după atâtea lupte, n'aveau și dânsii dreptul la o jumătate de oră de liniște, de uitare?

De alt-fel, luntrea cobora mereu la vale, împinsă de curent; așa în cât, în timp ce își stăpăraseră foamea și setea, nu își perduseră de loc vremea.

Acuma pasagerii puteau să-și facă siesta; echipagiul și comandantul însă, își reluă posturile.

Totor și Merinos socotiră că înaintau cu o viteză de două noduri pe oră, adică aproape patru kilometri.

Dacă aveau să înainteze toată noaptea, puteau spera că în zorii zilei n'aveau să mai fie departe de mare.

Atunci în stîrșit, vor fi liberi, liniștiți, și se vor putea repatria.

Totor examină din nou harta, studiind cu cea mai mare atenție cursul râului.

— Foarte bine, murmură dînsul, râul acesta se îndreaptă, fără nici-o cotire mai însemnată în spre golful Geelvink. Nu observ nimic suspect; nici cascade, nici stînci, nici curente repezi... Văd numai două trăsături roșii, la jumătatea distanței dintre noi și mare și o notă manuscrisă.

— Să ved și eu, zise Merinos.

— A!.. nu înțeleg nimica... În ce limbă o fi scrisă oare?

— Probabil că în limba malaeză.

— Ce păcat!.. Fără îndoială că nota aceasta trebuie să cuprindă o indicație prețioasă.

— Dar, de vreme ce n'o putem înțelege, să n'avem altă preocupare de cât aceea de a înainta cât vom putea mai repede.

Și începură să vîslască puternic cu lopețile.

Situația dură ast-fel pînă la apusul soarelui; se folosiră de ultimele raze ale zilei pentru a cina.

Apoi călătorii se pregătiră pentru noapte.

Pentru a-și păstra forțele, Totor propuse lui Merinos să stea de a veghea pe rînd.

— Ca pe bord! exclamă americanul.

— Cine va începe?

— Eu. Orele de cu seară sunt tot-d'a-una cele mai grele pentru niște oameni care au lucrat toată ziua. Mie nu mi-î somn, și tu caști de-ți rupi falcile.

«Haide, dragul meu, culcă-te, și pe la miezul nopții te voi deștepta.

— Primească... Bună seara Toto, și noroc bun!..

— Mulțumesc; somnușor!..

După cum se întâmplă tot-d'a-una după o zi întreagă de activitate, toată lumea adormi adînc.

Le părea că dispariția soarelui provocase în natura întreagă o somnolență de neînvin.

Numai Totor, omul cu nervii de oțel putu să mai rămă deștept.

În curînd, un întuneric nepătruns se întinse de jur împrejur, și orchestra si-

nistră a animalelor nocturne reîncepu.

Tinărul nu vedea nimica, și-și conducea vasul la întâmplare, cu mișcări încete, ritmate.

— La urma urmei, își spunea îndrăznețul parisian, oamenii aceia vor fi siliți să se oprească în drum. Dinșii n'au nici o barcă la îndemână.

Bine cuvîntată fie noaptea care ne acoperea retragerea.

Orele treceau încetul cu încetul. Totor cugetă că miezul nopții trebuia să fie aproape și se pregăti să-l deștepte pe Merinos.

De câte-va momente, vegetația dispăruse din jurul lor; nu mai erau nici arbori, nici frunze, nici flori. Albia râului pătrunsese cu bruscheta între niște maluri stîlcoase, care îl strîngeau ca niște ziduri.

Totor observă îndată că de sinistru era peisagiul acela, și o amintire îi reveni, cu bruscheta:

Acesta trebuie să fie locul însemnat în hartă cu două săgeți roșii!

«Trebuie să deschidem bine ochii.

«Cred că nu vom fi prea mulți două oameni, pentru manevra plutei.

«Hei!.. Merinos... în picioare!..

«Hei! N'auzi?... Merinos!.. În picioare! Dar nimeni nu-i răspunse. Totor băgă de seamă că atât Merinos, cât și ceilalți păstrau cea mai completă nemișcare.

Parizianul strigă din nou!

— Merinos!.. Hei, Merinos!.. Scoală-te Miss-Nelly!.. miss Nelly!.. Deșteptăți-vă!.. Răspundeți!.. Vorbiți ceva!

Dar cele patru corpuri păstrau mereu aceeași nemișcare de statui.

Cu tot curajul său obișnuit, Totor se înspăimîntă; inima începu să-i bată cu violență.

Avea presimțirea unei catastrofe și rămase un moment ca înlemnit, cu mâinile încheștate de lopeți.

Tăcerea era mare și Totor deosebi niște zgomote vagi în fundul apei, ceva ca efervescența unui lichid în fierbere.

El își lăsă lopata, apucă brațul americanului și zguduindu-l cu putere, îi strigă din nou:

— Merinos!.. Amicul meu... Răspunde-mi!..

(Va urma)

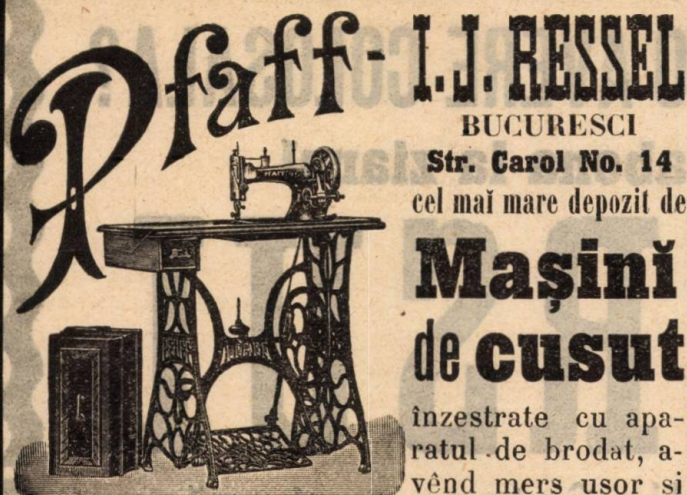
ABONAMENT

— LA —

„Ziarul Călătoriilor”

Pentru 1 an 5 lei

Pentru 6 luni lei 2.60

I. J. RESSEL
BUCURESCI

Str. Carol No. 14
cel mai mare depozit de

**Mașini
de cusut**

înzestrate cu apa-
ratul de brodat, a-
vând mers ușor și

iute prin noua invențiune patentată și fără
sgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezentant al renumitelor fabrici de automobile
«de Dion Bouton» și biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat ori-ce
sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE
și AUTOMOBILE, precum și pentru arămuit
nichelat și emailat.

SĂBII se nichelează cu prețuri reduse. — Atelier
special pentru colțuit, gravat, plisat, soleil și evantail.

Magazinul General de Muzică

LA HARPA

București, Strada Colței No. 5

Cel mai mare depozit de

**Gramofone
amer'cane**

cu renumita marcă «The Har», și

◆ INSTRUMENTE MUSICALE ◆

Prețurile cele mai reduse

— Cataloage gratis —

CAȘTIG MARE

Reprezentanți capabili, func-
ționari, etc., își pot dobândi
un frumos câștig accesoriu,
scriind:

Agentiei de Publicitate „Presa“ București
pentru S. B. No. 20.

Către cititori

Anunțăm pe cititorii noștri că
vom publica bucuros ori-ce ar-
ticole interesante privitoare la
călătorii sau vinători, în țară
sau străinătate, ce ne vor fi tri-
mise.

Articolele, scrise pe o singură
parte a hârtiei, în scrisori fran-
cate, vor fi adresate redacți-
unei «Ziarului Călătorilor», str.
Brezoianu 11, București.

MARELE MAGAZIN DE ARME

București B. D. ZISMAN Suc. Craiova
Cal. Victoriei, 44 St. Unirii 48

Furnisor al Curții Regale

are onoare a aduce la cunoștința Onor. sale cliențele din toată
țara, că a înființat în magazinul său o secțiune specia de

PUȘTI pentru pădurari

lucrate special pentru acest magazin și fiind de o construcție
solidă și

— PREȚURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230.—Pușcă cu capsă, cu o țevă, lei	15
Model No. 285.—Pușcă cu capsă, cu două țevi, solidă, reco-
mandabilă, lei	30
Model No. 236.—Pușcă cu capsă, cu două țevi, oțelurile înainte
foarte solidă, funcționare admirabilă, model f. recomand.	40
Model No. 133.—Pușcă foc central, cu o țevă, sistem «Mau-
ser», cal. 12 sau 16, robustă, recomandabilă, lei	30
Model No. 101.—Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau
16, cheia de deschidere între cocoase, cocoasele punen-
du-se singure la piedica de siguranță, m. solid, lei	55
Model No. 1103.—Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12
sau 16, cheia de deschidere între cocoase, cocoasele pu-
nându-se singure la piedica de siguranță, oțelurile înainte
(armă de reclamă a magazinului), pușcă recomand., lei	65

Prețurile sunt reduse, fixe și se înțeleg numai cu bani gata.—Ex-
pedițiuni în toată țara.—Comandele se efectuează în ziua primirei.

Reclama este sufletul comerțului

Dacă voiți să CÂȘTIGAȚI O AVERE COLOSALA?

Grăbiți-vă de a vă abona la ziarul

UNIVERSUL

Cel mai răspândit din întreaga țară

Cel mai bine informat și cel mai în corent cu întreaga mișcare politică, economică și financiară din țară și din străinătate.

Care are corespondenți speciali în: Paris, Berlin, Londra, Viena, Budapesta, Roma, Sofia, Constantinopol, etc.

◇◇◇◇◇ **Singurul ziar independent și impartial** ◇◇◇◇◇

Cu începere de la 1 Mai 1907, ziarul „UNIVERSUL” dă următoarele însemnate premii la abonații săi:

1) Un mare premiu de **1200 lei.** 2) 2 premii de câte **250 lei.** 3) Trei lozuri întregi ale Loteriei de Stat Român purtând No. 52.583, 52.594, 52.599. 4) 5 premii de câte **100 lei.** 5) Patru premii de câte **40 lei.** 6) 10 abonamente pe un an la „Universul” **180 lei.** 7) 10 abonamente pe 6 luni **91,50.** 8) 10 abonamente pe 6 luni **46,50.**

In cazul cel mai norocos se poate câștiga

900,000 LEI

ast-fel că se pot cumpăra Palate și Moșii.

Cu nimic se poate câștiga o avere enormă!

— UNIVERSUL pregătește frumoase surprize numeroșilor săi cititori —

Pe lângă acestea abonații vor mai primi gratis un frumos roman intitulat

Răzbunătorul sau Vendetele Corsicane

Tipărit inadins pentru abonații ziarului „Universul”.

De asemenea toți abonații primesc gratuit «Universal Literar» ziar săptămânal, care conține, pe lângă o bogată materie literară și o frumoasă ilustrație în culori.

Abonamentele la UNIVERSUL sunt excepțional de ieftine:

Pentru un an lei 18, Pentru 6 luni lei 9,15. Pentru 3 luni 4,65

Abonații, spre a participa la tragerea premiilor de mai sus vor primi: Pentru un an 25 bonuri de premii. Pentru șase luni 10 bonuri de premii. Pentru trei luni 3 bonuri de premii.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL ÎNTÂMLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Lei 5. — pe an în toată țara
« 2.60 « 1/2 « « «

Redacția și Administrația :
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
apare o dată pe săptămână
— MARȚEA —

ABONAMENT

— LA —

„Ziarul Călătoriilor”

Pentru 1 an 5 lei

Pentru 6 luni lei 2.60

Asaltul unui sat negru

Un trib de negri africani a atacat de curând și a jefuit un post de soldați senegalez, pierdut între lacul Tschad și țara Socoto.

Maî mulți soldați fuseseră uciși, și o expediție porni fără întârziere contra negrilor spre a-i pedepsi.

Iată povestirea acestei expediții făcută de un martor ocular:

Stelele se stingeau una câte una în înălțimile cerești, care deveneau încetul cu încetul albastre; în câmp, aurora își arătase primele sale raze, desemnând cu precizie siluetele arborilor.

Colonelul dădu ordin să se sune deșteptarea.

Atunci sub adăposturile de frunze, care fuseseră construite în grabă, cu o zi mai înainte, începu o adevărată mișcare de umbre tăcute.

Vocea ascuțită și zgomotoasă a sacalilor nu se mai auzi.

Cămilele și măgarii începură a fi încărcăți cu poveri.

Fie-care soldat își șterse bine pușca și o unse cu unt-de-lemn.

După aceea se servi cina de dimineață, porțiile fură duble, ca într-o zi solemnă.

Colonelul dădu ordin de plecare, și trupa intră în pădurea stufoasă, care desparte ținutul Salenn, țara regelui aliat Guendel, de Ripp, teritoriul lui Saer-Maty, împotriva căruia mergeam acum.

Copacii fuseseră abătuși în mijlocul drumului, pentru a ne tăia calea, și picioarele ni se împiedecă mereu în liane și în ramuri. Cu toate acestea înaintam mereu, e adevărat că oare-care dezordine domnea printre noi, dar alt-fel ne ar fi fost cu neputință să mergem înainte.

Acuma se făcuse ziua bine; se lumina dintr-o dată, fără acea progresie lentă a crepusculilor europene.

În sfârșit ajunserăm într-un loc deschis și colonelul dădu ordin de popas, pentru a se reforma coloana.

Caschetele noastre începuseră să se înfierbânte sub razele arzătoare ale soarelui, când la cel-alt capăt al câmpiei zărirăm câți-va cavaleri, cari stăteau nemîșcați pe cai lor, făcându-și impresia unor adevărate statui.

Cei mai buni trăgaci ai noștri înge-nunchiară, și gloanțele porniră; dar cavalerii păstrară aceiași liniște și nemișcare admirabilă.

— Șarjați!

Era comanda căpitanului. Spahii ple-cară într-o cavalcadă iresistibilă. Sub picioarele cailor pământul tremură; săbiile scânteieară la soare.

Atunci cavalerii se retraseră încetișor în pădure.

Colonelul dădu un ordin, cu voce scurtă; un tun intră în acțiune, trimi-tând câte-va bombe. Strigăte de durere și zgomotul unei fugi grăbite ajunseră până la noi.

— Înainte! se auzi comanda.

Prin foc și sabie

Intrăram din nou în pădure. La o distanță de câți-va pași, era un biet cal, răsturnat peste stăpânul său mort. Dar n'aveam vreme acum să ne ocupăm de așa ceva.

Mergeam înainte cu o vigoare pe care nu ne-o cunoscusem până atunci, entu-ziasmați de comanda șefilor; mergeam înainte, cu toate că ramuri numeroase ne închideau calea, cu toate că înce-puse să ne ardă dureros razele soarelui.

Maî departe, în câmpie, sease miș de cavaleri ne așteptau cu eroism, înaintea unei puternice «tata»—fortăreață de pămînt, — întărită cu lemne și cu pietriș.

Atunci, ne-am împărțit în grupe pen-tru a începe focul.

Acolo, departe, înaintea noastră, caii se împiedecă, se clătinau și cădeau împreună cu cavalerii. Puștile ne ardeau degetele. De praf de pușcă și de prea intensă căldură solară aproape nici nu mai vedeam.

Gloanțele dușmane ajungeau până la picioarele noastre, și se pierdeau fără nici un efect.

Comenzile se succedau una după alta scurte, repezi.

— Înainte!

— Stați!

— Foc de secție! Trageți!

— La patru sute de metri, ochiți!

— Atențiune! Foc! Încărcați!

Din toate părțile orizontului, flacări se urcau în spre albastrul cerului. Dușmanii incendiaseră pădurea; sperau, fără îndoială, să ascundă mișcarea înconjurătoare a cavaleriei lor.

Vulturi mari planau deasupra noastră, umplând văzduhul de strigăte stridente.

Așezați în «carré», trăgeam mereu asupra gramezii războinicilor, cari păreau că voesc cu ori-ce preț să împiedece asaltul fortăreței; unii dintre ei văzând insuficiența puștilor de piatră pe care le aveau, dădeau drumul cailor în spre noi, cu o repeziciune vertiginoasă, cu un dis-preț absolut al ori-cărei primejdii. După ceși descărcau armele, se întorceau din nou la locurile lor.

Apoi de-odată, ca și când ar fi fost

cuprinși de o panică nebună, cavalerii lui Saer-Maty luară fuga, trecură pe lângă sat, pe care îl incendiară, și dis-părură înfundându-se în pădure.

Baionetele la arme

Colonelul dădu ordin de asalt. De alt-fel puternica fortăreață era acum ușor de cucerit, pentru că nu mai era apărată de cât numai de câți-va îndărăt-nici.

După asalt, ne-am oprit în câmpul de bătae să facem bilanțul situației.

Cavalerii senegalezii înmormântară câți-va din ai lor, și un singur alb, un sâr-man caporal.

Printre noi erau vre-o două-spre-zece răniți; mai mult de șeaze sute de cavaleri ai lui Saer-Maty dormeau, întinși în câmpie, somnul de veci.

Stoluri de vulturi se coboriseră și cio-curile lor sinistre începuseră a lucra.

Cavalerii lui Guendel dansară toată ziua și prădară fortăreața ca niște ade-vărați vandali.

Și pe când dinșii își celebrau ast-fel victoria, eu vizitam satul cucerit.

Ce oribile viziuni!

Cum aş putea să uit vre-odată fe-meele aceia negre, pe care am văzut-o întinsă moartă, înclătându-și gura de perete, într-un spazm suprem, și purtând în spate un copilăș rănit, care scotea niște strigăte sfâșietoare.

Un negru se apropie și-l zdrobi cra-niul cu patul puștei.

M'am îndreptat plin de indignare spre soldatul barbar. Dar dânsul liniștit, su-răzător, își ridică mâna spre cerul al-bastru, pe întinderea căruia zburau păs-erile de pradă.

Am înțeles că fără actul brutal care se îndeplinise în țara mea, copilul ar fi fost sfîșiat de viu de ghiarele sinistre ale vulturilor.

Când înopță, pădurile ardeau încă, și un miros greoi de carne prăjită ajungea până la noi.

În noaptea aceea am fost de gardă. Va! ce noapte!

Când închideam puțin ochii, mi se părea că văd păsările de pradă abătân-du-se asupra mea.

Cu câtă bucurie am auzit a doua zi dimineața ordinul de plecare! Ne de-părtam în sfârșit de acele priveriști așa de groaznice. Mai bine ori-ce oboseală, ori-ce chinuri, de cât cadavrele acelea roase de vulturi, pe care le aveam me-reu în fața noastră!

Rafael C.

BĂILE RUSEȘTI

Sfântul Andrei—care a introdus evan-ghelia la slavii—zicea credincioșilor săi când s'a întors la Roma:

«Am văzut că slavii au obiceiul d'a

mult la suma pe care o primea drept plată a ostenelelor sale și nu făcea nimic care să mă supere.

Intr-o seară, după o zi întreagă petrecută în niște locuri mlăștinoase, am ajuns într'un luminiș al pădurei.

Locul era foarte bizar și sălbatic. În mijlocul lianelor învolvurate și a erburilor înalte care se încurcau între ele, printre trunchiurile negre ale deodariilor, se ridicau ruinele unei vechi pagode.

Maî rămăsese în picioare doar câteva coloane și o parte din zid. Un aspect foarte bizar aveau statuetele reprezentând diferite animale, care rămăsese aproape toate neatînse.

Erau niște zei monștruoși ca capetele de elefant, cu brațele multiple și încurcate. Între apărătorii rupți, se îndoaiau niște trompe gigantice.

Erau și capete de maimuțe cynocefale, de leoparzi, de tauri... Erau bestii fără nume, dragoni care păreau împrumutați din mitologia chineză, figuri hidoase, târătoare care își deschideau largi gurile lor de piatră.

În mijlocul pagodei, pe un soclu învadat acum de erburile, era o statueta mai mică, reprezentând o zeiță. Ochiul ei era zugrăvit și se vedea locul pietrelor scumpe care l'ornaseră odinioară.

În mijlocul frunței nămaî strălucea un superb zmarald, pe care timpul și mâna devastatoare a omului îl cruțaseră.

Când am intrat, un șarpe mare era incolăcit la picioarele statuetei. Neagra reptilă și-a ridicat capul amenințător și a dispărut într-o gaură sub soclu.

Insera și ne așezărăm corturile. Am cinat în tăcere.

Nu știu, era singurătatea locului pricina sau oboeala orî influența periculoasă a frigurilor, dar știu că vorbeam foarte puțin și nu dădeam de loc atenție vorbelor metişului Wai-Lah, care povestea nu știu ce despre niște fiare teribile și ne asigura că în noaptea aceea trebuia să se stea de gardă mai serios.

Noi am ris de vorbele lui și l'am trimis să-și vadă de oamenii, asigurându-l că vom dubla sentinelele.

De o dată atenția ne fu atrasă de un spectacol neprevăzut.

Indigenii se apropiau de templu cântând. Ei țineau în mâini niște coroane murle de narcise, pe care le depuseră într'un mod solemn la picioarele micilor statuete.

Apoi toți ingenuchiară, prosternându-se, afară de unul care rămase în picioare și adresă zeilor un fel de rugăciune, pe un ton de melopee plângătoare.

După aceea ingenuche și dînsul și-și ridică mâinele în spre ceruri.

Wai-Lah trecea atunci pe acolo și se opri nemulțumit.

Apoi scoțând de la cingătoare un cuțit care nu-l părăsea nici o dată, urcă în fugă treptele pagodei, înaintă spre statuete și cu vârful cuțitului scoase piatra de zmarald care mai rămăsese.

Indigenii începură să scoată niște strigăte desperate. Dar Wai-Lah nu admitea nici cea mai mică observație din partea inferiorilor; el se întoarse spre dînsii amenințător.

Se vede însă că sacrilegiul pe care îl săvârșise era foarte mare, căci liniștea nu se restabili de cât după interveția mea.

Wai-Lah merita o pedeapsă pentru provocarea acestei dezordini. I-am spus că din pricina animalelor sălbatice care mișunau prin împrejurime, va sta și dînsul de pază în noaptea aceea. S'a îndepărtat mormăind, după ce avusese grije să ascundă în buzunar piatra prețioasă.

Când am trecut din nou prin fața pagodei, am aruncat involuntar o privire asupra statuetei.

Era o iluzie?... Dar mi s'a părut că statuia se mărise. Fără a da mare importanță acestui fapt, m'am reîntors spre tovarășii mei.

— Imi parî cam agitat astă-seară, m'î zise doctorul, după ce m'î privise un moment. Ar trebui să iei un praf de chinină; seprea poate ca preumblarea pe care am făcut-o astă-zi prin mlăștină, să fi lăsat vre-o urmă... Știu că frigurile acestea sunt foarte periculoase.

— Cel mai bun leac împotriva trigurilor este somnul, îmi răspunse el; mor de somn.

— Dacă-i așa, du-te de te culcă; de alt-fel, noi însuși îți vom da exemplul.

— Un moment. Mă duc să postez oamenii de gardă, și mă reîntorc îndată.

— Hola! Wai Lah! Calauza apărui în fruntea oamenilor săi. Era înarmat până în dinți.

Am pus sentinelele pe la locul lor, și m'am oprit un moment singur cu Wai-Lah, spunându-i:

— Veghează bine. S'ar putea prea bine să avem niște vizitatori nocturni. Părțile acestea imi par frecventate de pachiderme.

Poate că vin pe aici, la adăpat, în toate nopțile.

— Dacă nu-ți vei face serviciul în coștiță, mâine îți voi lua smaraldul pe care l'ai furat din templu.

— Stăpânul poate să fie liniștit, imi răspunse dînsul. Când Wai-Lah veghează, tot pământul poate să se odhnească fără teamă.

Când m'am reîntors lângă tovarășii mei, înoptase bine. Domnea o tăcere adâncă; auzeam respirația liniștită a oamenilor adormiți. În umbra deasă, statuetele pagodei își profilau formele lor vagi și albe. M'am culcat, și am fost cuprins îndată de un somn greu.

— Hillo!.. ho!..

— Ho!.. ho!..

Chemarea monotonă a sentinelelor, mă deșteptă.

Fără îndoială, trebuia să fie târziu. În cort era o căldură de nesuferit. Parfumul florilor câmpiei ajungea până la

mine, de-o dată cu nu știu ce suflare grea, care părea că vine din spre mlăștină. Într'un colț al cortului, un țânțar nu se mai astâmpăra. De afară, se auzea strigătul unei insecte de noapte, pe care n'o cunoșteam.

Imi era cu neputință să mă adorm. Aș fi voit să mă scol, dar nu știu ce forță invizibilă mă ținea ținut pe loc. Mi se părea că am dormit secole întregi, și că noaptea nu se va mai sfârși nici o dată. Eram deștept, și aveam senzații de vis.

— Hillo!.. ho!.. ești deștept frate?

— Deștept!.. Hillo!.. ho!..

— Ho!..

Ecoul acestor voci îndepărtate se stinsese în noapte.

O liniște complectă domnea în jurul meu. Auzeam suflarea greoaie a acelora care dormeau prin corturile vecine.

Din când în când, unul dintre ei, pronunța prin vis câte-va cuvinte incoherente.

Un cal necheză. Din fundul pădurei veni chemarea disperată a unei antilope gonită de un dușman mai puternic. Departe, foarte departe, de cealaltă parte a fluviului, tigrii miorlăiau.

... Cât timp trecuse oare de când mă deșteptasem? N'aș putea s'o spun. Nu mai auzeam nimica. Nu știu cum am reușit să deschid fereastra cortului, nici pentru ce eram acum în picioare, și priveam ast-fel afară.

Luna strălucea. Lumina sa albastră scaldă arborii mari ai pădurei, lianele învolvurate, erburile înalte și pătrundea până în profunzimile umbrei.

O tăcere misterioasă plana în spațiu. Imi auziam lămurit bătăile violente ale inimii. Pagoda licărea într'un mod bizar.

De ce mă sculasem?... Aveam impresia că se pregătea ceva spaimăntător. Privirile mi se îndreptară din nou în spre templu. Primul lucru pe care l'am observat, a fost statueta zeiței.

Nu era o iluzie; statuia aceasta se mărise foarte mult. Avea acum aproape statura unei femei. Ochiul ei zugrăvit licărea ca fosforul. Privia fix în noapte.

Nu dorm și nici nu visez; nu ved nimic alt-ceva anormal în jurul meu. Sunt în coliba mea, lângă patul meu, lângă armele mele. În fața mea vedeam ultimele rămășițe ale focului pe care l'aprinsesem de cu seară. Dar de ce se stinsese focul?... Și mai cu seamă ce însemna liniștea aceea absolută?

În zadar căutam să deosebesc în umbră scânteerea puștelor sentinelelor. În zadar așteptam strigătele lor obișnuite.

De ce nu mă lătrau câinii? Ar fi trebuit să es, să fac un mic rond de inspecție. Ce forță nevăzută, ce putere gigantică mă ținut pe loc, împiedcându-mă de a mă mișca, și silindu-mă să văd?...

Eram sigur că sunt deștept. Nu putea să fie o halucinație sau un vis.

Și cu toate acestea, nu era cu putință

toată lumea știe că piatra este neînsușită.

Buzele statuetei se mișcaseră și toate celelalte zeițăi se deșteptau!..

Incetșor, cu o mișcare de reptile, marile trompe ale elefanților se desfășurară.

Blănușile cynocefalilor se zbârleau. O panteră căscă și se întinse. Labele se ridicau și unghiile se desemnau lămurit pe soclurile de piatră.

Voiam să strig. De ce pieptul meu refuza să scoată sunete?.. Nu puteam nici să mă mișc. Și cu toate acestea elefanții se ridicară.

Trupa monștrilor se îngrămădea acum pe treptele de marmură. Un suris plin de veselie rătașea pe buzele zeiței, care stătea mereu nemișcată.

În depătare, tigrii cari plângeau, tăcuseră; nu se auzea nici cel mai mic zgomot, nici cea mai ușoară tresărire.

Unul dintre elefanți a dat cel d'ntăiu semnalul și întreaga trupă a pornit la drum. Solul tremură în ritmul unor pași enormi.

În timpul acesta nimeni nu se deșteptase.

Două elefanți mergeau în frunte; veneau apoi taurii și maimuțele. Dragonii erau mai în urmă.

O lumină neînțeleasă inunda pagoda; zeița ridea mereu — un ris plin de cruzime.

Părea acum în adevăr o ființă vie; părul îi atârna pe spate; în locul zmaraldului zmuls, strălucea o floare de sânge. Cu ochii ei de panteră răutăcioasă, privea trupa care dispărea.

Monștrii erau acum departe; abia dacă le mai auzeam zgomotul pașilor.

Tăcere. Luna se ascunse. În pagodă, lumina se stinsese. Noapte neagră. Nu mai vedeam nimic, nu mai auziam nimic. Trecură câte-va secunde, care mi se părură fără de sfârșit. Ce se petrecuse?.. Ce văzusem?..

— Noapte neagră. Tăcere. Visasem?

Un țipăt teribil de groază cutremură pădurea.

Am auzit bine zgomotul unei lupte, a unei fugi. În pagodă răsună un ris înăbușit.

Înima îmi bătea să-mi spargă pieptul. Un vâl îmi acoperi ochii. M'am clătinat, și am căzut zdrobit pe pat.

— Dar e cu neputință!.. Caii și-or fi rupt legăturile!..

— Nici câinii n'au lătrat!

— Și nimeni n'a văzut nimica!..

— Veniți!.. Veniți să vedeți!! Iată și aici niște arbori smulși.

— Hola!.. Namgay!.. Luați seama la cal!..

Acest zgomot de voci mă deșteptă, și mă făcu să sar în sus.

Cum se putea oare să fie ziua mare, și eu să nu mă fi deșteptat încă?

De o dată R., intră în cortul meu ca un nebun.

— Ah! îmi strigă dinsul, ce faci dra-

gul meu!.. Dormi?.. Visezi?.. Haide scoală-te o dată!.. N'auzi ce zgomot e afară?.. S'au petrecut astă noapte niște lucruri extra-ordinare!..

Memoria îmi reveni puțin câte puțin. Dar nu!.. Ce dobitocie!.. Acuma când lumina îmi năvălise în cort, înțelegeam bine că visasem.

— Cum, ești încă în pat?

De astă dată, intrase doctorul.

— Închipește-ți dragul meu, îmi zise dinsul!.. Am dormit alături de o trupă de elefanți.

Dintr'o săritură am fost în picioare; m'am îmbrăcat în cea mai mare grabă. După câte-va momente eram afară; prima mea privire a fost pentru statueta zeiței.

Nimic nu se schimbaseră; era aceeași statueta încă, în mijlocul celorlalte statui mari!.. Cum puteam oare să fiu așa de copilăros, în cât să cred într'un vis?..

— Uite!.. Vino să vezi! S'au dus cu toții să bea apă din fluviu! Ați mers pe aici.

Toate ramurile sunt rupte.

M'am dus într'acolo. Am examinat cu atenție pământul. Când am ridicat capul, doctorul observă că eram foarte palid.

— Ce monștri trebuie să fi fost!.. murmură dânsul. N'am văzut nici odată niște urme așa de adânci!.. A!.. Dar privește!.. S'ar face că aici e urma unui taur.

— Ei!.. exclamă R... Așa dar, am avut vizita unei întregi menagerii? Cum naiba de nu i-a simțit nimeni?..

Trebuia să vorbesc oare? Știam bine că tovarășii mei se înșală, că «alt-ceva» se petrecuse. Halucinația mea din timpul nopții nu putea să fie realitate. Și cu toate acestea, îmi aminteam bine.

M'am întors brusc. Patru oameni veneau în spre noi, purtând un corp neînsușit.

— Ce oroare! exclamă R...; avem și victime!..

— E Wai-Lah! zise unul dintre indigeni. L'am găsit lângă fluviu. Întreaga trupă a elefanților a trecut pe acolo.

Am ridicat mâna dreaptă a mortului, singura parte a corpului său care rămăsese nezdobită. Între degetele sale strânse, strălucea piatra de smarald. Am luat-o.

Am intrat în templu și am pus piatra prețioasă la locul ei, în pieptul statuetei.

— De ce nu păstrezi piatra aceasta? îmi zise doctorul. Trebuie să aibă oarecare valoare.

Am încercat s'o scot din nou, dar n'am mai putut. Doctorul s'a apropiat și el, a încercat s'o scoată cu cuțitul, dar toate eforturile i-au rămas zadarnice.

Am eșit din pagodă. Afară l'am găsit pe R... examinând cu atenție statueta.

— Am scăpat frumos, ne zise dânsul, trupa elefanților a venit până aproape. Privește statua aceasta. Are câte-va pete de sânge.

Era adevărat.

Am tăcut, și pentru ultima oară m'am întors spre mica zeiță din centrul pagodei.

Nu era de cât aceeași statueta de marmură, cu ochii zugrăviți, cu brațele rupte, cu o piatră prețioasă strălucind în mijlocul pieptului.

O săptămână întreagă am fost bolnav de friguri.

C. Arg.

MAȘTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Max și Sara ascultase imnul, uimiți de o primire atât de maestrosă.

Fără îndoială, o fată drăguță, pe care glonteau unu soldat a trântit-o la pământ, merită să stârnească cel mai mare interes; dar de aici până la aclamările acelea entuziaste, care nu i s'ar fi făcut nici unei suverane, era o distanță enormă.

Ce înseamnă acea imensă grămădire de lume?

Nu mai avură timpul să pue întrebări.

Rănită fu pornită înainte; muzica și poporul urmau de aproape.

Străbătura ast-fel mai multe străzi; trecătorii se opreau în loc, amestecându-se cu manifestanții, și strigând împreună cu ei:

— Trăiască Engleza!.. Trăiască Engleza!..

Aventura devenea oare-cum supărătoare.

Ajunseră ast-fel în fața unei case cu înfățișarea destul de frumoasă.

La intrare, stătea un om tinăr, îmbrăcat într'o lungă redingotă neagră.

Omul acesta pronunță câte-va cuvinte pe care străinii nu le putură înțelege.

Îndată, muzica și strânse acordurile și aclamările încetară.

Miss Violeta fu transportată înăuntru și tovarășii ei fură poștiți s'o urmeze.

— Dar acesta nu este un hotel! murmură romancierul.

Ducesa înălță din umeri.

— Fără îndoială că oamenii aceștia

nu te ai înțeles... Limba rusă are foarte multe greutăți de pronunție.

— Dar atunci, unde suntem?

— Să fim răbdători... Vom descoperi noi și enigma aceasta.

La urma urmei, ducesa avea dreptate. Max se lăsă în voia întâmplării, fără să-și mai chinuiască spiritul.

Pătrunseră cu toții într'un salon foarte bine mobilat; nu era de loc un salon de modă rusească... Te-ai fi crezut în plină Londră și ai fi jurat că mobilierul acela era comandat de la casa Mople, Silow & Comp.

În Franța, în Germania chiar, întâmplarea aceasta n'ar fi părut de loc extru-ordinară; dar în Rusia la Odesa, lucrurile se schimbău.

Sir John își scoase din nou carnetul, pentru a completa mai departe nota.

Max se apropie îndată de tovarăsa sa.

I se păru că paloarea rănitei crescuse, că fața ei era mult mai obosită.

El îl privi cu dragoste citindu-și neli-niștea în ochi, și murmură:

— Nu e nimica... Aș vrea să dorm puțin... Atâta tot.

Dar nu mai avură timp să schimbe aște cuvinte; o ușe se deschise încet, și un nou personaj apărură.

Era un om bine îmbrăcat; hainele sale păreau eșite din cel dintâi magazin din Piccadilly.

Primul în redingotă neagră se înclină și într-o englezească corectă, anunță:

— Domnul consul al Angliei.

— D. consul al Angliei!... exclamă rădătorii într'un glas.

Noul venit îi salută cu mâna:

— Dănsul în persoană... D. președinte al comitetului revoluționar nu v'a spus lucrul acesta?

Ori cât de mare era prezența lor de spirit obișnuită, nici Max Soleil, nici Sira, nu putură răspunde îndată.

Revoluționarul se întoarse spre ei și zise:

— Va va fi de-ajuns să ascultați pentru ca să înțelegeți... După aceea veți fi conduși la hotelul Petersburg, după dorința d-tră... Îmi pare rău că a trebuit să vă impun acest înconjur, dar este în joc viitorul unui popor, pe care tirania voește să-l zdrobească.

Apoi, întorcându-se din nou spre consul:

— Domnule, pe targa aceasta zace una dintre compatrioatele d-tale.

— În adevăr! exclamă gentilomul, cu interes.

— Da, da, afirmă Violeta. Eu sunt d-ra Violeta Fowler.

— Băgata domnișoară Violeta.

— Chiar dânsa.

Consulul avu o înclinare exagerată, care dovedea până la evidență cât de mare era respectul pe care dănsul îl acorda auzului.

Și revoluționarul, care băgase de seamă cât de mare fusese efectul provocat de numele fetei, continuă surâzând:

— E una dintre cele mai de seamă compatrioate a d-tră.

— Da, da, întări consulul.

— Foarte bine. Doamna aceasta care a întreprins o călătorie de plăcere în Rusia și care trebuia prin urmare să fie în paza populației și a autorităților, a fost rănită de către unul din acei mizerabili în solda tiraniei, care îndrăznesc să se numească soldați.

— A fost rănită de către un soldat?

— De către un lefegiu al călăului care se nu numește țar.

Consulul tresări.

— Domnule Varoff, zise dănsul, eu reprezint interesele comerciale ale unui stat amic, și cred că n'ar trebui să pronunțăm în fața mea cuvinte insultătoare la adresa guvernului.

Revoluționarul făcu un gest de aprobare, apoi continuă:

— Faptul însă, rămâne mereu același. O cetățeană engleză care, după cum ai recunoscut d-ta însuși, este o persoană considerabilă... a fost arestată de către soldații țarului, și rănită grav în urmă.

— Rănită grav?

— Un glonte i-a străbătut umărul. Acela care i-a dat lovitură, voia s'o ucidă.

Urmă o tăcere apăsătoare.

— În sfârșit, ce voiți să fac? întrebă consulul.

— Să aduc faptul la cunoștința guvernului patriei d-tale.

— Voi face-o cu toată plăcerea.

— Să-i atrag în același timp luarea aminte, că ar îmbrățișa cauza sfântă a civilizației dacă ar voi să intervină într'un mod energic pentru a face să înceteze pe viitor asemenea orori.

— Dar lucrul acesta este cu neputință. Ar fi un ultimatum, un «casus belli...» Putem cere numai, să ni se aducă scuze, să ni se plătească o indemnizare.

Varoff răspunse cu oare-care supărare:

— Nu poate fi nici un «casus belli», când o țară este atât de divizată, cum este astăzi Rusia. Autocrația nu va mai putea să continue multă vreme războiul. Oțerim Angliei posibilitatea unuia dintre cele mai strălucitoare succese diplomatice...

«Lucrăm ast-fel, pentru că știu bine, suntem convinși, că ori-ce înfrângere pe care ar suferi-o actualul guvern rus, nu va putea să fie de cât în folosul cauzei sfinte a revoluției.

Uimitoarea stare de suflet a apostolilor revoluției slave apărea întreagă în cinizmul acestei declarații.

Consulul înțelese că ar fi fost zadarnic să mai stăruiască; pentru a scăpa din încurcătură, trebuia să se prefacă a ceda.

— Ei bine, domnule Varoff, zise dănsul, cred că ai dreptate, și voi telegrafia îndată pentru a-ți satisface dorința.

— Fără întârziere?

— Fără.

— Vă voi rămânea îndatorat, și întreg comitetul va fi recunoscător An-

gliei... Un singur lucru vrem să-l mai observați. D-ra Fowler, rănită de către soldații autocrației, este îngrijită cu cea mai deosebită atenție la Odesa, de către revoluționari. Este aici o antiteză, dem-nă să atragă atenția oamenilor de stat. Revoluțiunea protectoare a străinilor maltratați de guvern.

— E foarte drept.

Voi semnala această observație.

— Sunt fericit. Dar aș voi ca afacerea aceasta să fie luată în considerare mai înainte de vindecarea d-rei... Căci, pe urmă...

— Domnule Varoff, ești un diplomat foarte abil... Ne-am înțeles.

Președintele comitetului revoluționar făcu un semn; mușic, care pînă atunci stătuseră nemișcați, ridicară targa și se îndreptară spre ușă.

Consulul întrebă:

— Vă rog să mă ertați, doamnelor și domnilor, dar aș voi să știu unde sunteți hotărâți să trageți.

— La hotelul Petersburg, răspunse Max, observînd în tonul consulului un gând ascuns.

— Vă mulțumesc.

Și surizînd, se adresă d-lui Varoff, care se opri, bănuitor:

— După ce voi fi lăsat tinereț mele compatriote timpul necesar spre a se odihni, mă voi duce să vă pui câte-va întrebări, pentru a afla de la dînsa aventura, mai în amănunțime...

Și cu un accent foarte politicos, dar hotărît, adăugă:

— Ca și d-ta, scumpe domnule, doresc din toată inima izbănda ideilor pe care le reprezint. Dar mi-ar părea foarte rău să ved agra-vându-se situația compatrioatei mele, pentru izbănda cauzei... Voi trimite îndată medicul consulatului, pentru ca biata rănită să primească toate îngrijirile pe care le reclamă starea ei. Eșiră cu toții.

Peste două-zeci de minunate ajun-geau la hotelul Petersburg, și Violeta, peste măsură de obosită, fu instalată într-o cameră luminoasă, care avea vederea pe bulevard.

Călătoria pe calea ferată, preumblarea prin oraș, strigătele mulțimei, îi sleiseră toate puterile.

Roșiata îi acoperia obraji și se vedea bine că era sgduită de friguri. Ea închise ochii aproape îndată, și adormi adînc; era un somn greu, întrerupt de tresăriri violente, de vorbe fără șir.

CAP. VIII

Abia pe la orele patru își mai reveni puțin Violeta în fire; eși oare-cum din acea lăncezeală care îi neli-niștea așa de mult prietenii.

Toți respirară ușurați, crezând perico-lul îolăturat.

Biata fată se silea de altminteri să fi cât putea mai surâzătoare. Ea glumea p-socoteala lui Max, întrebându-l de c-

avea o figură atât de obosită, și o privire atât de rătăcită.

Dar ironia sa era așa de dulce, în cât devenea o mângâiere.

Sara și romancierul stăteau lângă dâns, amenințând-o din când în când cu degetul, pentru a o opri să ia și dânsa parte la conversația generală.

În cel-alt capăt al odăei, cu privirea

vagă, dusă într'aiurea, fredona pe o arie imaginară, eșită din creierul ei bolnav, o melodie tristă, un fel de romanță desolată, plângătoare :

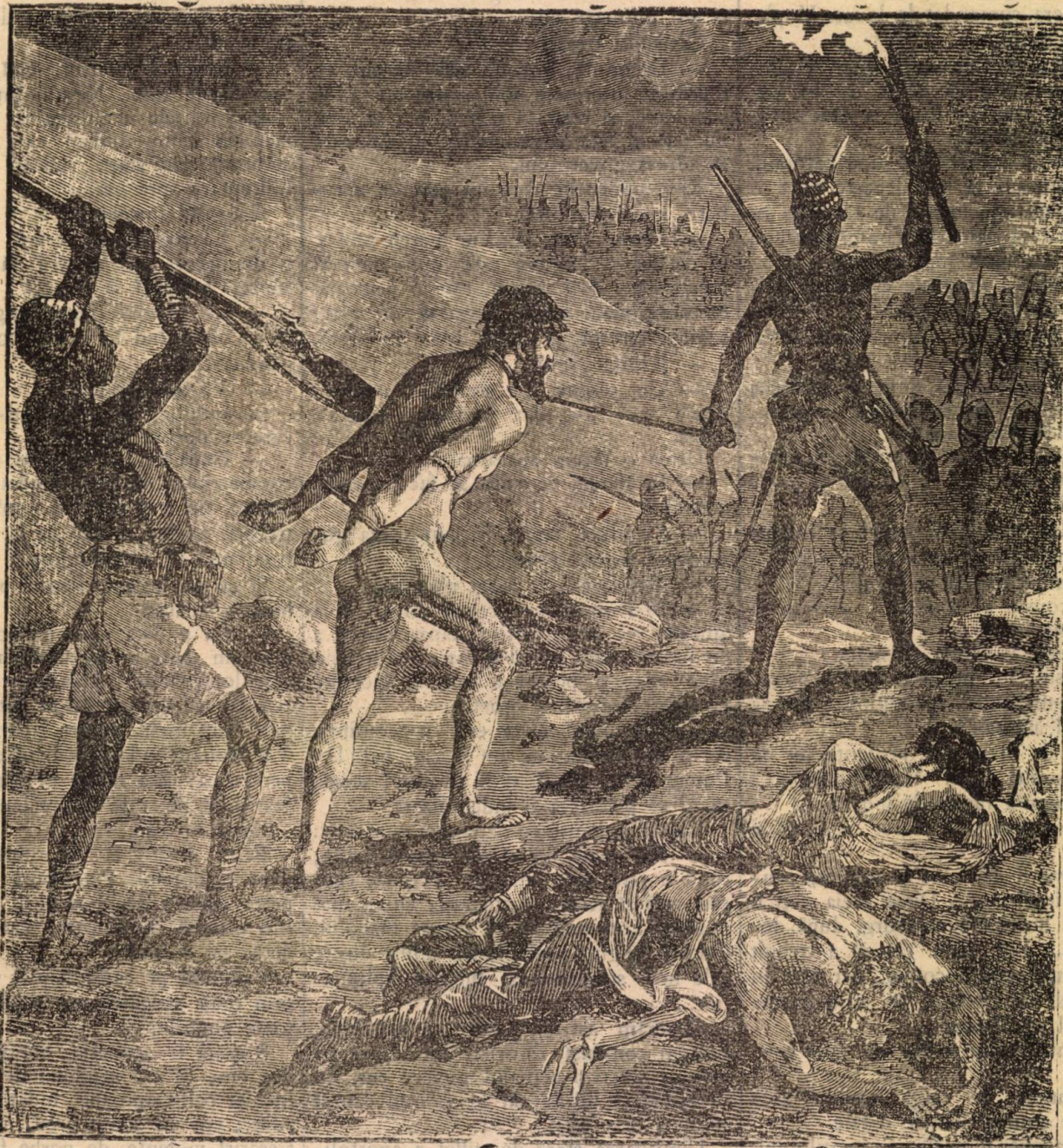
Numai a zeilor răzbunare
A aruncat omul pe pământ.
Un exil din ceruri este viața sa,
O viață de mizerii, o viață de durere !
Sunt negre toate ! Toate triste sunc !
Numai a zeilor răzbunare

A aruncat omul pe pământ.
Un exil din ceruri este viața sa,
O viață de mizerii, o viață de durere !
În lacrimi

Toate se sfârșesc,
Și toate sunt c'un rămas bun.
Se sting părinții noștri...

Rămas bun !
Amorul, viața, patim',
Lacrimi...

Rămas bun !
(Va urma)

Cu totul gol, fu silit să urmeze detașamentul.

O MASACRARE ÎN AFRICA

O moarte destul de dureroasă s'a întâmplat pe coasta occidentală a Africei cunoscută sub numele de Coasta de Aur din cauza bogățiilor minerale. Nu trecuse de cât câte-va luni de când d. Prast

plecase pentru Elmina unde d. Brun îi promisese sprijinul său. În drumul lui, Prast luase cu el ca tovarăș pe d-nul Lonchies de Veuve. După câte-va zile de la sosire, d. Brun muri de un acces de febră ; și acum aflăm că a murit și tinărul Veuve despre care d. Prast zice :
«Nu ți-am scris de multă vreme, căci

am avut multe de făcut până acum. Sărmanul meu amic Veuve a murit pe brațele mele la 16 Iulie într'un teribil acces de febră. Pierderea lui m'a desesperat, căci găsisem în el pe cel mai bun tovarăș și în același timp un om de toată încrederea.

«Poimâine seară mă duc în Coumassie

și voi sta acolo câte-va zile ca să-mi tranșez afacerile mele viitoare și în urmăplec în Europa. Voi fi lângă d-ta peste două luni și jumătate și-mi voi procura — fie din Franța, fie din Anglia — măr-fu-ile necesare pentru întreprinderea mea comercială.»

Din aceste rânduri se vede că d-nul Prast nu se descurajază. Totuși la ce moarte a trebuit să asiste!! Erau zece europeni în Elmina acum șase luni. Cinci din ei sunt morți, dintre care trei din ei chiar în prima lună a sosirii lor.

Întreaga ceată din expediția lui Bonnat s'a stins: a venit întâi Georges Bazin, Edmond Mausy, Bonnat el însuși și în urmă Brün cu care s'a închis întreaga listă funebră.

Astăzi vom vorbi aci despre această nenorocită expediție. Am la mine întreaga corespondență, toate manuscrisele acestui celebru călător și mă voi servi de ele pentru a descri ceva din zbuciumul acestei vieți. Voi vorbi despre arestarea lui Bonnat și de către Așantienii

Bonnat și cei două tovarăși ai lui, mulatrii Becroff și Medau, făceau comerț în satul Hô unde era o misiune protestantă. Era la 27 Iunie 1869. Fel de fel de svonuri cari de cari mai grozave veneau despre Așantienii cari năvăleau în cetate. Bonnat află la un moment dat că misionarii fugiseră și atunci el fugi cu cei două oameni ai lui acolo, cu gândul că va fi în mai multă siguranță în acest loc afară din oraș și unde locuitorii sunt mai liniștiți fiind-că a trăit misionarii în mijlocul lor.

La orele patru după amiază, ei auziră tam-tamul de război și câte-va arme cari se descărcau. Bonnat nu-i venea să creadă că ar putea fi un atac în toată regula, totuși luându-și revolverul într-o mână și arma în cea-laltă și fiind urmat de Becroff, înaintează în direcția de unde venea sgomotul.

Ajungând aproape de bisericuță el zări aproape de o plantațiune de cafea două mari umbrele de război. Nu mai era nici o îndoială: era armata lui Așantis. El se întoarse înapoi, dar văzu la sud creasta munților Adagli acoperită toată de numeroși negri, cari înaintau cu pași mărunți și cu arma în mână. Tremurând, el intră în casă și cade pe un scaun. În acest moment a și început să se audă înpușcăturile în direcțiunea satului.

Tocmai acum Bonnat își dădu seama de toată grozavia situației, dar vai! acumă era prea târziu. Ca să mai fugă era ceva cu totul imposibil și de aceea și Bonnat începu să se închine și rămase locului.

Așantienii înaintau în rânduri strânse, cu arma în mână și cei trei nenorociți din cameră vedeau cu mare groază figurile înfrorătoare de tigri ale Așantienilor cari veneau gâfâind. Instinctiv Bonnat închise geamurile și ușa.

Trecură câte-va secunde — acelea cari

nu le poți uita nici odată — și o tăcere de ghiață domii, care tăcere era întreruptă numai de sgomotele de afară ale Așantienilor. D'odată s'auzi sgomotul unei arme și un glon străbătu perdelele, trecu prin cei trei tovarăși fără să-i atingă și ajunse în zidul din fața ferestrei.

Acest atac aduse prezența de spirit în inima lui Bonnat. Fără să mai stea pe gânduri, el deschise ușa și ferestrele și făcu semn grozavilor negri să se apropie, cu toate că armele lor șuerău.

Pentru un moment Așantienii ezitară.

Bonnat văzând că negrii nu vor să înainteze, își luă revolverul și-l întinse spre ei.

Căți-va din negri rupseră rîndurile și înaintară tot cu arma la ochi și cu mâna pe coș. Bonnat sta liniștit în dreptul ferestrei. Groaznicii negrii înaintau în rînduri restrânse și ajunseră la căți-va pași de a.l.b. Uul din ei îi smulse cu furie revolverul din mână. Imediat după aceasta vre-o zece negrii săriră pe fereastră și casa întreagă fu coprinsă. Bonnat fu aruncat la pământ și i se trecu o funie pe după gât. Așa legat el fu tîrit în direcțiunea capelei unde era șeful Așantienilor sub marea lui umbrelă.

Îndată ce fu adus aci, i se smulse imediat hainele după el și-l lăsară gol. După aceasta îi legară mâinile la spate și-l dădură pe mână a trei sau patru bașibuzuci din ceată, care-l conduseră în lovitură teribilă în fața capelei.

Uul din sbiri cari loveau, văzu la unul din degete un inel care strălucea puternic. Era o amintire prețioasă: inelul de căsătorie al mamei lui. Sbirii vor să l ia, dar inelul rezistă, degetul se umflă și atunci negrii îl scot cu carne cu tot. Negrii lovind mereu pe prizonier îl făcură să fugă în direcțiunea Haulu.

La câte-va sute de pași Bonnat văzu o adunare de femei, de tineri și de sclavi cari — la apropierea lui — începură să vocifereze cu toții.

Aci erau vre-o 80 de persoane cari duceau în coșuri proviziuni și b gaze destinate armatei. Cei mai furioși din cei adunați înaintară și ei ca să lovească pe prizonier. Unul îi dădu o palmă, un altul un pumn. Un altul îl apucă de gât ca să-l sugrume și fu oprit de un păzitor.

Bonnat ajunse în chipul acesta pînă în mijlocul grupului de oameni; un tînăr s'apropie de el, ridică arma și îl lovi cu patul armei în falcă. Nenorocitul crezu că-a zburat falca; însă spre norocul lui s'alese numai cu o rană grozavă din care sângele curgea în abundență. În acest moment începu în spre sat o nouă serie de înpușcături. Un tînăr rînit la buze inferioare venea și el nebun în spre nefericitul Bonnat ca să-l zdrobească, dar fu oprit pe loc de păzitor. După aceasta prizonierul fu trîntit la pământ și i se legară picioarele. El stătu cât-va timp în această pozițiune, când d'odată văzu pe

Becroff și pe Medan cari veneau goi și bătuți. Ei aveau mâinile de asemenea legate la spate. Întreaga lor înfățișare era ceva cu totul de plins. Capetele le erau sîngerate și lovite de gloanțe. Becroff era cu ochiul și partea stîngă a obrazului coagulate de sînge și tot așa și cea mai mare parte din corp. Medan nenorocitul însă, era plin de sînge din creștet pînă în tălpi.

Acești nenorociți fură aduși lângă șeful lor și fură legați toți cu aceeași funie. Așantienii începură atunci să-l întrebe dacă mai erau albi în misiune și alte chestiuni. Ei voiau să știe dacă Dompré era la Hô. Captivii îi asigurară că nu știa nimic, că ei nu erau Engleji și nici niște vrăjmași ai Așantienilor. Ne știind limba indigenă, spuneau toate acestea negrilor prin semne; însă aceștia păreau a nu înțelege totul.

Captivii începură din nou să lovească în bieții nenorociți și atunci aceștia rămaseră pe deplin convinși că numai era nici un chip d'a scăpa cu viață.

— Amicii mei — zise Bonnat — să ne gândim la Dumnezeu și la viața viitoare, căci aci pe pământ nu mai avem nimic de sperat.

Aceste fură cele din urmă cuvinte care le mai putu adresa tovarășilor săi.

Cât-va timp după aceasta veni un negru, care deslegă picioarele lui Becroff și îl duse după niște grămezi de erbură la zece metri distanță de Bonnat. Un alt negru conduse pe Medan lângă cei-lalți doi. Bonnat înlănțuit cum era, privea cu niște ochi triști de tot pe cei-lalți doi tovarăși ai lui.

Un soldat ținând în mână un mare cuțit împărți în două cete pe curioșii cari se adunaseră. Ochii tuturor erau îndreptați spre cei două martiri.

Bonnat întoarse ochii pentru a nu vedea, dar câte-va secunde în urmă auzi un muget surd, asemănător unei vite care moare. Totul era sfârșit; cei două tovarăși erau morți și capetele lor se rostogoleau în sînge!!

Bonnat aștepta în zadar ca să-l vie și lui rîndul. Destinul hotărîse cu totul alt-fel. Culoarea pielii lui îi dădea privelegiul ca să fie executat într'un mod cu totul solemn. Cel puțin așa înțelegea el din vorbele care i le adresa paznicul lui. Un suris de dispreț fu singurul răspuns al lui Bonnat.

Crezînd că misionarul îl desprețuște prin surisul și privirea lui, gâdele luă o nouă funie și îi legă mâinile și mai tare.

După ce trecu o jumătate de oră de la execuțiunea tovarășilor săi, îi desfăcură picioarele și îl forțară să urmeze detașamentul care se puse în marș.

După ce făcură ca la o sută de metri, se opriră și legară pe captiv de un arbore. Armata o porni din nou la drum lăsînd pe misionar în paza a două soldați.

Nenorocitul prizonier fu apucat de niște dureri grozave. Strănsorea îi o-

prise circulația sângelui și mâinele i se umflaseră teribil. Atunci simți niște dureri teribile în umeri.

În curând durerile lui deveniră așa de teribile în cât începu să se rostogolească la pământ. Atunci el începu să învidieze soarta tovarășilor săi. După câte-va secunde o idee grăzavă îi veni în minte. Gândul de sinucidere îl cuprinse. Se gândi să-și sdrobească capul de o piatră. Unde își arunca privirile nu vedea nici o piatră și acesta fu singurul lucru care-l salva pentru un moment.

Unul din păzitorii lui avu în fine milă de el și îi dezlegă mâinile pînă în dreptul pumnilor. Pozițiunea lui deveni în chipul acesta puțin mai suportabilă.

După cât-va timp fu pornit din nou la drum. Un negru gonea pe prizonier de la spate și un altul mergea înaintea lui cu o torță în mână. Această cursă era un chin groznic. Lumina roșie a torței aprinse și fu-

mul ei, funia legată de gâtul misionarului de care trăgea negrul din față și funia din spatele prizonierului de care trăgea negrul din spatele lui, toate acestea făceau pe bietul Bonnat să-și piardă mințile de durere.

Acesta fu martirajul care îl îndură Bonnat și acest chin se prelungi mai multe luni, cât timp străbătură un drum desert lipit de apă și de lucrul de muncă. Ajunseră în fine într'un sat vecin de Cumassia — capitala ținutului așantian. — Aci protecțiunea regelui îl scăpa de chinurile grozave ale călăilor săi.

Englezii învingători îl puseră în libertate și fu dus în Europa. Aci fu în curând încercat de cele mai mari onoruri. Apoi se însură cu o fată tânără care îl iubea mult de tot și care îl așteptase timp de cinci ani de zile. El se retrase cu soția lui pe Coasta de Aur unde muri în tericire.

Un proiect electric umplu toată valea de lumină.

— Incetșor ! incetșor ! se auzi o voce greoaie, zăresc blestemata pluta.

— Departe ?

— Nu ; la o distanță de cinci-zeci de yarz.

— Stop !

Șalupa se apropie, și pluta fu legată solid de ea.

— Legați bine ! se auzi vocea șefului.

— Gata stăpâne !

— Foarte bine... Manevrați îndărăt.

Șalupa își relua din nou mersul, tirind pluta după dânsa.

După ce făcură vre-o sută-cinci-zeci de metri, se opriră din nou. Acum riul nu mai era închis de cataracta stâncoasă. Șalupa părăsise defileul plin de exalații de gaze otrăvitoare.

Începu din nou pădurea, cu vegetația ei bogată. Șalupa se apropie de țărm și au călăii ancora.

Cu cea mai mare băgare de seamă debarcară corpurile mereu inerte ale fugarilor.

— Nu sunt morți !

— Cred că nu !

— Ne-am fi pierdut prea mult timp !

— N'au respirat gazul de cât cel mult două momente.

— Și-atâta e destul de mult !... Ba chiar e prea mult !

— Dă-le !... Alții au scăpat cu viață după încercări mult mai grele. Să ne dăm toate silințele pentru a-i deștepta.

Toți prizonierii fură transportați în șalupă, care plecă din nou, lăsând pluta în urmă. În curând alergau cu toată viteza, îndreptându-se spre North-Point, unde-i aștepta Dick Seymour, dușmanul lor de moarte !

CAP. VII

Cu privire la acidul carbonic. — Grota căineului. — Redeschiderea. — Banditul Elek Seymour. — Mărturisirea. — Sirmama Jenny ! — Toți condamnați la moarte.

Acidul carbonic este un gaz universal răspândit în natură ; originea sa este foarte numeroasă.

Să cităm câte-va dintre ele.

Se știe mai întâi de toate că acidul carbonic rezultă din combustia directă a carbonului și a materiilor organice care conțin carbon.

Prin urmare nu există nici o combustie directă care să nu producă acid carbonic : de la izbucnirea vulcanului, pînă la flacăra chibritului.

Acidul carbonic se mai degajează și din calcinarea carbonatelor alcaline sau când aceste carbonatate sunt supuse la o reacțiune acidă.

Ast-fel se fabrică toate apele gazoase și mai cu seamă apa de Seltz.

Acidul carbonic mai este și produsul respirației animalelor, precum și al fermentațiilor alcoolice. Vulcanii produc enorme cantități de acid carbonic. În

ARCHIPELAGUL MONȘTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

Americanul rămase nemișcat.

Atunci Totor se repezi la miss Nelly și apucându-i mâna, strigă :

— Miss Nelly, miss Nelly !... Nu mă auzi ?..

Ca și fratele ei, tinăra fată rămase nemișcată. Un gând sinistru trecu prin mintea bietului tinăr :

— Dumnezeu !... oare nu sunt morți ? Dar nu poate muri cine-va așa, fără nici un singur strigăt de durere, fără nici un singur gemăt !..

«Să fie otrăviți oare ?.. Fructele acelea să fi fost otrăvitoare ?..

«Dar nu, nu se poate ; pentru că eu trăesc și nu simt nici cea mai mică durere.

«Atunci ce să fie ?..

Niște gaze otrăvitoare, poate, care se înalță din apa rădăului. Fierberea aceea înceată pe care o aud...

«Dar ce gaze să fie ?.. Poate să fie acid carbonic.

«Acidul carbonic, mai ușor de cât apa... mai greu de cât aerul... Da, așa trebuie să fie...

Pe când monologa ast-fel, parizianul ținea mereu mâna tinerei fete și stătea aplecată d'asupra ei. De o dată simți un miros curios ; atmosfera pe care o aspira deveni mai greoaie.

Apoi fu cuprins de o amețală neînțeleasă ; capul i se îngreuiă, urechile începură să-i vâje.

Și toate acestea repede ca fulgerul,

fără a-l lăsa timpul să cugete, să se miște, să provoace o reacțiune !.. Genunchii îi slăbiră și căzu alături de tovarășii săi.

— Dumnezeu, murmură dînsul cu vocea slabă ca o suflare, mor și eu ca și dinșii. Măi bine că s'a întâmplat așa, căci... nici... n'as fi putut trăi fără prietenii mei...

Cu toate acestea, simțul vederii și acela al auzului nu erau pe deplin pierdute.

Parizianul avu senzația că pluta se oprise. Un obstacol închidea drumul ; probabil că era o stîncă.

Atunci, printre țuiturile acelea bizare care îi despicau capul, printre șuerăturile acelea care îi chinuiau urechile, în mijlocul acelui vestigiu dureros care îi redusese întreaga ființă la nemișcare, Totor auzi în depărtare un zgomot cu totul familiar.

Paf !.. Paf !.. paf... era o suflare re-nede, un fel de tuse metalică ritmată. Urechia sa fină, de mecanician, nu putea să se înșele.

«Paf !.. paf !.. paf !.. Era o șalupă cu vapor !.. Fuseseră urmăriți, aveau să fie prinși ! Mai bine moartea, de cât o nouă captivitate !

Zgomotul deveni din ce în ce mai mare și mai apropiat. De odată, ca o provocare, ca o sfidare, o șuerătură puternică despică aerul.

Se părea că oamenii din șalupă nu mai aveau nici un motiv să se ascundă.

unele ținuturi acidul sulfuric se respiră spontan din sol, trecând prin terenurile calcaroase, străbătând chiar și apele care acoperă aceste terenuri.

Tinerii eroi ai dramaticei noastre povestiri fuseseră victimele unui astfel de accident.

Să mai adăugăm că însăși atmosfera conține acid carbonic în proporție de 4 la 10,000 de părți. Densitatea sa este de 1,529, prin urmare cântărește o dată și jumătate mai greu de cât aerul.

Acidul carbonic este un gaz irespirabil, dar nu este toxic; persoanele care îl absorb mor asfixiate.

Asfixia aceasta se produce destul de repede chiar și atunci când acidul carbonic nu este curat, ci amestecat cu aerul atmosferic.

Toți cunoaștem, cel puțin din auzite, faimoasa grotă Puzolo din apropierea lacului «Adnano», în Italia. Este așa numita grotă a «Căinelui». Din fundul acestei grote se degajează acidul carbonic în cantități mari.

Gardianul grotei are un câine care îl întovărășește în tot-d'a una când e vorba de călăuzit ceva turștii.

După două sau trei minute câinele, care respiră înadins acidul carbonic, cade pe jumătate asfixiat.

Călătorii rămân neatinși, pentru că acidul carbonic n'ajunge pînă la ei.

Se înțelege lesne prin urmare din ce pricină au fost sutocați amicii noștri în timpul somnului. Se mai înțelege iarăși pentru ce Totor a rămas neatinș cât timp a stat în picioare și pentru ce a fost cuprins de dînsul de asfixie îndată ce s'a aplecat d'asupra tovarășilor săi.

Toate aceste particularități erau, fără îndoială, cunoscute de către Dick Seymour, care atât din ură, cât și din lăcomie, ordonase o urmărire sălbatică im potriva fugarilor.

Urmărire care, în cele din urmă, nu putea să se sfârșească de cât cu capturarea fugarilor, fiind cunoscute mijloacele nenumărate de care putea dispune banditul...

Douăzeci și patru de ore trecură. Fugarii fuseseră readuși la viață.

Transportați prin întuneric, bolnavi încă, foarte slabi, respirând cu greutate, ei se deșteptară, dar fără să înțeleagă bine ce se petrecuse.

Se știa că dormeau pe pluta lor, cu toții la un loc, și se trezeau acum închiși fiecare într-o încăpăre separată; se credeau prada unui vis urât.

E interesant să fim și noi de față la redesteptarea șefului expediției.

Generalul Totor nu mai este acum strălucitor ca altădată. Cu capul greoi, cu membrele îndurerate, cu creierul lipit de idei, se trezea într'un fel de inconștiență.

— Drace!.. murmură dînsul; abia mă mai pot mișca.

S'ar zice că m'ă înțepenit cine-va brațele...

«A!... Dar picioarele îmi sunt legate. Sunt prizonier! Sau poate bat câmpii! Poate nu m'am deșteptat încă bine din somn.

«Ei! Merinos! d-ră Nelly! Hm! ce amintiri sinistre. Somnul... șalupa... zgomotul helicei, proectorul electric.

«Ah!.. am fost prinși!.. Suntem prizonieri.

Și-apoi, sunt singur, despărțit de glorioasele mele trupe.

Trupele acestea însă, n'au a se teme de nimica, pentru că are cine le răscumpăra. Pe când eu... drace!

Nici nu-mă vine să mă mai întreb ce se va petrece.

Ei și! Ce voiți să se petreacă?

Maî întâiu de toate, pentru că în viața omului nici odată victimele nu pot fi complete dacă individul e flămând, prima și cea mai însemnată a mea grijă trebuie să fie de a-mi umple stomachul. Văd aici ceva pesmeți, jambon și fructe. Să începem prin urmare cina, ca orî și care bun burghez. Și pe urmă, întâmpl-se orî-ce!

Cel puțin voi avea satisfacția că am plecat de pe lumea asta, sătul!...

Așa mono'oga eroul nostru.

După aceea, trecură ore lungi de așteptare. Într'un târziu Totor auzi un zgomot, și ghici că ușa închisorii sale avea să fie deschisă.

În adevăr, un om apărui; era îmbrăcat într'un costum de matelot, și avea un revolver în mână.

Necunoscutul zise cu simplitate:

— Vino după mine! Totor răspunse fără să tremure.

— Foarte bine, domnule Untel... te urmez!

Omul îi arătă revolverul și-l duse în tăcere mai departe. Mergeau cu pași mici, sacadați, pentru că picioarele lui Totor erau încatușate.

Amândouă străbat o sală, un culoar vast la capătul căruia este o ușă. Lângă această ușă, un marinier stă de gardă, cu pușca la picior.

— Drace! Starea de asediul.. murmură Totor.

Și parizianul, care era hotărît să nu se mai mire de nimica, fu introdus într-o sală vastă, al căreia aspect îi era cu totul familiar.

Era sala în care avusese loc prima întrevvedere cu domnișoarele Nelly și Mary, când tinerele fete fuseseră regăsite de către eroii noștri într'un mod așa de miraculos.

Strigate de bucurie salutară intrarea parizianului:

— Bunul meu Totor! generale! D-le Totor!..

Tinărul răspunse ridicând spre cer mâinele sale încatușate.

— Ah! ce noroc! Voi sunteți! Miss Nelly! miss Mary! Bunul meu Merinos! Și sârmana Jenny, care nu ne

poate spune nimica, dar care fără îndoială, gândește așa de multe!

— Ce știți? Ce ați aflat? Oh! ce redesteptare!

În acel moment, ușa care avea eșirea în spre partea opusă, adică în spre mare, se deschise cu violență.

Și în cadrul acelei uși apărui silueta omului spaimântător pe care abia îl întrezăriseră în timpul unei scurte lupte; apărui silueta fostului servitor de pe vasul «Morgan», silueta amabilului domn Dick sau mai bine zis, silueta teribilului, spaimântătorului bandit Dick Seymour!

Urmă un moment de tăcere adâncă, de tăcere aproape solemnă, în timp ce noul venit își fixă asupra prizonierilor săi privirea arzătoare a ochilor săi negri.

Foarte corect îmbrăcat, cu mersul unui om sigur de dînsul, Dick îi salută cu o înclinare plină de mândrie și adăugă cu cea mai mare simplitate:

— Să stăm de vorbă.

Și luă loc în fața unei mese lângă care erau așezați, fie anume fie din întâmplare, toți prizonierii.

Eroii noștri, la rîndul lor, ridicară asupra banditului privirile lor reci și liniștite, în care nu s'ar fi putut citi de cât doar, o bună doză de curiozitate.

Banditul se adresă mai întâiu Americanei, și silindu-se pe cât putea să își îndulcească vocea, zise:

— Mai întâi de toate, mis Nelly Stone, te voi ruga să bine-voești a erta, toate plictiselile, toate mizeriile care ți s'au întâmplat pînă acum...

«N'a fost de loc greșala mea, căci eu am dat în tot-d'a-una cele mai severe ordine, cu tot respectul pe care-l meriți.

«Și d-ta, domnule Harry, vei fi iarăși așa de bun, să-mi erți toate mizeriile pe care le-ai îndurat...

Această intrare în materie, atât de politicoasă, atât de prevenitoare, fusese așa de puțin așteptată, în cât cei patru tineri crezură că auzul îi înșală.

Ce nouă cursă, ce nouă singeroasă ironie, ascundeau vorbele acelea dulci, acea politeță prefăcută, la un bandit care se juca cu viața omenească cum te-ai juca cu viața unei insecte, la un individ care credea că cel mai mare titlu de glorie al său îl constituie faptul că dînsul nu știuse nicî-o dată ce este mila?

Totor se gândia a parte:

— Nu mă înșel! Domnul acesta își bate joc de noi!.. Dar, puțină așteptare, bunul meu domn Dick, puțină răbdare, și îți vom plăti-o noi cu aceiași monedă... Ba încă, cu vîrf și îndesat.

Apoi, cu voce tare, Totor exclamă:

— Dar pe mine m'ai uitat, domnule Dick!.. De la mine nu-ți cer ertare, pentru toate mizeriile prin care m'ai făcut să trec?... Știi că lucrul acesta nu este tocmai frumos din partea unui cavalier desăvîrșit, cum ești d-ta?

Banditul, păstrîndu-și mereu același admirabil sînge rece, îi răspunse, fără să clipească.

— D-ta, domnule Totor, ai prea mult spirit... Și asta te va face să te pierzi în floarea vrstei.

«Dar, fii așa de bun, și mă lasă să-mi sfârșesc vorba începută cu miss Nelly și cu onorabilul ei frate, în urmă, voi fi al d-tale.

«... Scuzele pe care vi le-am cerut, miss Nelly, urmă banditul, vi le datoriam, atât d-tale cât și d-lui Harry și țineam să vi le prezint... Până în prezent, eu n'am făcut față de d-tră nici una din acele greșeli, care ar dezonora un gentilom. Cu atât mai mult, cu cât știam bine, că ori-ce acțiune pripită ar fi fost cu totul zadarnică.

— Dar atunci, întrerupse Merinos, pentru care motiv ai masacrat echipajul vasului meu? Pentru ce mi-ai furat vasul? Pentru ce ne ții prizonieri?

— Pentru că este la mijloc o afacere mare, o afacere care va ține recordul secului... O afacere pe care am studiat-o și am dezvoltat-o multă vreme, și care nu poate merge la întâmplare în nici-unul din amănuntele ei... D-tră sunteți elementele principale ale acestei afaceri.

«Vă rog însă, să nu mai vorbim despre persoanele pe care am crezut eu de cuvință că trebuie să le suprim. Comerțul, industria, își au victimele lor, ca și războiul. Credeți d-tră oare, că puțin sânge s'a vărsat pentru miliardul pe care îl posedă tatăl d-tră?

«Dar, să trecem repede peste ast-fel de amănunte. Țiu să vă spun însă, că nu nutresc pentru d-tră nici un sentiment de ură, sau de mânie.

«Ba, dacă este să vă spun tot adevărul, mai curând am oare-care simpatie pentru d-tră; asta din pricina rarelor calități de inițiativă, de răbdare și de ingeniozitate, de care ați dat dovadă în timpul din urmă.

— Domnule Dick, imi dai voie, un singur cuvânt.

— Dar și zece, domnule Harry, și o sută, și o mie!... Sunt cu totul la dispoziția d-tale.

— D-ta ai provocat moartea căpitanului Harrison, și dispariția căpitanului Rowland.

— Nu voi avea prostul gust de a nega aceste fapte, domnule Harry. Ba chiar voi adăoga că doctorul, inginerul, douăspre-cece oameni de echipaj, opt mecanici și lucrători, au avut aceeași soartă.

— Ooare! gemu miss Nelly îngrozită; i-ai asasinat pe toți într'un mod laș! Sărmanii noștri marinari; bieții noștri prieteni!

— Ce voești, buna mea domnișoară Nelly, nu poate face cine-va scrob, fără să strice oale.

De alt-fel, bieții d-tră prieteni n'au suferit tocmai mult.

Le-am dat moartea cea mai dulce ce s'ar putea imagina.

«Mai înainte de a le da drumul să se i ece, i-am făcut să înghiță o substanță care i-a redus la nesimțire.

— Dar în sfârșit, reluă Harry, trebuie să fi cruțat pe unii din oamenii vasului.

— D-le Harry, eu nu cruț nici odată pe nimeni... Aceia pe care i-ai mai văzut pe bordul vasului «Morgan» sunt toți oamenii mei, complicii mei, devotați până la moarte, până la crimă...

«De alt-fel și naufragiați de la Booby-Island erau tot complicii mei... Dinsii așteptau acolo pentru că aveau ordine hotărâte.

În acel moment Mary, care devenise foarte palidă auzind confidențele banditului, lăsă să-i scape o plângere:

— Alik!.. logodnicul meu!.. L'au ucis și pe dînsul!.. Sărmanul meu Alik!..

D-nu Dick o privi surzând și răspunse cu admirabilul său singe rece:

— D-soară Mary, poți să fii liniștită. D. Alik imi era folositor, pentru că îl vedeam om de energie, om priceput în toate... Atunci l'am pus să aleagă: să-mi se devota mie, sau îl înecam ca și pe ceilalți.

Dînsul, tînăr de spirit, a primit cea dintâi propunere și astăzi este unul dintre cei mai zeloși ai mei auxiliari...

— Dînsul, dînsul bandit!.. O!.. aș fi voit de o mie de ori mai bine să-l știu mort!..

Văzându-și iluziile pierdute și amorul ei curat pătat, sărmana tată nu se mai putu stăpâni și izbucni în hohote de plâns.

(Va urma)

ADORATORII FOCULUI

Există și astăzi o sectă hinduză de adoratori ai focului, a căror origină se pierde — ca și țara însăși — în noaptea timpurilor.

După mitologia hinduză, se zice că regina din Delhi-Drompada, moștenitoarea tronului Pandaras, avea înamicii ei numiți Diroabanas, niște inamici nemiloși.

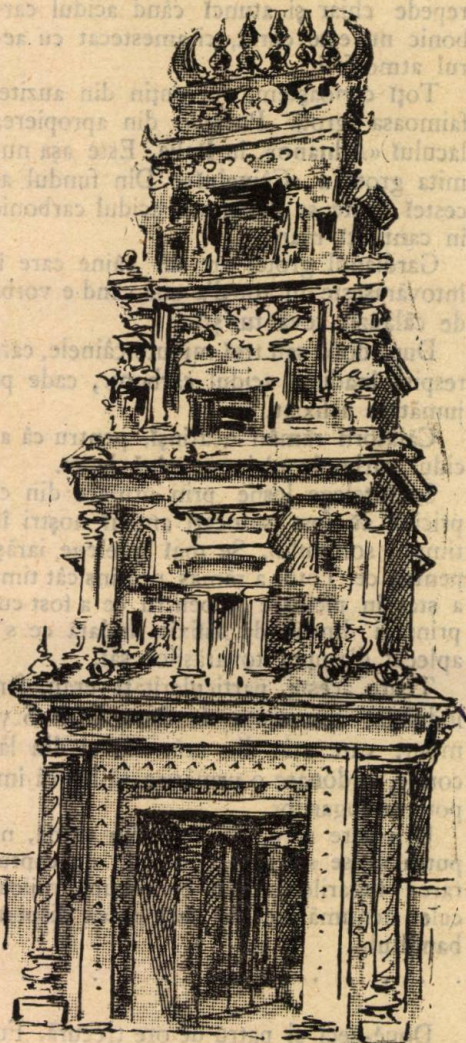
Se născu un război civil și victorios Diroabanas izbutiră să învingă și să fure pe regină. După beția triumfului învingătorii, instalați în palat, porunciră ca regina să fie adusă în sala tronului cu totul goală și ast-fel gata pentru ori-ce supliciū iminent.

Plină de groază, regina Drompada rugă pe Ihuroh, zeita focului, ca să-i ajute în această extremă nenorocire. Ea promisese zeiței Ihuroh că dacă îi va ajuta să scape, va merge în urmă pe cărbuni aprinși. Ihuroh i-a ascultat rugăciunea și în momentul în care călăii se repezeau la ea ca s'o desbrace, se produse un miracol. Cu cât zbirii scoteau din haine, cu atât altele se puneau la loc, așa că ei n'o putură desbrăca. Această manifestare divină făcu pe popor să se dea din nou de partea reginei căzută în disgrație.

Se născu o revoltă în contra uzurpatorilor și în curând Drompada reintră în drepturile ei.

Bine înțeles că ea n'a putut fi ingrată cu Ihuroh care o protejase. Pe locul public din Delhi, ea dete ordin să se prepare un pat cu cărbuni aprinși și, în fața poporului îngenunchiat, începu să se preumbe în liniște, cu figura extasiată și suriză d unei viziuni divine. Legenda adaugă că picioarele ei n'aveau nici cea mai mică rană, ca și cum ar fi mers pe un covor moale.

Aceasta a fost de ajuns ca să se poată fonda secta adoratorilor focului. Ea, robustă acum ca și altă-dată, ea regina legendelor hindușilor fanatici, merge pe cărbuni.

Templu hindus unde se prepară sărbătoarea adorării focului

buni aprinși și tot-d'a-una surizândă și nepă-ătoare. Odată pe un europeanii sunt și ei chemați la acest spectacol. Ușor ne putem închipui că ceea ce se petrece e cu totul groaznic. De alt-fel, ceremonia cere o preparațiune cu totul specială.

Credincioșii fanatici, cari cu o zi înainte nu mănâncă mai nimic, se îmbracă în ziua fixată cu niște haine galbene și apoi străbat în interiorul templului, unde sticlește patul încărcat cu cărbuni aprinși și așezat în fața statuei Ihuroh.

Preoții zeiței sunt toți așezați în jurul

patului, ca să susțină cu rugăciunile lor pe credincioșii cari, grație focului, vor fi d'a pururea purificați. Cu o hiț ficeș, hip-notizați de cărbunii aprinși, fanaticii se apropie de pat. Intre ei se naște o o vie emulație: e vorba de cine va înfrunta mai întâiu patul mântuitor de păcate. Cu picioarele goale, ei încep a călca peste cărbunii aprinși. Carnea începe să sfârâie, să miroasă și un fum gros umple biserica. Se aud țipete răgușite și vaete, pe cari însă preoșii au grija să le astupe cu sunetul tam-tamului (muzică orientală) și cu urletele rugăciunilor. Sunt nenorociți fanatici cari, printr'o voință sup'aomenească, ajung să traverseze de mai multe ori groaznicul pat!..

Alți, gâfâind de durere și ne mai putându-se urni, se apleacă pe brațul unui amic și așa străbat patul. Alți — aceștia sunt printre cei mai puțin — ajung să cadă jos sub puterea excesului cari îl fac. Înțelegem ușor că o cădere pe pat e moartea însăși!

Dacă nu mor, preoșii îi ridică și îi pedipsește aruncându-i în apă rece.

Sunt temple unde credincioșii merg

pînă la nebunie cu fanatismul și străbat adevărate grămezi de flacări. Femeile de multe ori au același curaj ca și bărbații lor. Intr'o zi una din ele își lăsa fetița, care n'avea de cât câte-va luni, să cadă pe cărbunii aprinși!

Cu toșii au privit-o ca pe o femeie cu totul fericită, căci a putut aduce zeiței un ast-fel de sacrificiu.

Imbrăcați în costumul lor ciudat, galben, adoratorii focului merg ast-fel dintr'un templu într'altul în sunetele tobelor și a tam-tamului și dau mulțimei mirată spectacolul înfricoșătorului lor curaj.

Când intră fanaticii în templu, preotul spintecă o capră albă pe altarul zeiței Ihuroh. Apoi urmează ceremonia pe care am descris-o. Când totul e terminat, spectatorii sugestionați și fanatizați și ei, se apropie de cărbunii aproape stinși și își pun vre-o câțiva pe cap, împrenă cu ceva cenușe. După aceasta focul se stinge pînă la a doua ceremonie. În chipul acesta în India și în China rămân mulți ologi, dar în schimb zeița e satisfăcută că vre-o câțiva din credincioșii ei se vor duce la raiu.

Cam scumpă cale la raiu!..

C.

MISTERELE MUNȚILOR ANZI

ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

— Dacă aveți nevoie de o mână de ajutor, nu stați la îndoială. Sunt gata să vă ajut.

— Mulțumesc; dar astă-zî n'avem nici o grabă. Am dat drumul chiar și ajutorului nostru francez.

— Așa dar aveți un lucător francez?

— Da; e dintr'un ținut pe care îl numește Garatan.

— Poate voiți să spuneați Carenton?

— Da; așa este.

Ochiul gigantului exprimă oare-care uimire, dar își dădu toate silințele pentru a rămânea nepăsător.

După ce pâinea fu dată în cuptor, patronul și lucrătorii se duseră să se culce în casă, dând mai întâiu voe străinului să doarmă în bruărie. Peste două ore aveau să se întoarcă pentru a scoate pâinea din cuptor.

Îndată ce se văzu singur, Ferret stinse lampa și rămase în așteptare. Nu se auzea de jur-împrejur nici cel mai mic zgomot.

Din ascunzătoarea sa, colosul vedea pînă departe.

De odată își opri respirația; auzise zgomot de pași. Puțin după aceea o siluetă se deslipi din umbră; era victima așteptată.

Ferret rămase nemișcat în colțul său întunecos; noul venit fu lăsat să aprindă în liniște lampa.

Lucrătorul francez aruncă o privire în jurul său, bău câte-va guri de apă și după aceea dădu la o parte capacul cuptorului pentru a vedea cât înaintase coptul.

Dar când ridică din nou capacul, o tresărire îi zgudui corpul. Zărise o formă omenească care venea încetîșor spre dinsul și își recunoscuse adversarul.

Făcu o săritură îndărăt cu frenezia și agilitatea unei pisici sălbatice.

Jean Ferret, liniștit, ca și cum nu s'ar fi întâmplat nimic extraordinar, luă loc pe un scaun și cu un semn arătă și celui-lalt că trebuia să facă același lucru.

Noul sosit ascultă fără să înțeleagă bine ce avea să se întâmple.

Ferret continuă cu tonul bine-voitor:

— Mi se pare că tu ești normand?

Cel întrebat răspunse printr'un semn afirmativ.

— Ești din Carenton?

— Da.

Ferret scoase cuțitul din buzunar și îl aruncă departe, în fundul încăperii. După aceea continuă:

E un adevărat noroc pentru noi că ne-am întâlnit. Și când mă gândesc că eu aveam intenția să te ucid!..

Cel-lalt îl privea din ce în ce mai nedumerit, neputînd pricepe care avea să fie sfârșitul acelei convorbiri.

— Voești să facem o afacere bună împreună? continuă Ferret.

— Poate, răspunse cel-lalt, fără să știe bine ce spunea.

— Ascultă-mă!.. Eu sunt compatriotul tău; sunt din Saint-Come.

— Cunos localitatea, răspunse tinărul, care începuse acum să mai prindă puțin curaj.

— În comuna Saint-Marie-du-Pont, vecină cu satul meu, trăește un oare-care domn ale căruia afaceri merg cât se poate de rău de o bucată de vreme și care peste puțin trebuie să sosească aici.

«Ei bine, unul dintre prietenii mei imi scrie să-l ucid împreună cu cele două fice ale sale care îl vor întovărăși. Imi va plăti enorm. Dar prietenul din Europa, deși om foarte șiret, a uitat amănuntul că d. Poiré mă cunoaște pe mine și prin urmare n'avea să se lase atras în cursă. Deci, eu va trebui să stau în umbră, pe când un complice va trebui să lucreze.

D-ta ești cunoscut de familia Poiré?

— Nu.

— Atunci, de minune!.. Nu-i așa că eu sunt un om cât se poate de bine-voitor? Tu ai voit să mă fur, și eu, în schimb îți ofer o avere!.. Mă mir cum de n'am recunoscut dintr'o dată în tine un colaborator prețios, căci ai figura unui adevărat șnapan.

Mă bucur mai cu seamă de faptul că ești carantinez, căci, calitatea aceasta te va face să câștigi îndată încrederea familiei Poiré.

Cum e numele tău?

— Paul Lebont.

Și tinărul povesti că făcuse armata în marină, și că trecuse prin fața consiliului de război.

Fusesse condamnat la două-zeci și patru de ani închisoare. Venia după aceia alte patru condamnări, pentru escrocherie. Plecase din Franța de teamă ca nu cum-va să fie condamnat la moarte, în urma unei crime.

— Așa dar, reluă Ferret, după o pauză, ne-am înțeles?

— Poți avea toată încrederea în mine, răspunse Paul Lebont; vei avea un bun tovarăș... căci, dacă nu mă înșel, creierul îți este mult mai slab de cât mușchii.

CAP. V.

Căluza falsă

Guatemala, cu munții ei înalți, acoperiți de păduri virgine, cu apele ei limpezi, cu lacurile ei albastre, cu vulcanii ei, este una dintre cele mai frumoase țări ale lumii.

E țara clasică a florilor mirositoare și a păsărelelor multicolore.

În cele trei zone ale sale, care se bucură de cele mai deosebite climate, oferă toate varietățile producțiilor vegetale. Solul ascunde un mare număr de mine.

Cu toate numeroasele sale bogății naturale, Guatemala este încă un Stat în-

poiat și sărac, din cauza prea miciei desvoltării a căilor de comunicație.

Sunt numai câte-va bucăți de linie ferată, fără legătură între ele. Transportul se face, cele de mai multe ori cu măgarul, sau pe jos.

Cu toate acestea, încetul cu încetul, republica progresează, mulțumită unui dictator inteligent, care a știut să grupeze în jurul său colaboratori de valoare.

Mai mulți coloni europeni au reușit să stabilească ferme prin părțile mai umbelate, și au adunat mari averi.

Dintre aceștia era și Raul Tiphaigne, plantatorul din San-Marcos.

Reținut în epoca aceea de niște lucrări importante, el scrisese amicilor săi, rugându-i să-l aștepte două sau trei zile, la Barrios.

«Sagitarul» aruncă ancora în fața acestui port, într-o frumoasă dimineață a unei luni. Atmosfera spălată de ploile nopții precedente era radioasă.

Pe colinele Sieret de Santa-Cruz, pădurile ondulau pierzându-se în depărtare.

Pe când cea mai mare parte a vaselor europene ancora în portul Livingston, căpitanul «Sagitarului» se oprea în tot-d'una la Puerto-Barrios, din pricină că aici era o linie ferată care comunica cu interiorul și-i dădea, prin urmare, putința să desfășoare mai repede mărfurile aduse pentru indigeni.

De astă dată, căpitanul se îmbarcă el însuși într-o luntre, împreună cu trei călători, de a căror soartă părea că se interesează foarte mult.

Căpitanul stătea în picioare și examina cu ochiul lumea care aștepta la țărm.

Lângă dînsul era un om pe jumătate cărunt. Mai la o parte stătea o tinăra fată blondă și o copilă mică.

— D. Tiphaigne nu este pe chei, zise căpitanul; fără îndoială că a însărcinat pe cine-va să vă primească.

În adevăr, când luntrea ajunse la uscat un tânăr francez se apropie și ură bună venire, din partea co'onului de San-Marcos.

D. Tiphaigne se scuza că nu putuse să-și părăsească plantațiile, și-l însărcina pe dînsul să-l conducă la destinație.

— N'ai nici o scrisoare pentru noi? întrebă Berta Poiré.

— Nu, domnișoară.

Tinărul colon dădu ordin indigenilor să ridice bagajele, cari veneau într-o a doua luntre; după aceea călătorii tură conduși spre o colibă mai mare, care imita un hotel.

— Numele d-tale? întrebă căpitanul, întorcându-se spre colon.

— Paul Lebont.

— Ei bine, d-le Lebont, cred că nu mai este nevoie să-ți spun că va trebui să ai cea mai mare grijă de călătorii mei.

Lebont surâse, și răspunse:

— Peste opt zile, d-le, vom fi la San-Marcos. Jumătate din drum îl facem cu trenul, în șase ore. Măine seară vom fi la Samalapa, stațiunea ultimă a călei ferate...

— Cum asta, măine seară? întrebă căpitanul. Nici de cum. Amicii mei sunt obosiți și vor avea nevoie de câte-va zile de odihnă.

— Fără îndoială, adăogă Antoniu Poiré; trebuie să las copiii puțin timp spre a se odihni.

Paul Lebont nu mai stăruia.

Clientela hotelului la care trăsese prietenii noștri, trebuia să fie foarte rară, și foarte puțin numeroasă, de oare-ce călătorii aproape nici n'avură ce să mănânce. Căpitanul se văzu nevoit să trimeată pe bord pentru a se aduce câte-va cutii de conserve, și câte-va sticle de vin.

În timpul mesei, Lebont dădu multe amănunte atrăgătoare în privința ținutului pe care trebuia să-l locuiască noua colonie. Antoniu Poiré îi mulțumea mereu pentru buna-voință pe care o mani festa.

Fieca sa Berta stătea tăcută și 'și îndrepta mereu privirea spre vapor, care pentru dânsa, reprezenta acum, tot ce le mai rămăsese din Franța.

Tristețea aceasta o făcea să fie și mai frumoasă încă, și mai grațioasă, în costumul simplu de călătorie, pe care 'l purta.

Căpitanul, pentru a-și ascunde propria sa emoție, spunea tot felul de năzbății, cari provocau râsul miciei Simona. El se sili să păstreze aceeași veselie prefăcută, până în momentul în care trebui să se reîntoarcă pe bord.

Mărfurile fură descărcate în mai puțin de o oră, și «Sagitarul» trebuia să plece în aceeași seară, spre Vera-Cruz.

«Acuma, zise dînsul, pregătindu-se de plecare, și silindu-se să rămăne mereu vesel, va trebui să ne despărțim, bunii mei amici, și să ne dăm întâlnire, pentru mai târziu, în frumoasa noastră Normandie, unde domnișoarele vor veni să se mărite.

Și smulgându-se din brațele lui Poiré, care 'l mulțumea în termeni mișcători, se aruncă în barcă. Marinarii ridicară îndată lopețile.

Berta intră în han și prepară pieile de mistreț pe cari le adusese, pentru culcare.

Pe înoprate, Paul Lebont își luă rămas bun de la mica familie. Se ducea să-și petreacă noaptea într-o colibă la cel-alt capăt al satului.

În poartă, se întâlnește față în față cu Jean Ferret.

— Ei bine? întrebă acesta.

— Afacerea merge ca pe roate. D-nii aceștia voesc să rămăne mai multe zile aici...

— Nenorocire!.. Tiphaigne va sosi în întâmpinarea lor.

— De aceea, îi vom face să plece chiar mâine seară.

— Cum asta?

— E afacerea mea.

— Nu te-am întrebat dacă n'aveai vre-o scrisoare de la plantator?

— Ba da. Dar eu am răspuns că n'aveam nici o scrisoare, și n'a mai fost vorba despre așa ceva. Sunt niște oameni foarte încrezători.

Dacă-î așa, pot arde toată corespondența pe care am fabricat-o.

— Arde-o.

— Și aceea pe care am primit-o de la colon?

— De sigur.

— Ai destul de bună memorie, pentru a putea răspunde la întrebările pe care ți le-ar putea adresa dînsul în timpul drumului.

— Voești să-ți recit scrisorile acelea pe din afară. Mă plictisești cu veșnica ta tutelă; lasă sunt destul de prevăzător...

— Bine, bine, nu te supăra... Cu cât ne vom consulta mai mult, cu atât va fi mai bine.

— Ascultă-mă. Familia Poiré va lua loc împreună cu mine, în primul vagon de clasa treia. Tu te vei duce la gară înaintea noastră, și te vei așeza în ultimul vagon de clasa treia, din care nu te vei mișca până în stația Samalapa. La sosire, ne vei lăsa să trecem.

— Și două ore după aceea, mândrul francez și cele două copile ale sale vor fi scăpat, prin bună-voința noastră, de toate greutățile acestei lumi.

— Ce prostii spui!.. Îi vei ucide mai înainte de sosirea lui Vermont?

— Auzi întrebare?

— Auzi răspuns!..

— Atunci, care m'ar fi rolul nostru în această afacere?

— Rolul nostru este să câștigăm răsplata făgăduită, nu să ne lăsăm trași pe sfoară, ca niște proști.

— Nu te înțeleg.

— M'ar mira dacă mai înțelege. Ascultă-mă: interesul lui Vermont este ca oamenii aceștia să dispară cât mai repede, pentru ca el să se substituie în locul lor. Dacă familia Poiré va dispărea din lume, mai înainte ca noi să ne fi primit salariul, dînsul nu va mai avea nici un interes să ni-l plătească, în urmă...

— Drace!.. e adevărat.

— Așa dar, să ne plătească mai întâi, în urmă vom opera cu plăcere.

— Tăcere! Aud niște pași.

— Da, vine cine-va în spre noi.

— D-ta ești, d-le Lebont? se auzi vocea blândă a lui Antoniu Poiré.

Ferret abia avu timpul să se ascundă îndărătul unui copac.

— Ce nenorocire, amicul meu! exclamă Poiré. Mica mea Simona a fost apucată de niște convulsii dureroase.

Cum asta! întrebă Lebont, cu interes. Să mergem la ea!

Lângă patul bolnavei, care gemea du-